

311957 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 24-వ తేది మంగళవారము } No 19
Vol. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర జైశాఖమాస శుద్ధ పంచమి. } సంచిక ౧౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకు వేలు
యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
జాపును పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల జోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపులచూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధముల గు
నొప్పులకు సంతోషపెట్టింది
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసింది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టివిధి, మద్రాసు
240, ప్రేరిండ్లు, పోర్టు, బొంబాయి

అ మ్మ క ము న కు

17 అడుగులు 6 అంగుళములు పొడవు, 5
అడుగుల 3 అంగుళముల వెడల్పున్న 125.
Pressure కలిగి పెక్కింగు ఆర్డరులో వున్నటువంటి
Certificate కల కారినేపు స్టీము బాయిలరు చవుక
గరకు చలామణి చేయుటకు సిద్ధముగా వున్నది
Apply to—
4695 కూరపాటి జగ్గారావు,

మిల్లటనర్, రాజమండ్రి.

మాదిఫలర సాయనము

"గర్విణీశ్రీలక్ష్మి కల్పతరువంటిది" వేదము, వైద్యము,
వికారము, తలతిరుగుట, కడుపునొప్పి, నోటిబూరట
నోటివ్రాత, అశీర్షము, పళ్ళుమంటలు, పాంతులు మొదలైన
వాటిని బోగొట్టును నెల బుడ్డి 1కి 1-8-0

2123 ఆర్డరసాయనశాల ముక్త్యాల (కృష్ణా

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము
చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6.

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భన్మప్రకాశిక రు. 1
3046) చార్లర ప్రసాద కృష్ణమాత్రాశ్రీ, బెజవాడ.

నో టీ సు.

మ ద్రాసు

హైకోర్టు ఆఫ్ జ్యూడికేషరులో

సివిల్ సూట్ నెం 18/1928

వాది—టి. ఎ. జైలరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్
ప్రతివాదులు—వి. అబ్దుల్లాబచ్చా అండు కో.

నెం 9000 వైట్ మల్లులు

ప్రతివాదులు తమ తెల్ల మల్లులమీద తాము
యిదివరలో 9000 నెంబరును, పువ్వుచూక్కను
బంగారులో అద్దించిన తాగులను దగ్గువెలియెన
ర్చి అమ్ముచున్నట్లును నదిరు ముద్రలను ముద్రం
చుట తా మొక్కరికే హక్కు కలదనియు, ప్రతి
వాదులు అట్టిపువ్వునుగాని దానిమూడి పోలికలు
కలిగినది గాని 90,000 నెంబరులు మల్లు తాము
మీద ప్రతివాదులు ముద్రించి అమ్ముకుంటున్నారని,
యిన్ శెంక్షన్ కొరకు యీదావాను వేసెయున్నామని,
ప్రతివాదులు 90,000 నెంబరు తాము మీద,
అట్టి పువ్వుచూక్కగాని, దానితో సరిపోలగనది
గాని, వాదులు ముద్రించిన విధమున, ఆ నెంబరు
క్రింద ముద్రించి ఉపయోగించు పువ్వులేక స్వీట్
టిక్కెటుమాదిరి డిజైనులక్రింద తాము ఉపయో
గించిన రంగుల టిక్కెట్లు నెంబరు ఉపయోగించి
వాటిపోలిక కలిగియుండుటగా ముద్రించుట
దనియు పువ్వుక్రింద అంటించిన సిల్వర్ టిక్కెట్టు
మాదిరి డిజైను అంటించుకుండునట్లును బహుదల
మీద డిక్రీ యివ్వబడియున్నది 4749

మా త్ర కో శ వ్యా భు లు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను ఔషధమును వాడుటచే తవుక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాన్ సల్సు ఉపయోగించిన చాలు

అన్ని మంటు పాపులండు, యిరేరు దుకాణములందు విక్రయమునకు వోరకును

ప్రాప్తియు కావలసినవారు ఈ దిగువ వినియోగమునకు వ్రాయితేను:

C T HARI & Co, 174 BROADWAY MADRAS

ఇండియన్ భీమా కంపెనీలలో కెల్ల అభివృద్ధిలోనున్నది

ది జనరల్ అస్యూరెన్సు సొసైటీ లిమిటెడ్. (అజ్మీరు)

THE GENERAL ASSURANCE SOCIETY LTD AJMER

ఇండియన్ భీమా కంపెనీలలో కెల్ల యింతవరకు యెక్కువ బోనస్ యివ్వగలిగిన దిదియే.

1926 సంవత్సరములో	పాలసీల మొత్తం	రు 1,80,00,000	క్రిం టి సంవత్సరముకంటె
పెంజ్యంటికి రు 22-8-0	సంవత్సర ఆదాయము	7,00,000	ర టింతలుగా అభివృద్ధి గాబడెను.
1927 సం॥ వ్యాపారము		£8,00,000	

మీరు భీమాచేయుట కనుకూలమైనదియే, ఉన్నత స్థాన మాత్రమించిన దిదియే

ఇండియా, బర్మా లోనినవం దంతలును ఏజెన్సీలు బ్రాంచీలు స్థాపించితిమి

వివరములకు వ్రాయుడు V Rama Rao B Com, Chief Agent for Ganjam & Vizag Dis Tun

విభేదములను తొలగించుట

స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి మోతీలాల్

నెహ్రూగారు పయోనిరుపత్రికను వ్రాసిన లేఖ

ఇంకొక ప్రార్థనను పయోనిరుపత్రిక పలుసార్లు భారతీయుల ఆశయములను గూర్చి కేవలము అసత్యములను ప్రకటించుచు, దురుచిత్రాచారములను పాటించుటయే మాత్రమే కాదు, కీడుకలకలములను వ్రాయుచుండుటచే తెలుగు ప్రజలకు బాధగా నున్నది. దాని స్వభావమును గురించేనే అట్లు పలు గొప్ప నాగపై ద్వేషభావమునే కలుపుటకు అనుమతిని ఇచ్చి పయోనిరుపత్రికనుగూడ అన్యాయములకు పాల్పడెను.

ఇట్లు ఆ పత్రిక ద్వారా చాలామంది మరణించి ఇదివరకు యీ పత్రిక అట్లు వ్రాయుచుండుటకు కారణము అభ్యుదయమున కలిగిన దుష్టభావమేయనియు కొంచెము దైర్యమును విహించగలిగినచో యితరుల భావములను ద్వేషించగలిగినట్లు దీనివలన త్వరితగతినయిన నీమార్పులను విధింపవలసియున్నది. రెండునెలలనుండి పయోనిరుపత్రిక బాగుగా దైర్యమును వెల్లడించుచున్నది. పాలకుల విషయమునందును పాలకుల విషయములందును సమభావము కలిగియుండుటతో నీ పత్రిక చాల యుత్సాహమును వెల్లడుచుచున్నది.

స్వాతంత్ర్యము

ఇది స్వరాజ్యమా అనగిరి? క్రింద ఈనెల 14 తేదీని నెలవడిన పయోనిరుపత్రికలో మిరొక ప్రధాన వ్యాసము వ్రాసితిరి. దానినిగూర్చి నేనిపుడు కొంత యింక గొడుగున్నాను.

1927 దశంబరులో చెన్నపురిలో జరిగిన దేశీయమహాసభ సభలో సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యతీర్మాన మువేదింపబడెనది. అంతాబురాష్ట్రము మహాసభకు అధ్యక్షుని వహించిన డా॥ కిష్టూగారు ముఖ్య నీసంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునే ఉద్ఘాటించి భారతదేశమున కిప్పుడు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును కోరగూడదని మిరొక వ్రాసితిరి. "అటుల కోరవలె రాజకీయముగను, సాంఘికముగను, ఆర్థికముగను, బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముతో భారతదేశమున కట్టిసంబంధము నుండదు. అట్టి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును మిరొకలు నెలకొల్పగలుగుదురు? అది మిరొకలు నిలబడెట్లు గలుగుదురు?" అని మిరొక కిష్టూగారిని ప్రశ్నించితిరి.

భారతదేశమునకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము లభింపవలెననిన బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముతో ఏవిధముగను ఎట్టిసంబంధమును ఉండగూడదు. ప్రతిసామ్రాజ్యముతో ఎట్టిసంబంధమును లేనిచో అట్టి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును నెలకొల్పటం అసంభవము అని మిరొక భిక్షాపాపకీనట్లు తోచుచున్నది. ఇది అప్రస్తుతము.

రెండు మార్గములు

ఇతర బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముతో నెట్టిసంబంధము కలుగకుండు స్వాతంత్ర్యరాజ్యము తీర్చడలేదా? అని దీర్ఘ కాలము నిలచి యుండలేదా?

భగవంతుడు సంకల్పించినపుడు రోమక సామ్రాజ్యాది వహసామ్రాజ్యములకు ప్రాప్తించిన ఫలితమే బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునకుకూడ చెకూరియెడల అట్లువైని ప్రపంచమునందు స్వాతంత్ర్య రాజ్యము ఏమియు నుండనేయుండదా? మనుష్యులకు వాని సామ్రాజ్యములకుకూడ చరిత్రముదగ్గర గలుగకలేవనది. ఒప్పుకొనినవాని అం ప్రాయముగా సామ్రాజ్యవాదులు తప్ప తిరిగి రు తప్పరైన నుండురా?

ఈ కోణాలలో ఏదేదేమైనను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును లిగియుండటం ఇతిరదేశములతో సంబంధము పూర్తిగావదలుకొని వలసిన అవిసరము లేదు. అట్లు నిలబడగలగూర్చుకొనుకూడ అసంబంధమునందు కొంతమార్పు చేయటం ఆ ప్రమేయంపరము అమార్పు ఎంతమార్పుగా నుండదని స్వాతంత్ర్యముగూడ అంతమార్పుగా కలుగుచుండును.

ఈ మార్పు కలుగటం రెండుదారు లున్నవి. రెండుదేశీయులను రెండుదేశములను అంగీరించుట యొక్కటి, ఒకదేశము రెండవదేశమును నిర్బంధించుట మరొకటి. రెండుదేశములను అంగీరించునట్లు స్వాతంత్ర్యము మరతులనుబట్టియుండును. లేనిచో స్వాతంత్ర్యమును ఒడవగు రు దేశముయొక్క నిర్బంధ దౌర్భాగ్యమునుబట్టి యుండును.

నిర్బంధమా, సమాధానమా?

రెండు దేశములను అంగీరించుట ముఖ్యము అది గొప్ప స్వాతంత్ర్యమును కోరు దేశమునకు నిర్బంధకీర్తినిని యొగించుటయే గొప్పపరము. భారతదేశ విషయమున ఇట్టి సమాధానభావముతో పనిచేయుటకు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము ఇందియా ద్వారా నడువారు అంగీరించుటలేదని స్పష్టమైనది.

ఒక పక్షమువారు రెండవ పక్షమువారిని పశుబలముల న ఆధారమున గొర్రెయెడల రెండవ పక్షమువారు విధిలేక భారతకాలము ౧౮౫౭ నెలగియుండు లే కాని పరాధీనతకు వారెన్నటికి పశుబలములకు లగు, కావున ఎన్నటికైన నెంత త్రమ పడియైన పాలక దేశము ఎంత బలవంత

మైనదైనను పాలితదేశమువారు స్వాతంత్ర్యమును బడయ ప్రయత్నించుచునే యుండును. పాలక పాలి సంబంధ ముండు సంతకాలము ఈవిభేదము మానదు. అది క్రమముగా రాజకీయము నంతయు విషమముగా గావించును. పాలకుల అభిప్రాయమును పాలకులు లేకనేయనపుడు వారెట్టిపదుపాయములు కలిగించినను పాలకులకు సంక్రమి కలుగనేరదు.

ఇప్పుడు బ్రిటిషువారు భారతీయుల అభిప్రాయముల తృణీకరించి గొప్ప ప్రదమగు సమాధానమునకు అవకాశమును లేకంక జేయుటకే ఈసయమును సంఘమును నియమించి యున్నారు. కావున నెంత కష్టపడియైనను ఎంత కాలమున కయినను ఎట్టి త్యాగమును చేసి యైనను భారతీయులు తమ హక్కును స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకు ప్రయత్నించు తప్పదు.

మధ్యస్థాన మింకొకటి లేదు

ఇట్టి సంఘర్షణమున మధ్యస్థానమునకెడములేదు. కేవల పరాధీనతనుసంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకును మధ్యస్థానమేలేదు. పరస్పరము సమాధానము కరురనపుడు ఏపక్షమువారును దేనిని పదలుకొనవలరు.

ఇట్లెందు జేయుట ప్రయత్నమే దీనికి నిదర్శనము. ఇట్లెందువారు మొదటనుండియు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమునే కోరుచుండిరికాని అధినివేకస్వాతంత్ర్యము నెన్నడు కోరియుండలేదు. ఇంగ్లాండుదేశమువారు ఇట్లెందు జేయు వారికి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నిచ్చియుండనిచో అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవలెనే ఇంగ్లాండువారుకూడ ఎన్నటికైన సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును బడసియేయుండురు కాని కొంతఅసపరమును ప్రాణనష్టము గలిగిన పిమ్మట రెండు పక్షములవారికిని సద్దుద్ధి కలిగినందున ఇట్లెందువారికి నేడు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కలిగినది.

నేడు మాకు సమాధానపద్ధతి లేకపోవుటచే యీ రెండవ పద్ధతియే ఆధారముగా కనబడుచున్నది. దానిననుష్ఠించుటెట్లు అనునదియే ప్రశ్న. పశుబలమును ప్రయోగించి ఆయుధముల ధరించి యుద్ధము నేయుట అసంభవము కావున దౌర్భాగ్య న్యరహితములగు అహింసాసాధనములే వినియోగింప బిలగనున్నది. ఆ సాధనములయొక్క వ్యాప్తిని సామర్థ్యమును ఇప్పుడు మన మూహించ నలవిగాదు. పరాధీనులుగానున్న ప్రజలు ఒకసారి తమకు గలుగుచున్న అక్రమములను గమనించినచో వానిని తొలగించుటకు సాధనముల నన్వేషించుటకు వారిధీశక్తియు న్నుటికిని మొక్కవోవునదికాదు. ఆ సాధనములను ప్రయోగించుటలో కొన్ని యాపదలుకూడ కలుగవచ్చును. కాని ఇట్టి మహాశ్వలమును బడయటతో నెట్టి యాపదలైనను భరింపవలసియేయుండును. జయము జయములు వైవాధీనములు కాని భారతీయులలో తమనీతినిగూర్చి దాసీనభావము ఎన్నడో తొలగిపోయినది. వారికవాక్యంధము గావించుకొని విదేశీయుల ఆడుగులకు మడుగులాగును పడియుండవలరు.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముతో ఎట్టిసంబంధమును పెట్టుకొనకుండుటయే మిరొక ప్రాయమైనచో భూమ్యాకాశముల మధ్య త్రిశంకుస్వర్గమునట్టి ఒక నూతనరాజ్యమును వాయుమండలమునమిరిపు డేర్పాటుచేయ వలసియుండును. అనిమిరొకేయాగారికి తెలిపితిరి. మిరొకనూతనభావమున కీవ్రాత యనుగుణ్యముగా నుండలేక అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రము లిప్పుడు మిరొకెప్పిన త్రిశంకుస్వర్గమునలేనే యున్నవా?

ఇట్లెందు, ఆస్ట్రేలియా, కనడా, ద అమెరికా దేశముల పల్ల అవలంబింపబడిన పద్ధతిని మిరొకవ్రాతమేల యంగీకరింపకూడదని మిరొకేవలూరినడిగితిరి. అట్టిపద్ధతినిదేశముపల్ల నవలంబించుటకు బ్రిటిషుదేశమువారు నిరాకరించుటచేతనే కివలూగారు ఇట్లు కోరవలసివచ్చినది.

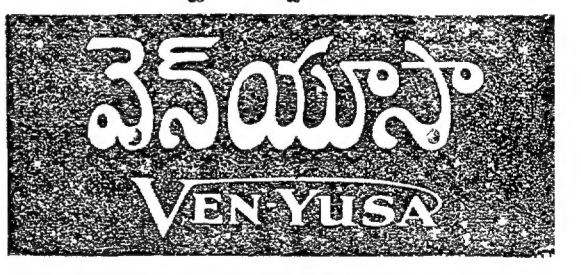
అధినివేకస్వాతంత్ర్యమునేకోరుచు భారతకాసనసభలోను భారతజాతీయసభలోనుకూడ కోరబడినది. దీరతనమువారు వానినిరాకరించి పిమ్మటమడ్డిమేను సంఘమును ఇప్పుడునైనసంఘమును నియమించిరి.

ఇట్లుకొని భారతకాసనసభలో సభ్యులుగా నున్న అన్నిరాజకీయపక్షములవారుకూడ నాయకులపధిను జరుపవలెననియే కోరుచున్నారు. కాంగ్రెసువారుకూడ దాని నామోదించురుని యిట్టిను నేనుగూడ చెలిపియున్నాను. కాని నైపుసంఘమును నియమించిరిమి మేము మరియేమియు చేయదుడకొనలేదు. అని ఇప్పుడు బర్లెక్ హెడ్ ప్రభువులును సర్ జూస్ నెనునుగారును కూడచెలిపిరి. (సశేషము)

తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు
కార్యనిర్వాహక సంఘము
28 తేదీని రాజమండ్రిలో కూడు
తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము యీనెల 28 తేదీ శనివారము నధ్యాయము 4 గంటలకు రాజమహేంద్రవరమున శ్రీ దావ్తకుళి వెం రామా రావుగారి గృహమున సమావేశమును
కార్యక్రమము 1 ఆంగ్ల రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమునకు భారీలను భక్తి చయుట, 2 తిలకస్వరాజ్యసిద్ధి వయాలచేయుట 3 ఇతరవిషయములు
మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య, కార్యదర్శి

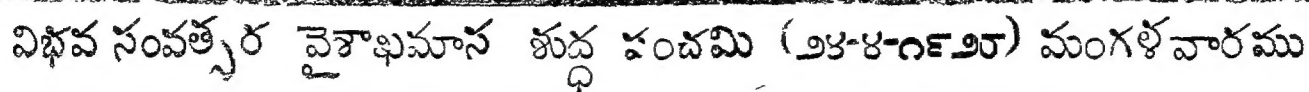

సాగనైన ముఖము
యీ క్రమమునుగూడు కోమలమైన శరీరమునకు ప్రకృతి సౌందర్యము చేకూడుటకు నిత్యము వెన్ యూసా క్రిమ నుపయోగింపుడు.
ప్రాణవాయుమిళితమైన వెన్ యూసా ముఖమును తేటపరచి నూతన సౌందర్యమును చెకూర్చును.
విక్కిలి పరిశుభ్రముగా తయారగుటబట్టి పరిశుభ్రద్రవ్యములన్నిటిలో ప్రతిసాగకత నొందిన శ్రీ వాడవగిన టాయాలెట్ వెన్ యూసా నపయోగించుట కడు సంతోషకరముగా నుండును. ఎండతాపములకు వాడిన, కమలినముఖమును చక్కబరచును. శీతోష్ణస్థితికి లగినట్లు జీర్ణురూపముగా నుండును. చక్కనిబాడీలో నుంచి అమ్మబడును. నెల 1 కి రు 1
కెమిస్టు లండరివర్డు వొంకును

యాత్రస్తలములకు
పోవు దారిలో
నున్న టియు
ఉత్సవముల కాలపట్టయిన
మధుర
పట్టణమునకు
(1928 సం॥ ఏప్రిల్ 22 మొదలు
మే 6 వరకు జరుగు)
చైత్రోత్సవము
సందర్భమున వేంచేయుడు.
స్వేదనువద్ద ఆంగ్లేయులకు హిందువులకు భోజనకాలలు ఏర్పరపబడుచున్నది.
స్వేదతో టెమింగులకు స్వేదనువద్దనున్న శోటీనలను పిక్షింపును.
సోతో ఇండియన్ రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్
(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

[శీరిపి ఆంజనేయులుగారు]

నాయడకు సంఘమునకు సంబంధించినవారు తెలఁగు వారను విషయము బొంబయియం-లి 'లింగాబాయి విద్యాధి' ధర్మకర్తలతో నధికసంఖ్యాకులు పరిపూర్ణముగ భిక్షాభిషా యుత్తైయున్నట్లును-బ్రకుత మీవ్యవహారము న్నానుసానమున కెక్కియున్నట్లును- నాయడకు తెగవారు తెలఁగువారనుట కధారములు వలసియున్నట్లును-మీ యుత్తరములనఁ దెలిసి కొని నే నాశ్చర్యము నొందినాడఁగ అ ధర్మకర్తలు నాయడకు సంఘమువారిని తెలఁగువారు కారనుపక్షమున, వారి నేతెగతోఁ జేర్చుచున్నారో యది మీ యుత్తరమున వ్యక్తమగుటలేదు నాయడకు సంఘమువారు తెలఁగువారు కావని నెనటలూ నాకిదియే ప్రథమ మగుటచేతను నింతవఱకు వట్టిసమస్య యేడియు వచ్చియుండనందునను నాభిప్రాయ మా లోచింపుటకుఁగాని, నాయడకు సంఘమువారు తెలఁగువారే యని నిరూపింపదగిన కారణముగాని యవసరము పూడగ యుండలేదు. అందులకఁ దగిన చారిత్రిక గ్రంథ సామగ్రియు నిపుడు నాకడ లేదు అట్టిగ్రంథము లా ప్రమానమువిగ్రహము పరిపూర్ణము నేను దలంఁచు అంతియగా నేను కేవల విరాయ కూప్య వ్యాపారఁడిను గూడ నాన్వయమునకును నకఁ దోడగ నొంటిచెడఁగ్రంథాధారములన గొని మీకీయుత్తరము వ్రాయుచున్నాడఁడను, కనుక నిది పముగము కాఁజాలదేమి !

ఆంధ్రేశ్వర చరిత్రమునకు బాగుమార్గము గడిచి
యున్న సుప్రసిద్ధాంధ్రభామము (1898) కాలపు వెలన, బాజ,
యననవి వాల్చు గలవు ఈ వాల్చుభామలలోని జరుగు చాల
కాలమునుండి యాంధ్రప్రభావమున వెలలి, మహారాజులుగను,
రాజులుగను, పాలకాండ్రుగను, సంపాదకపతులుగను నుండి,
యననము ద్వార్యపాపములను, నాగభక్తులపర్యాయములను బ్ర
టించి, యాంధ్రావనికి వచ్చెనుగల్గి రనుట యాధియును విష
యము క్రిి పూ॥ ౧౦౦ సంవత్సరము ప్రాంతము, నుత్తర
హిందూస్థానమున నవసందులు మగధర జ్యును నేమనున్న
కాలమునందు, గ్రీకుల పధమున నిష్కృష్టాంధ్రులనుండలము
లలో, నమరావతి ధరణికోట శ్రీకాకళ్యణ మొదలగు పట్టా
ములను ర జాధాతలగఁ జేరికొని, కోటలు గట్టుకొని, వైశ్యము
లుందుకొని కేవల స్వతంత్రపత్ని రాజ్యపరిపాలన మొనర్చు
గరిగిన యాంధ్రవంశమున నాంధ్రవీర రాక్షసున నాంధ్ర
నాయకవర్గమున ముఖ్యముగ నైన నూచించిన కమ్మ కాలవ వె
లను బలిజ యను ప్రసిద్ధజాతు నాల్లగ, విలీనమయి యుండె
ననియే ప్రతీతి ఇగుగ కమ్మజాతిలో వాగ్విలీనమయి, కాలవ తెగ
కు చెల్లియమియి, వెల విలీనమయి రావ్, కాయలకు, అయియు
బలిజవర్గమునకు నాయక డనియుం బట్టపురవేళ ఈ వాల్చును
నాయక శబ్దార్థబోధకము లే నాయక డ గా నభిప్రతి (ప్ర
భుడు) అసలు నాయకడనునది తెలుగువంశము ఆ గ్రేకులను
కట్టి యాంధ్రకల విడుదలము ముదయొందిమకాన బోసగు
సెట్టి నాయకడు తెగవార పట్టుకతోడనె తెలుగువారు అ
నేకకాలబ్రతు లనుండి యాంధ్రావనికి జగ్గిభూమిగఁ గన్న నాకు
ఉత్తరంధ్రముండలములలో గాని తెలగలని యందు తెలగా
లనఁగా తెలగలవారని యర్థము విశేషముండలములలో సెట్టి
బలిజలీనబడుదున్నార ఉత్తరమండలములందుండిగను సెట్టి
బలిజ లనుకొనుచున్నట్లు తెలిశువచ్చుచున్నది, ని వర్ణియఁగ్ర
మండలములలో నీడిగలను సెట్టిబోజవల భామ మొదలమత్రము
నన్వయించుటలేదు తెలగలవర్గమున గాని సెట్టిబలిజల
నొక్కతెగయే ఈవర్గమునకు నాయక ననిపట్టపురవేళ కుల
నేత్యాదులనునందు తెలగలవర్గము కొండలు గారవర్గము

గనో, తే తమోయైనా, బీజము నాయుడుతెగకు పంబ ధింది
నగుటచోనో, తాముగూడ బాజుమరి చెప్పకొనుచు, పేరు
నోజెవర నాయుడుపదము జేర్చికొనుచున్నార, కాని యిది
గర్భధంగము పెట్టిబాజు బాజు-తెలగలను నామంతరముగల
కలమునకఁ జేరిన నాయుడుతెగవారు తెగవారనుట కాపం
రయు చందియనులేదు ఇందులకు దక్షిణాపథ మొకప్రబా
నిదర్శనము

నేను 19 ఏ వ సంవత్సరమున నొక్కపర్యాయము, నే
తువుఁజగల దక్షిణదేశమునందలి ద్రావిడవంశజులముల నన్ని
టిని నొకచుట్టు నైచితిని నే నజఁము తెలియని యాంధ్రుఁ
డవగుటచేతను, నొంటరిగఁ బ్రయాణము సాగించుటవలనను, ద్రవి
డవంశజులయందఁ దాంధ్రము కొనియెడల ముందునైన లేక
పోవుటవలన, అన మెటిగిగ యాంధ్రునితోఁబాటు నా
కశ్యంథావశ్యక మయ్యెను అపుడు తంజావూరి పురవాసక
నాయకుఁడైగను జేరిన మిత్రుఁడొఁడు నాకు సానుచుఁ
డై, ద్రావిడవంశజులముల యందెల్లెడల నా పర్యటనమున నుక
రము గావించెను నే నాతనితోఁ జాట్టి చూచిన యొక్కొక
మడుమునన, తెనఁక పరము ముచ్చుకైన లేనివోటఁగూడ
నాయకుఁడైగారి గృహభాష యాంధ్ర మును యెంచుటన
గమఁగొటిరి ఆ ప్రాంతమున కిట్లెఁ-మెద నరకు-నాయక
ల-నాయకరుల-అయ్యరులు-అయ్యంగారులు-చున్న ను తెగ
లున్నవిగాని వానికెల్ల నజఁమే మాతృభాషయై యున్నది
నేను తిరిగిన ద్రావిడదేశభాగమున నొక్కొక మండలమునను
గల నాయకుఁడైగారి (రమారమి) యన్ని గృహలకు నచ్చా
సోచరఁడు కొనిపోయి యుండును అందు నాయకుని పిలు
వబడు నేవ్వ కికినేని, గృహభాష యాంధ్రముగానండకపోలే
దు ఈ నాయకుల కటుంబును లచ్చటచ్చట వలయునంత గృహ
వసతిని భూవసతిని నేర్పులుచుకొని, కేవలము ధనసంపన్నులయి
యున్నవి ఇట్టి సునిక కుఖిదీవమునకు వలయు నాధారము
లను గల్పించుకొనఁ గల్గుట కిది కొన్ని శతాబ్దములకఁ బూర్వ
మే యాంధ్రదేశము విడిచియొండవలయును అట్లయ్య నీ తెగ
వారికి కేటగిని మాతృభాష మ్రిమతమభాషగనీ యున్నది

మిద్యుష్టికథను నొకపర్యాయము తంజావూరియందు
(ప్ర రాజు) విద్యుదారిక్రమవైపునక (ప్రభుడు) నాడుడు
కలబల యందుభాషాజీవనపును మీ వ్యవధియుకలయున
జ్జగముడికను కానేర్చును తంజావూరియందు ప్రరాజు
లనగా నాయుడుగాజులనియే యర్థము క్రి ౧౮౧౯ వ
సంవత్సరమున శ్రీకృష్ణరాయడు విజయనగర సింహాసనమున
కు వచ్చి సేవ్యుల దోచుదొల్ల దక్షిణమున కొడగు-వలయాళ
మా-చేర-నోళ-పాండ్యరాజ్యములు గలిచి, యా జేతరులను
యూడు భాగముగ గిభిజించి, వానిలో నొక్కొక భాగము
నకు నొక్కొక ప్రతి ధిని పాలకునిగ నియోగించినపంధర్పుయన,
నోళపాండ్యరాజ్యములు సంపూర్ణముగ విశ్వనాధనాయని
పరిపాలనమునకు వచ్చెను ఈ విశ్వనాధనాయడు వహ
నీరు డెరు నాగవ నాయని పుత్రుడు అక్రమమున కొక్కిం
యనకాక మొదటి రాష్ట్రాంతరమున సామ్రాజ్యాధీశుడుగనన్న
తనగొండి యు నాగవ నాయని శ్రీకృష్ణదేవరాయుడువలెని
శిరశ్చేన మొనరించుటక గూడ వెనదీయక బయలు వెడలి,
నిజ జనకుని బ్రాణములతోఁ బట్టి తెచ్చి స్వామి సమ్మఖమున
నిల్పిన (ప్రభుకార్యత్యకడున, న్యాయధీరుడును ఈజ
డందుభాషామెలిమానధురందరుడు ఈ ప్రభుని కాలమున
నచ్చటి రాజభావ లెనగు

కృష్ణరాయనికే బిమ్మట విజయనగర సింహాసనమనకు వచ్చిన యాశిని సవతిత్వము కడచుటరాయలు, తనముఠాదలగు మూర్తహంబూ వివాహసమయమున చోడేశ్వరుని బ్రత్యేక పట్టు, దాని ప్ర్యేగుమొక్కింద మూర్తహంబు కరాయుగ

నోపరి యమే భర్త కును నెవ్వప్పునాయని వాడేతను కథ
నాయకునిగ నొనర్చె

గీ॥ రివి నన్యతరాశల జేయెన
 విరుమలంబకుఁ జెలియలై నేజిల్ల
 మూర్త కాంబును బెండ్లియై కీర్తి మోడుఁ
 జెప్పఁజేయుదు మహాన్యతశ్రీఁ జెలంగు

విజయవిలాసము

నాశశక్తులో వీరిరాజభాని తంజావూరుగటవేతన,
వీరు తెనఁగువారగుటవలనన, నది యతనజేతమై పాప యన్య
మగుటన బట్టియు, రాజభావ తెనఁగుటవలనన, వీరు తెనఁగు
జేతమనుండియే వంశులు దండనాధులు పండితులు కవులు
గాయకులు వేద్యులు మొదలగువారైన గొనిపోయినట్లును. ఆ కాల
మున నాప్రాంతములకుఁ బోయి, నెలకొనిన తెనఁగువానిసం
కీర్తి యిప్పటికి నాయాధులములలో నన్నట్లును చోత్ర స్పష్టప
ఱుచుచున్నది

చెప్పప్పుచాయనికమారుడ మృత్యువునాయుడు ఈతని
మంత్రి వహన భావుడును శ్రీవిద్యారణ్యస్వామినద్దురుమను
నరు గోవిందదీక్షితులు ఈమహాత్ముడు గాయకరణే కాక కవి
పరోక్షుడనుకూడ జగతి సేద్యించిన రత్న ఫేదదీక్షితుఁ-జగ
నారీశ్వర దీక్షితులు మొగలరు మహావిద్వాంసు లిప్రభువరసుని
పభులో నుండిరి

అమృతపానమును పురుషులు మంత్రశక్తిచేతను
 గోవిందదీక్షితులయినందున శిష్యులగున, పండిత పరంపరచేతను,
 పితృధర్మమును నయిన కర్మకాండవార్యము, పరమార్థమును
 తాత్పర్యమును చాత్రదేశ సింహాసనమును మూర్ధాభిషిక్తుడయ్యె
 ను తెలుగుభాషను సంస్కృతభాషను కర్మసాధనాయని
 కాలమునఁ గలిగిన మహాదళ యారంభభాషను పుట్టివత్త
 రువారత మతెప్పుమున గలగలేవనియు, కవిశ్యమునను సంగీత
 మునన, నగ్నతప్రజ్ఞ గల స్త్రీలందఱో యాకాశికాలమున వెల
 సిననియు, కంజావూరి యంధరాజుల చరిత్రనుడువునున్నది
 21 వ పూర్వమాధును మనవిద్య కష్టము గలిగినవఱకు యెఁక
 రాబోవనియు, నట్టివివాదము లిఁకఁబుట్టెనో రనియు, నట్టి
 కావ్యము లిఁక చెయినేర ననియు, నాచార్య యన్వేషించు
 నున్నది రఘుకాండవార్యము పంగీత తాత్పర్యము
 లక్ష్యలక్షణము గనేర్చి, పంగీతముధను రచించెనా
 ఆతఁడవలెననేమియుగంధము, కరవకతాదురి
 యును సంస్కృతాంధ్రములను దీక్షనువలెఁబుని ప్రజ్ఞయు
 సాధారణము గగ్యపద్యాత్మ్యములగు నీరని గ్రంథపరింపరలని
 తెలి, మద్దుమూలగట్టుచుండును ఈకవియు తెలియఁడు తెను
 గన నచ్యుతేంద్రాభ్యుదయము, రామాయణము, నలచరిత్రము
 కత్తిలేపరియము (యక్షనానము) గజేంద్రమోక్షము మొదలు
 గు గ్రంథములను, సంస్కృతమున రామాయణసారసంగ్రహము,
 భారతసారసంగ్రహము, సంగీతము, నామోత్తముధ మున్నగు
 గ్రంథములను విరచించెనా రామాయణము తెలి,

నీ నాపాలివెప్పిది నాకలదెవంబు
 ననగన్నత న్నామపునేత
 నామగిలు టిందు కామదు గేతువు
 నాదండ నంబు నుండననుగొండ
 * * * *
 నను నెల్లకలగామకాను మేటివిభాకాంబు
 ననగన్నత న్నామపునేత
 నాదుసా న్నత వి యానందమేది
 జలువు వంద్రంబు నెల మంద్రుడు జలమి
 నాదు కలలాగ బాడగట్టి మోడ వలా
 జలకెం గుత్తి నీయమని కవి వనరులార

గ్రంథ విమర్శనలు

సాహిత్యమీమాంస

ఇది శ్రీహరి కామేశ్వరరావుగారిచే తెలిగించబడిన అభినవాగ్రంథాలవారితో ప్రచురించబడిన యొక్క...

సమస్తలోకవ్యాపారములందును ఆశాకముగ ధర్మమును విడిచి వానిని వెల్లడించుచు మనశాస్త్రములు, కావ్యములు, నాటకములు మొదలగు జానియు...

అనుదినమును ఆంధ్రసాహిత్యము యొక్క సంపర్కము మెచ్చుచున్న యీకాలమున, సహజస్వరూపమునందు భిన్నములగు రెండింటిని పోల్చి చూచుట...

ఆంధ్రసాహిత్యమునకును ఆంధ్రయ సాహిత్యమునకును విశేషముగ తారతమ్యముకలదు భిన్నసంఘములందుండి భిన్నధర్మములను ప్రకటించుచు దైవికముగా కలిసి సంయోగసంఘర్షణలకు కారణభూతముగు...

గ్రంథముయొక్క తైలి సరిశ్రమగా నున్నది [అ రా] వినియోగ సావర్కరు జీవితము

ఈగ్రంథము ముదిగంటి జగన్న శాస్త్రిగారిచేరచియింపబడినది కైదరనైట్టు కాగితములతో క్రాసుపైజున 119 పుటలను గలిగియున్నది మొదలు 0-12-0 లు వలయువారు 'ముదిగంటి జగన్న శాస్త్రి, రాజమహేంద్రవరము' అని వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును

గ్రంథకర్తగారు పీఠికలో శ్రీసావర్కరుగారిని గూర్చి వ్రాసిన "జగమెరుగని బ్రాహ్మణునకు జంబేమేల" యనుమాట సార్థకమే సావర్కరుగారి కీర్తిదేశదేశములను వ్యాపించినది వారికిర్తి వాడుకచియించిన భారతీయ స్వాతంత్ర్య యుద్ధము (Indian War of Independence) అను ప్రస్తావన శాశ్వతముగ సాక్ష్యము 1957 సం॥ నాటి "సిపాయిల తిరుగుబాటు" (Sepoy Mutiny) తిరుగుబాటు కాదనియు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వపు దురాచరణములచే భారతీయుల మనస్సుల తగులొన్న స్వాతంత్ర్యోద్యమ విజృంభణమునకు ప్రేరేపకముగా ప్రవర్తించిన స్వాతంత్ర్యోద్యమనియు

వారు నిర్దేశించిన పూర్వకముగ, నామహాగ్రంథమునజాటిరి ఈగ్రంథము దేశమునందు చెప్పుటను వ్యాప్తిలో లేకుండునట్లు ప్రభుత్వము వారు కట్టుబాటులను గావించినచిరమేరకు సాధారణముగ నెందును మనకది లభింపదుదాని ప్రతియొకటి దక్షిణ ఆమెరికాలో రు 100-00 లకు విక్రయింపబడెనట్లు, నాగ్రంథము గడించిన కీర్తియెంతయో చిటపడు లూపించుకొందురుగాక

భారతదేశము దాస్యమును మన్నియున్న యీకాలమున సీరసమైయున్న భారతీయుల యాత్మశక్తి ప్రబలించుకొని వారిస్వార్థత్యాగ పరాయణమైన పాండించి, శాస్త్రోన్మేషమొనర్చులను గావించుచు ప్రచారము విరమింపరముగ జరుగవలసిన యావశ్యకత యెంతైనను ఆట్టి ప్రచారములో మహాన్నతములగు నానియములకై తమ జీవిత సర్వమును నిష్కలుచుచున్న భక్తితో నర్పించుకొన్న మహనీయుల జీవితచరిత్రములను, దేశమందంతట, మూలముల, సకలభాషలు, వ్యాపింపజేయుట యొక ప్రధాన కార్యక్రమము

వినియోగ సావర్కరు సావర్కరుగారివంటి వారి ప్రపంచమున నెందరో యుండరు వారిదేశక్షేమముకాదని వెలుగుల నెగజిమ్ముచుండు వారి స్వార్థత్యాగ మప్రతిబాధము వారి భైరవసాహసము లమెయబలపరిచినవారు వారివాదసభలవ్యవస్థలు, గుత్తిత్వము, అశుభ్యము

పీఠికలో గ్రంథకర్తగారు "మేమిందు చారిత్రాత్మక విషయములను మాత్రమే స్థానికపులకవ్యాయముగ క్రోడీకరించి సంగ్రహముగా జర్పించితిమి ఇందు సావర్కరు తన వదినెగారికి విషయస్థితులలో వ్రాసిన రెండు ఉత్తరములను, భారతదేశమునకు ఖుంబిగా 1910 సం॥న తీసికొని రాజమహేంద్రవరము వ్రాసిన యొత్తరమును, 1921 సం॥లో మృత్యుదేవతతో భారాదుచు నామె నావశ్యించిన యావశ్యము మొదలగునవి చేర్చబడెను ఇతరవిషయములు 1018లో బ్రకటింపబడిన రాజమహేంద్రవరమున వేడిక బరేంద్రమహారాజుగారి (అరవిందస్వామిగారి సోదరుడు) వ్రాసిన "నాప్రవాసకథనము" "శార్దూల సావర్కరుజీవితము" "జంబునానప్రతిధ్వని" మొదలగు వాటినుండి సేకరింపబడెను" అని వ్రాసియున్నాడు

ఇట్టి చరిత్రాత్మకమైన యీగ్రంథమును బడించి యాంధ్రులు భారతీయుల కెల్లరకు నిరంతరస్మరణియులగు శ్రీవినియోగ సావర్కరుగారి జీవితాన్నత్యమును గ్రహించుకొందురుగాక

గ్రంథముయొక్క తైలి మొదటినుండి తుదివరకు ఎల్లరకు దెలియునట్లు తేటతెల్లముగ మాటలతో నొప్పియున్నది గ్రంథకర్తగారు శ్రీసావర్కరుగారి జీవితములోని విశేషములను సంపూర్ణముగ దెలియు జేయుగ్రంథమునుగూడ రచించి యాంధ్రలోకమున కొనంగుదురుగాక

మునిమాపు

ఈపుస్తకము కైదరనైట్టు కాగితములపై క్రాసుపైజున ముద్రింపబడియున్నది పుటలసంఖ్య యెందుకుగానరాకుండుటచే నెన్నిపుటలలో లెక్కయాయజాలముగ్రంథకర్తగారు సహదేవ నూర్యప్రకాశరావుగారు గ్రంథకర్తగారు రచించిన "భావగీతముల" సంపుటి కరణమే యీగ్రంథరూపము దాల్చినది ఈపుస్తకమునకు మొదట "శ్రీకృష్ణశాస్త్రి"గారు,

"ఈమునిమాపులో నేమో విషాదమో సందేహమో నన్ను జ్వాలయె దహించు వెలుగులో చీకట్లూ పీని కాగళ్ళూ కనలు సేనల నల్లని వేడిరక్తాలు"

అను నొక పద్యముతో గ్రంథమును ప్రశంసించియున్నాడు ఇది గ్రంథమునకు "పిఠి"యో "తొలిపలు"కో వ్రాయు నాచారమున నూతనపద్ధతికాబోలు తరువాత గ్రంథకర్తగారు "బ్రతుకు బ్రతుకెల్ల శిథిలమై పడుగలియు విధివిధుల తిరుగాడు బిచ్చగాడ నీమృదుపదాంతముగా నేమెనర్దు లలితహృదయ ప్రమాన దిశ్మెక్కు కాక" అని తమగ్రంథమును వాడ్చవలె కంకితముగ నొనర్చినారు గ్రంథకర్తగారికి కవిమండలవసిన ప్రశంసనీయముగ భావనాపలుకము కలదు, మొత్తముపై తెలివితేటలక విపుల ప్రయత్నము జరుగుచున్నది ఈయందొ

మంచి మార్గమున్నది ఈ గీతములలోని సరసతన తెలియొక్క మృదులత్వమును జూపుటకై కొన్నియుదాహరణము లిచ్చుచున్నాము

"మధుసుధాశోతిరానంద మగ్నమైన బ్రతుకు మలినముఖాశుకర్మమొనర్చి భావనాచాలితోత్తుంగభంగవిధి పర్యుతే త్రగాజేసి యున్నవర్తితి" ("ప్రయాంకము" నుండి)

"ఆమెకంటి క్రొన్నీటి ముత్యాలకరుగు జిలుగు మొగులో నిలువెల్ల పులకరింప ప్రతిపలించిన ప్రణయ ప్రశంసమెల్ల గాంచి నాడను వలత్రూర కరపుదీర" ("ఆమె" నుండి)

"జీవితామృతమెల్ల వర్షించినై చి పేదపడెను విషాదపయోదమట్లు నాసమస్తము నీకర్పణమొనర్చి ఊర్పు చిరుగాలికే తూలుచుంటి సజ్జయ" ("వియోగపీడి" నుండి)

"మృత్యుదేవతా, ఉన్నతస్వత్వమూర్తి, ప్రళయకాల నీరాధగ్ధాకరాళ గాఢరావాన లోకాల కనలిహవ తుటిల నిలిజాంఘ మెగజిమ్ముకొనుచునచ్చి నన్యగాడ వరీరంభామొనర్చి నేదబీడ్చి నీహృదయాన జేర్చికొనుము" ("అహ్వనము" నుండి)

దీనిలోని "ప్రళయకాల" అను తెగ్గనమానము కను తుడిచి "గానరావమున" అనుదానికి "నానరావాన" యనియు "లోకములు" అనుటకు "లోకాలు" అనియు ప్రయోగింపబడినది ఇట్టి ప్రయోగములు వ్యాకరణదృష్ట్యాలు కాకపోయినను, వదముల సాధారణమునకు కొంతవరకు భంగముగలిగించు చున్నవేతాయని మాయభిప్రాయము గ్రంథమున నిట్టి ప్రయోగములు చాలగలవు ఇవి యొకప్పుడు సరసముగ నుండును మరియొకప్పుడు తిరస్కరములే యగును ముఖ్యముగ దీర్ఘములగు సమాసములనుండి కట్టి ప్రయోగములు వెగటుగ నుండునని మాయభిప్రాయము

మొత్తము పైగ్రంథము అచ్చుమెడిల్గాని, కవిభావచిత్రణమువరకు సంపూర్ణముగ నూతనత్వము వాల్చియున్నది మొదలు 1-0-0

"సహదేవ నూర్యప్రకాశరావుగారు, రాజమహేంద్రవరము" అని వ్రాసిన గ్రంథమును బడయవచ్చును —ప్ర రం.

ఆంధ్ర పీఠములు

ఇది ఆంధ్ర మహాపురుషుల పవిత్రజీవితముల కీర్తింను వచనకావ్యము దీనిని రచించినది ఆంధ్ర సారస్వత నిష్ఠాతులగు శేషాద్రి రమాకవులు భైజవాడ వెంకటరాం అండుకో వారు ప్రచురించిరి ఈగ్రంథము నందలి పీఠికను పరిశీలించితి మేని దీనిని రచించుటలో కవులకు నాలుగు ముఖ్యోద్దేశ్యములు గలవని గునన్యక్తముగను, అవి యేవన

1 ఆంధ్రుల హృదయమున నాంధ్ర ప్రతిభనుద్ధోతకము చేయుట

2 ఆంధ్రుల వికాసము, రాజ్యవిస్తృతి, పతనమును, ఆంధ్రమహా పురుషుల జీవిత చరిత్రరూపముగ బ్రచురించుట

3 విస్తృతముగ నాంధ్రదేశమునందు దుష్కవించిన మహనీయుల త్యాగదీక్ష కాశలము ప్రపంచమందలి యేజాతీయ నాయకులకు దీనినిపాదనగా చేప్పట

4 ఆంధ్రులందుఁ బ్రసిద్ధులైన పురుషుల జీవితములు కథలుగ వ్రాసి బాలరకు విద్యార్థిదశలోనే మార్పిదేశాభిమానము గలిగించుట

ఈనాలుగు ఉద్దేశ్యములు ఎట్టిగ్రంథముగ నిడి నొందినవో ఒక్కొక్క పరామర్శితము

ఇవి జాతీయ పునరుద్ధారణ దీక్షాదినములు

ఈ జాతీయ దేశగౌరవాన్ని చక్కగదిద్ది పహంగ్రహించిన భారతము క్లాసునీయుముగఁబాలన జేసినమానరాష్ట్రమున మరెమి నానజేయ, తెలుగున బుడిమిది గయించు

మమనకు ప్రాణమువోయుట గ్రంథకర్తలకు విధియని ఆంధ్రగుహా సభాధ్యక్షుడు ఉయ్యూరు జమిందారుని అజ్ఞప్తికావుననే దేశారాధకులగు శేషాద్రిమహాకవులు 'ఆంధ్రుల హృదయమున ఆంధ్రప్రతిభ నుద్ఘోషకము' చేయుట యొక ఆదర్శముగ నిడుకొనినారు. జాతీయపు సర్వధారణ సోపానములలో ప్రాక్తనవైభవ పునశ్చరణము మొదటిది. రక్తతర్పణము లందిన చాణుక్యుని రాజనీతి వైరుధ్యము కృష్ణాప్రసంతి విజయగీతములు వినిపించగా శాతవాహన రాష్ట్రమును ఆలించి పాలించిన గౌతమి పుత్రుని ప్రతిభ ఆంధ్రశౌర్యమునకు మూర్తియై కళింగము మొదలు కన్యాకుమారిమఠముగల దేశమును ఏలిన కులోత్తుంగచోడదేవుని ప్రజ్ఞ; నూనూగుమీసాల మాతృయోజనమున సుఖముల దిగనాడి రణభూమి తనకు మరణశయ్యగా స్వీకరించిన బాలచంద్రుని అప్రతీపగు ప్రతాపమును; ఇదంతాత్ర మిదం బ్రాహ్మ్య' మను ధర్మనాక్షికి తార్కాణమైన ఖడ్గతిక్కని అనక్రపరాక్రమమును, రుద్రప్రతాపమున కాకతీయాంధ్రసామ్రాజ్యమునకు నియంత్రయైన ప్రతాపరుద్రుని ప్రతిభా ప్రాగల్భ్యములుకు బంగారులకు పరరాజులకు అనాశ్వా సంబుచేసి అవార్యులగు వీర్యమును, తీరుతీయములుగల తెనుగుభాషను భూషించి పోషించి అస్తోకంబుగ వివేకమును వెల్లడించిన కృష్ణదేవరాయల ప్రజ్ఞాపాండిత్యములు; మృత్యువుకును నిష్పత్తికొందన రామరాజు లంత్రిజ్ఞత; ధర్మసంస్థాపనార్థము ఆత్మార్పణము గావించిన యాచకూరుని స్వాధ్యరాహిత్యము; గోలుకొండరాజ్యమును ఏకపాలగా పాలించిన మంత్రి మాణిక్యలు అక్కన్న మాదన్నల శేషుషీ దురంధరత్వమును శేలికయైన తైలలో క్రిందిపబడియుండుటచే ఈగ్రంథము ఆంధ్రుల హృదయమున ఆంధ్రప్రతిభనుకొత్తకము చేయుట నిశ్చయము.

ఇక రెండోయాదర్శముసంగతి ఒకయుగమందలి మహాపురుషుల జీవితమే ఆయుగపు చరిత్రయగును. కావుననే ఆంధ్రరాజ్య వికాసమును, విస్తృతిని, పతనమును ఆయాయుగములందుండిన ఆంధ్రమహాపురుషుల జీవితరూపమున శేషాద్రిమహాకవులు ప్రవర్ణించిరి. ఆంధ్రజాతీయతయు, రాజ్యమును గౌతమిపుత్రునికాలమున వికసించి కుళోత్తుంగప్రతాపరుద్ర కృష్ణదేవరాయలకాలమున మహాత్మరచుకు నభ్యున్నతిని, వెలుగుల్ప విస్తృతిని అంది రామరాజుకాలమున ఎట్లు బ్రుంగుడు పోయినచో ఏతద్ధర్మింధావకులకు సున్యక్తయగును. విశేషమేమన: మహాపురుషుల జీవితముల మూలకముగ దేశ చరిత్రమును బోధించుపద్ధతి ఉత్కృష్టమైనది. ఆంధ్రవీరులందు అవలంబింపబడిన పద్ధతి అట్టిదే.

విస్తృతముగ నాంధ్రదేశమునందు వినివినయహాసియుల త్యాగదీక్ష, కాశలము ప్రపంచమందలి ఏనాయకునకు దీనిపోవదని చెప్పట శేషాద్రిగ్రమణ కవులకు ఈగ్రంథమును రచించుటలోగల మూడు ఉద్దేశ్యము. ఆంధ్రవీరులకు తుదిదాక చదివినవారలకు మనలోమాడ మహాసాజ్యము లేలినవారు, విశాలరాజ్యక్షేమలక్ష్యం పక వివేకముతో మంత్రాంగము నెఱపినవారు, కుమారవీరులు, మహాసామ్రాజ్య సుసాహవాచార్యులు, ఆత్మార్పణము దేయగల త్యాగదీక్షితులు ఉన్నారని స్పష్టపడి తీరును.

ఇక నాలుగవ ఆదర్శ విషయము. ఇది మిక్కిలి ముఖ్యమైనది. బాల్యమే దేశాభిమానమును విత్తుటకు మంచికాదు. చాణుక్యునింటి రాజ్యాంగధుంధుని, గౌతమిపుత్రునింటి ప్రకవర్ణిని, కులోత్తుంగచోడునింటివిశేషము, బాలచంద్రునింటి కుమారవీరుని, ఖడ్గతిక్కన ణటి యశవతులూరుని, ప్రతాపరుద్రుని ణటి రుద్రప్రతాపుని, కృష్ణరాయలంటి ప్రభువంశమును, రామరాజువంటి తంత్రజ్ఞుని, యాచకూరునింటి స్వాధ్యర్యుని, అక్కన్నమాదన్నలవంటి మంత్రి మాణిక్యలను ప్రసవించిన ఆంధ్రభూమియే తనకును మాతృభూమి అని తెలిసికొని ఏఆంధ్రబాంధు ఆపోనిగర్వము, తృప్తిలేని అభిమానము నొందుదును. పిన్నటనాటనే దేశాభిమాన పూరితుడైనవాడు పెద్దకాలమున దేశారాధకుడై పోరాడే జ్యోతిషమికి పేరు పెంపును నెలయుండునుగా?

ఇట్టి ఉన్నతమైన ఆదర్శములతో గ్రంథమును రచించిన శేషాద్రిమహాకవులు స్తుతిపాత్రులు. ఒకటి

రెండు దోసగు లీగ్రంథమున దొరలినవి. దీపకర్ణికధ గౌతమి పుత్రుడు దేవాంశసంభూతు డనుటకు నిదర్శనముగా ఉదాహరింపబడినది. కానీ ఆకళింపును గౌతమి పుత్రునకును ఏమియు సంబంధములేదు. అది గౌతమి పుత్రుని సంశయమును మూలపురుషుడు శాతవాహనునకు సంబంధించినది. ఖగరాటసంశయము నహపానుని సంశయమునే అని కవులు భావించినట్లు కనబడుచున్నది. కాని నహపానుడు ఖగరాటసంశయియుడని చరిత్రవిదుల నిశ్చయము. ఇట్లే చరిత్రపదగిన మఱికొన్ని చిన్నిప్రమాదములను విస్మరించితిమేని ఈగ్రంథము ఆంధ్రబాలరు అవశ్యముగా పక్షింపచలిన గ్రంథములలో నొకటి అని నానిశ్చితాభిప్రాయము.

ఆంధ్రవీరులు చదివిన దరిమిలన ఆంధ్రవీరాధానిము (బైజవాడ మారతీరాం అండుకోవారు ప్రచురించిన) అను నొకగ్రంథమును చూచితిని. ఆంధ్రవీరులందు ఎవరి చరిత్రలైతే క్రిందిపబడినవో ఆవిరులచరిత్రలేఆంధ్రవీరాధానిములో కూడ క్రిందిపబడినవి. మొగమోటుములేమండ వ్రాయవలసినచో ఈరెండు గ్రంథములును ఒకదానికొకటి నకలుగా నున్నవనక లేవదు. బైజవాడలో నెలవడిన ఈగ్రంథములలో ఏది ముందు భట్టి నదో రాజమండ్రిలోనున్న నేను చెప్పజాలను. ఒకరు వ్రాసిన వ్రాతలే తిరిగివ్రాసి గ్రంథకర్తలను, ఒకరు ప్రచురించినదానినే తిరిగి ప్రచురించి ప్రకటనకర్తలను సారస్వతాభివృద్ధిని అరికట్టుచున్నారు. ఇట్టి అరిష్టమును వదుల్చుకొన మనము ప్రయత్నింపవలసియున్నది.

ఆంధ్ర శేషగిరిరావు, బి. యె.

కథావళి

ఇది సరస్వతీగ్రంథాల ౧౬ వ భువ్వుము. శ్రీపాదగూరు రామచంద్రరావు బి. ఏ., బి. ఎల్. గారిచే వ్రాయబడినది. శ్రీకాకరపర్తి సత్యనారాయణగారిచే సంపాదితము. పశ్చిమగోదావరిమండలమునందలి తణుకుతా|| కాకరపర్తి అగ్రహారము ఈగ్రంథాల జన్మస్థానము. డెమ్యూ 1/8 ఆకృతి ౧3౪ పుటలు వెల ౧౦-౧-౧౦.

ఇంగు రాకళ్ళుగలవు. 'శీర్షవస్త్రములు' అను కథలో వ్యాచూరికభాష. వినియోగింపబడినది. కడకు కథలు గ్రాంథికభాషలోనున్నవి. కథకు డన్నట్లు ఇది ప్రశంసప్రయత్నము. శైలిసరళము. కానిసంవిధానచాతుర్యము చాలదు. విషయమును బ్రసాదింపగలంత భాషయు జాలదు. వ్యాకరణాదోషములు పెక్కులు గ్రాంథికభాషాచరణలో నగపడుచున్నవి. కథలన్నిట వ్యావహారికభాషయే వినియోగించియుండునయెడల అనువుగ నుండునుకొందుము. వాక్యరచనా నైపుణ్యము, సన్నివేశ నిర్మాణకాశలము, పాత్రపోషణాప్రజ్ఞయు 'నీకథలలో' గనబడవు. ఈకథలు "భారతీ" ముఖమునకొన్ని కాంచి నవియ. ఈకథకును ఉత్సాహమునకుచగిన సంస్కృతి యలవడ వలెను.

రాధామాధవము

గ్రంథకర్త అట్లూరి వేంకటసీతమ్మగారు, అంగలూరు, ముద్రాపకులు, ప్రకాశకులు; కింగ్ అండ్ కంపెనీ బైజవాడ.

ఇదియొక సాంఘికనవల. క్రాసు 1/16 పైజు, 81౩ పేజీలు, వెల రు 1-4-0.

దేశిరాజు పెదబాపయ్యగారి జీవనస్మృతి కర్త: కామరాజు హనుమంతరావుగారు, బ్రాహ్మ ధర్మప్రచారకులు, రాజమహేంద్రవరము.

క్రాసు 2౩4 పుటలు వెల రు 1-0-0.

సుప్రసిద్ధబ్రాహ్మధర్మదీక్షావలయు, సంఘసంస్కర్తయు, పరమభక్తుడును, శాంతస్వభావుడును, సాధకుడును, విశుద్ధచతురుడును కీ. శే. దేశిరాజు బాపయ్యగారి నెరుగని సంస్కారాభిలాషులండరు. వీరు బాపట్ల వాస్తవ్యులు. జననము వ్యవసం|| ఆశ్వయుజకుద్దపి; మరగాము పసంగసం|| ఫాల్గుణకుద్దపి. వీరి యౌహిక జీవనపరిమితి 27 యెండ్లయైనను ధర్మజీవనపరు లందరి హృదయములందును వీరాధర్మపురుషులగ నెన్నటికిని జీవించియుండగలరు. నమ్మిపదానిని, ధర్మముని విశ్వసించినదానిని యాచరించి, బ్రాహ్మసమాజమున చేరుటవలన సంఘమునుండి బహుభగ్తింపబడి, పెండ్లియాడి ప్రేమించిన భార్య తనవద్దకు పంపబడకపోవుచే సంసారసుఖము ననుభవించక, యావనముననే యారోగ్యము చెనుట

వలన చాలబాధపడి యంతయు నీశ్వరార్పణముచేసి, యాతని యిచ్ఛయే నెరవేరుగాకయని యాశ్రయము జీవితయాత్ర గవహించి ధీరుడును, వీరుమైన బాపయ్యగారినిగురించిన చరిత్ర, యతని మరణానంతర మిరువది యెండ్లయినను అతనిబంధువులను, బాల్యస్నేహితుడును, సహధర్మియును, బ్రహ్మధర్మప్రచారకులనగు హనుమంతరావుగారు వ్రాయుట యంతయు సమంజసముగ నున్నది. బాపయ్యగారు 'మానసోపాసన'యందు నిష్ఠగరిష్ఠుడై యజ్ఞోపవీతమును త్యజించి మానసరాయనే ఆరాధించుచుండెడివారు. సరస్వతాభాత్రమును సాధించుటకయి వ్యభేదములను త్యజించెను. దేశభక్తిని నిర్మలముగనుంచుటకు విదేశాన్త్రములను విసర్జించెను. ప్రకృతి సౌందర్యము బాపయ్యగారి సత్ప్రేరేక్షనయందే చూడగలిగి యుంటిమని చెప్పుటలో యంతమీత్రమును అతిశయోక్తి లేదు. వీరు బి. ఏ., యల్. టి. ప్యాసయి కొన్నిమాసములు రాజమండ్రి కాలేజిలో ఆంగ్లేయతత్వశాస్త్రమును బోధించుచుండిరి కాని వీరికిక్కడ అగౌరవము కలుగుటచే ఆయుద్యోగమునకు రాజీనామా యిచ్చిరి. పిమ్మట ధర్మప్రచారముచేయుటయందే కాలముగడపిరి. వీరి జీవితప్రభావములనను, సహవాసములనను, ఉపన్యాసములు, వ్రాతలు చదువుటవలనను ఆంధ్రదేశమున ననేకమంది ధర్మజీవమున ప్రవేశించిరిని నిస్సందేహముగ నుడువవచ్చును.

ఈగ్రంథము ప్రతియాంధ్రుడును చదివి, వారి జీవితములనను, అందందు చేర్చి ముద్రింపబడిన వారి ప్రసంగములు, వ్యాసములువలనను చాలలాభము పొందగలరని నుడువదగును. ఈపుస్తకము మొదటచేర్చిన బాపయ్యగారి చామూచిత్రమును, తుదిని చేర్చబడిన వీరి సమాధి చిత్రమును వీరి మరణము చెన్నపురి యందైనను రాజమహేంద్రవరమున వీరి జ్ఞాపకార్థమును, గౌరవార్థమును వీరేశలింగంపంతులుగారు వీరి యస్థిలను భూసావితముజేసి యచట సమాధి గట్టించిరి. పుస్తకప్రాశస్త్యమును పెంపొందించు చున్నవి. బాపయ్యగారు, శ్రీకొవలై హనుమంతరావు, దిగుమర్తి హనుమంతరావుగార్ల వంటి యాంధ్రదేశపు మణి. జ. బ్ర.

తెలుగు-హిందీ

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట వలయున నులభతైలివి వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష	0-6-0
మొదటి వాచకము	0-6-0
హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ	1-0-0

విలాసము:— ఆంధ్రగ్రంథముల, 7, తంబుకెట్టిపికి, మద్రాస్.

నీతినిధి

(ఆంధ్రగ్రంథమాలయందైదవకుసుము).

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుడుగ బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయెండ్ల క్రింద తిబేటు దేశమునకుఁ బోయి యాభాషలోనికిఁ బరివర్తితమై యున్నచీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభాషలోనికి, తర్వాత నింగ్లీషులోనికిఁ బరివర్తితమైన యుత్కృష్టసీత్రిగ్రంథమున కిది మధురమగు నాంధ్రవచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూ ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవమణివల్లమున కావశ్యకములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్వితో, దేటగా నూటిగా సీగ్రంథము చెప్పుచున్నది. క్రాసు పైజు నిండు క్యాలికోబైండు. వెల రు. ౧-౪-౦

ఆంధ్రగ్రంథముల,

తపాలుపెట్టి నెం. 212 రు, చెన్నపురి.

శ్రీ భ్రమరాంబా మల్లేశ్వరస్వామి వారి సేవాసమాజము

బెజవాడ పోటీపరీక్షలు

1 ప్ర పథమున ఆ 1915 సంవత్సరములో కొంచెం భక్తులచే శ్రీ స్వామివారి ఆలయములో యీ పై సేవ సమాజము స్థాపింపబడినది

2 తొలుత సంఘస్థాపనకు చందాదాంల సేర్పాటుచేసి కాశ్యపనిధి సేర్పాటు చేయుటకును భక్తిని తిమిండును స్వజలయందును పురికొల్పటకు పురాణవరములు వాడకలు జేప్పించటకు యేర్పరచియు సంఘముతరపుననే విద్యాభివృద్ధి రాత్రి పాఠశాలలు భజనకుపయోగించు మృదంగాదివాటి పరీక్షల సేర్పాటు జేపటమన బాలశిక్షణమునొప్పించి ఆసంపత్త్యము ధర్మము మున్నగు పరమార్థకార్యము లాచరణ కి తెచ్చుటకును జనంశిక్షణములు జపిచటమన తమ ప్రధానోద్యేయగా సంశ్లింతుకొన యీ సేవాసమాజము తదాది కుక్కుపక్షచ ప్రసివతే దినదినప్ర ర్థమానయే విరాజిలుచున్నది

3 యీ సమాజంవాడు పూనకతో నిర్విఘ్నముగా పెద్దల సాహాయ్యముచేత కొనసాగి చివరకార్యములను ప్రజలయొక్క హేచ్చకనిమిత్తం ఇందు వాడుచున్నాము

ఆ శ్రీ భ్రమరాంబా మల్లేశ్వరస్వామివారి యాలయమున ప్రతి యిందువారము భజనయిమ్మని పండుగపర్యయందు భజనోత్సవాదులను అమావాస్యకావన మాచవర లో జేంచేసియున్న శ్రీ దానంజయస్వామివారి పన్నిధికి భజనతో బడలి విభజనచేయుటయు జరుగుచున్నది

ఆ శ్రీ భ్రమరాంబా మల్లేశ్వర ఆంధ్ర గ్రంథాలయము పేరు ముచే శ్రీస్వామివారి ఆలయములో ఆ 1920 సం॥ రములో స్థాపించిన పుస్తక భాండాగారము ఆ 1924 సం॥రములో శ్రీభ్రమరాంబా మల్లేశ్వరస్వామివారి ఆలయము ప్రక్కన విద్యాభివృద్ధి కొరకు ప్రత్యేకముగా శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి అన్నపూర్ణమ్మవారిచే నిర్మింపబడిన పాఠశాలనందు నెల కొల్పబడియు వారి ఆవరణతో 1461 గ్రంథములతోడను 90 మంది పఠ్యులతోడను విరాజిలుచున్నది

ఇ మన వైశ్యులదేవతాలయము లేకుండుట లోపమని గలంచి నెలకొల్పటకై ఆ దోశనగావించి శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామివారి ఆలయములో నోక మూలను జీర్ణస్థితియందుకున్న ఉత్సవగ్రహమును వైకి తీసివ సగా 4-5 సంవత్సరములు ఉత్సవముచేసి ఆలయమునకై అందోళనగావించి పెద్దల సహాయముచే పని పూర్తి చేయించుటకు మాధుధాశక్తితోద్బడి మా విద్యుక్త ధర్మమును నెరవేర్చుచున్నాము

ఈ శ్రీ భ్రమరాంబా మల్లేశ్వరస్వామివారి ఆలయములోనన్నటనుటి శ్రీ భద్రకాలి పేరభద్రస్వామివారి ఆలయము భూమిట్టుమునకు పుమారు 4 అడుగులతూగునుండి చాలా జీర్ణస్థితియందుఉంచబడి ఆలయమునకు శిఖరావస్థజేందుటకు కర్షణముగానుండగా అట్టితరని పునరింపదలచి పురజనులసహాయముతో తిరి ఆలయమును కట్టించి పునఃప్రతిష్ఠావగయి రాకార్యములను నెరవేర్చియున్నాము ప్రతి సంవత్సర వైశాఖ బిరలు శ్రీ స్వామివారికి సంకల్పితవ్రతమునాడ జరుగుచున్నది.

4 యీ సంఘముయొక్క కథానోద్యేసుకు భక్తి విస్తరింపజేయుటకు మనయముల ననుసరించి తగిన అంకాశము కలగజే మనిమి తం వ్యాపరచనా పరస్పర విజయపరీక్షయను పేరతో, పోటీపరీక్షల సేర్పాటుజేసేయున్నాము యీసంవత్సం జరిగిన పోటీపరీక్షలకు ఆంధ్రదేశముయొక్క బావాభాగములనుండి అనగా 80 కృష్ణాజిల్లానుండియు 15 గోదావరిజిల్లానుండియు 17 కలహస్తి 6 నెల్లూరు, 8 అనంతపురం 2 చిత్తూరు 2 ఎంద్రాప్రకాశ 1 కర్నూలు 1 విశాఖట్టణం 1 గజపాం 1 కర్ణాటక 1 నెల్లూరు కమ్మం మొట్టమొదటియై మొత్తం 88 కృష్ణమున విచ్చినందుకు మేమెరియు సంసించుచున్నాము యీ వ్యాపమును విద్యాభివృద్ధి బ్రహ్మశ్రీ కురుగంటి సూర్యశాంయ శాస్త్రి 2 మల్లాది అప్పారామ శాస్త్రి 3 సూరి వెంకటనరసింహశాస్త్రి 4 రచే పరిశీలించి అందులో ఆ తీర్పుయిన ఎం ప వాస్తవ్యులగు న రాశ్రీ విద్యాభూషా కివరత్న నరం శిల్పిగారికి మొదటి బహుమానమున్న విశాఖట్టణంవాస్తవ్యులగుశ్రీమతి సోమయాజుల చిట్టామాక్షన్యగా కి రెడవ బహుమానమున్న, కర్నూరుజిల్లా బుడిమేపల్లివాస్తవ్యులగు మల్లాశ్రీ జి నరహరిశాస్త్రిగారికి మూడవ బహుమానమున్న వారి ఉత్తమోత్తమతరగతిలరీత్య నిర్ణయమున బహుమానమున్న యిదిగాక యిదివరకు యేర్పాటుచేయనప్పటికి అభ్యర్థులను ఉత్సాహులగా జేయునిమిత్తం ప్రత్యేకముగా అందు అదనపు

Advertisement for American Eveready batteries. It features an illustration of a person using a flashlight to illuminate a path, with another person following. Below the illustration is a detailed drawing of an Eveready flashlight. The text in Telugu describes the benefits of Eveready batteries, highlighting their long life and reliability. The brand name 'AMERICAN EVEREADY' is prominently displayed in English, followed by 'ఫ్లాష్ లైట్లు, బాటరీలు' in Telugu. The number '1289' is visible in the bottom right corner of the advertisement.

బహుగావయల సేర్పాటుజేసి 14-8-28 నేదిన పాఠశభి జరిపి వారివారి స్వామిలను పం చించియున్నాము యీ పండుగములో సేవా సమాజా తరపుం శేను చేయుమనవి యేమన సగా ప రీ క్ష ల లో గెలు పొంద ని వాన్తి స క ర్త లు యెల్లరు నిం త టి తో నితత్సహాయముజేడక క్వడతోత్సాహుతో శ్రమింప త్వరము జరుగు మాపరీక్షలకు పోటీనిలిచి బహుమానములను బడసి, మాచే గౌరవింపబడుదుగాక యని కోరుచున్నాము

5 ఈ సంఘము తన గమ్యస్థానము చేరుటకు యథా శక్తికి లోటురానీయక నిర్దితకార్యముల నిర్వహించుచున్నది

6 భగవత్సేవయు, మానవసేవయు తరమాభిగానెంచి పనిచేయుచున్న యిటువంటి సంఘములను ఆనందవనం న బాగ్యత దేశభాంధవు లందరి కంబుదా వనవిజేయుటకు సాహసింపుచున్నాము

7 మాకార్యాచరిణమునందు ఉత్సాహమునకు కొరంత లేకున్నను, పజ్జా విశేష లేమిచి కలిగియుండిన యేలోపములైనను కెల్లరు మన్నిం బురుగాం యని వేడుచున్నాము

8 వాస్తికముతో ఆభిజ నమంబ మాకార్యసాధనమునకు తోడ్పడి భక్తు లెల్లరును క శ్వతఃభ్యులగాను మాగ్ధులగుగా కండిన మ-క-ర శ్రీ బాటకొండ ను బాబ్బరావు ఆంజయ్య వగైరాగాడ్లకు యీసమాజము కిరపున నందనగా లభించుచున్నాము

9 పురజనుల, మాజీయు యాకింకిత్ శాస్త్రార్థములకు తోల్పుడిచూ భగంతునియొక్క మన్ననలను పాత్రులగుదుగాక యనియ, ఇటువంటి సంఘములు కలతాపుల సేర్పడి దేశముయొక్క పురోవృద్ధికి తోడ్పడుగాక యనియ, మా సంఘమును కరమేత్వరడు అనుగ్రహించుగాక యనియ, కోరుచున్నాము

గోకవరపు బెజవాడ సుబ్బారావు, అధ్యక్షుడు

మదరాసు క్రొత్త లామెంబరు గారు (స్వకీయ విలేఖరి)

ఉదకవండుం ఏ ఏం 28 — మదరాసు లామెంబరు పదకొండ బి మి కృష్ణన్ నాయరగారిని ని కించించుటలో గిరిగిన ఇబ్బందులు తొలగించాయన యిం కొలగిననులలో నాతడు ఛార్జిపుచ్చుకొ దురనియ సృష్టముగా తెలియచున్నది ఏ వై జ కేంబెలు గారు ఈకేనినారము నాడు ఇచ్చాడు వకు ఒంటు దేరదక

వలబాడు తెనెన్నిచిటికరి ఆవేది శ్రీభక్త్యులవారి కి చేరి యచ్చులొనున్నది ఈకవటివ రిపని మన్న 21 కేది తో ఆంజయ్య-28 ఆవేది పూర్తిగఅచ్చులయిన మీర్మిందిగా ని బహిరంగపరచుటయో లేదో అప్పుడు ప్రభు వ్యమువారాలో కంచె క

బాపట్ల నబ్బానేట్ జడ్జి కొద్దురొ వి పి నెం 25/1925 4707

ఇన్ సాల్వంటు — నందెం యల్లవంద నందికొగ, తెలలి తలూకా

1920 సం॥ క్రైస్తవి నుత్ అచ్చ 5 లోని 87 = క్ న నసరించి వైన నునిరిం న మనాని గుంటూరు-ల్ల క్షి యలో రిశీసా 29-6-28 లేమి మన్ సాల్వంటు గా త్రిక్తాంచి యిదిగా పు ర్తవ్యుల సహా ఇన్ సాల్వంటు గారు కల మతో విడుల కొరకున్న యీ కోర్టు గు న్న, మ చున్నాడు

సబ్-కోరు, తల్ల, యన్ నెంకట సుబ్బారావు, 20 4-28 } (పిన్ పక్ ఎండ్ రిక్ట్ జడ్జి

వ గుల్ల కు తెల్లము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0, వి పి లో 0-11-0

అరికాల్లు, అజిచేరులు, చర్లము, రారకములన, శిథిగా నిలన పగిలీరుకారులయన, జొరపల్లెలయన సంభిగమన ఈ తెల్లమును రాచిన కలల్లు మది ఈ లోయ కలల్లము రాగలద నకునోప్పియనయమనను స్వల్పక్రయము అమృతాంజనం డిపోబొంబాయి, లేక మదరాసు

సాంఘికస్వేచ్ఛలు

మహాత్మాని స్వీయ రిత్ర

గదవ బాగము-మొదటి ప్రకరణము

నేను భారతదేశమున చేపట్టిన పోరాటమునందు బహుళ భేదమును గాఢముగా భావించి వచ్చియుంటిని. మొదట మేము కొనినది, జరిగియున్నది నేనే ముందుగా స్వదేశమునకు వచ్చియున్నాను. కాని యదృశమున నేను ఆంగ్ల దేశమున నాగి పోవలసి వచ్చియున్నది. నది ముఖ్యము జరుగలేదు. నాకంటే వారే ముందుగా భారతదేశమునకు వచ్చెదరని నేను గ్రహించినది. ముఖ్యము వారి కంటే తగినచోట నివాసము చేయవలయును గూర్చి ఆలోచించవలసి వచ్చినది. నా కేవలము సంగతియును తెలియదు. కావున ఆంగ్లము గాని కలముగాని ఆయన చెప్పినది తెలియజేసినది. పోరాటమున నేను ఆంగ్ల దేశము నుండి 1921 వార్షికమున

అందువలన ఆంగ్లముగాని వారిని మొదట కాంగ్ల గౌరవమునకు దుండెను. కీ|| శే|| శ్రీధానందస్వామిని వా కన్న బిడ్డలవలెనే ఆహ్వానించెను. అటుపిమ్మట వారిని కాంతిని లభింపజేయునట్లు రచించి కవియుని కేతన నివాసమున వారిని చాల ప్రేమతో చూచిరి. ఈ రెండు ఆశ్రమములలోను వారు గ్రహించిన విషయములు వారికిని మాకునుగూడ చాల బాగుగా నుపకరించినవి.

రచించి, శ్రీధానందస్వామి ఆచార్యుల ద్రాగల్గు మువ్వలను త్రవ్వకమున నేను ఆంగ్లముగానితో ననుమించు వాడను. ఆంగ్లముగాని ఆశ్రమమున నున్నపుడు వీరి ముగ్ధులని గూర్చియు నిరంతరమును తెలుపుచుండిరి. ఆ సంగతుల గా కన్నుటికిరిమిలుపురావు. అందువలన కాంతిని కే తనమునండి వారిని ఆంగ్లముగాని ఆచార్యుల ద్రాగల్గు గౌరవమునకు గూడ నుంచెను. ద్రాగల్గి ఆశ్రమమునకుగాని ఒక్కొక్కమున్నటి దానిని ద్రాగల్గు పోషకులనుబట్టి వారి జీవితము చేసిరి. అచట ద్రాగల్గుసంబంధము వారిని అత్యధికముగా నాదరించిరి.

నేను బొంబాయిలోనికి విచారించగా పోరాటమునందు బహుళ భేదమును గాఢముగా భావించి వచ్చియుంటిని. మొదట మేము కొనినది, జరిగియున్నది నేనే ముందుగా స్వదేశమునకు వచ్చియున్నాను. కాని యదృశమున నేను ఆంగ్ల దేశమున నాగి పోవలసి వచ్చియున్నది. నది ముఖ్యము జరుగలేదు. నాకంటే వారే ముందుగా భారతదేశమునకు వచ్చెదరని నేను గ్రహించినది. ముఖ్యము వారి కంటే తగినచోట నివాసము చేయవలయును గూర్చి ఆలోచించవలసి వచ్చినది. నా కేవలము సంగతియును తెలియదు. కావున ఆంగ్లము గాని కలముగాని ఆయన చెప్పినది తెలియజేసినది. పోరాటమున నేను ఆంగ్ల దేశము నుండి 1921 వార్షికమున

అందువలన ఆంగ్లముగాని వారిని మొదట కాంగ్ల గౌరవమునకు దుండెను. కీ|| శే|| శ్రీధానందస్వామిని వా కన్న బిడ్డలవలెనే ఆహ్వానించెను. అటుపిమ్మట వారిని కాంతిని లభింపజేయునట్లు రచించి కవియుని కేతన నివాసమున వారిని చాల ప్రేమతో చూచిరి. ఈ రెండు ఆశ్రమములలోను వారు గ్రహించిన విషయములు వారికిని మాకునుగూడ చాల బాగుగా నుపకరించినవి.

జాంగీతు పట్టిటుగాని మందిరమున నాగారవార్ధము విందుజరుపబడెను. అచట గుజరాతీ భాషలో మాటలాడుట నేను సాహసించజాలక పోతిని. అది దివ్యభవము దృష్టును మిగిలుటగొలంపజాలిన వైభవముతో నిండియున్నది. గిరిమెం టు మాల్ పీల్ లతో కలసి ఖులా సాగా జీవించుచున్న నే నా భవనమునకు దగ్ధమౌట వాడనే యని గాను తోచినది. అప్పుడు నేను ఖులయావాడు పదవిని దోచితిని. అతడు 4 గడియ దరించుమంటినిగాన నిప్పటికింపై (కటిం ద్రులు)త్రైవేధము) వచ్చుచే యెక్కువ నాగరికముగా కన జేయుచుండెను. కాని అదివ్యభవమున నున్నంతి నేపును నాకు ఎక్కాంతియే లోకమొనరి. నేను సర్ ఫిరోజు మహతా గారి ప్రాపు నాశ్రయించితినిగాన నచట ననుకూలముగానే మెలిగితి.

తరువాత నుజరాతీ తెగవారు ప్రత్యేకముగ వరియొక అభివృద్ధి నొందిరి. ఉత్తములూ త్రివేదిగారందుల ప్రవర్తకు లు. గుజరాతీలున్న విధువనగీరింపరైరి. అచట జరుగల విషయములు నేను ముందుగానే తెలిసికొంటిని. మరయు పోరాటముగాను నుజరాతీగాన ఆయనగూడ నానింపకుచుచ్చి ను. అచట విశ్వ గౌరవ్యతల విహించికో లేక ప్రధానోప న్యాసమునొందిగో నాకీపును సగిజాపము లేదు. ఆయన ఆంగ్లభాషలో ప్రాముఖ్యము సమచితముగను మాటలాడిరి. విరివెచ్చుచుండిగూడ ఆంగ్లమున నేను మాటలాడిరి. జ్ఞాపకము నా వంతు వచ్చినపుడు నేను గుజరాతీ భాషలోనే మాటలాడితిని. గుజరాతీ సభలో ఆంగ్లభాష లో మాటలాడుట అసమంజసము. నాకు గుజరాతీ హిందూ సాహిత్యముల ప్రయోజనములు-అని నేను నుడిగితిని. చిరకాల ము విద్యులలోని యుండి స్వదేశమున కవుడే వచ్చిన అను భవనముగాను ను నేను ఆచార్యుగా ఏర్పడిపోయిన పద్ధ తుల నాశ్రయించు ను గాని, కామోయని నాకు కొంతసంతో యముగూడ నుండెను. కాని నేను గుజరాతీలో మాటలాడినం

బొంబాయిమిల్లు సమై

30,000 కూలీలు సమైలో చేరుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 21 — ఈ రోజు 21 మిల్లులు మూయబడియున్నవి. 30,000 కూలీలు సమైలో చేరు రా ఖ్య దువ్వయింపగా పోలీసువారు కి మంది సమైదారలను ఆ రెండుచేసిరి. రెండుయంత్రాలనుముల పనివారిలో చిన్న కొట్లా టును జరిగినవని తెలియుచున్నది. ఒకపక్షమువారు సమైలో చేరుడమనియు, రెండవ పక్షమువారు సమైవద్దనియు చెప్పుట చేత నీతగాదా జరిగినది. అరెస్టుచేయబడినవారిలో 5 గురు అక్కారకులైన పోలీసుభటులు తమపైబడి కొట్టిరిని చెప్పును. వారు అటీవలనే సమైచేసిన సామాన్యంత్రాలనుములు వరల యీ సమైలో చేరుచున్నవి. ఈ మిల్లులో నొక్కట ను, మేయర్ సానూస్ మిల్లులో నూతనమువారికిని, శేత గాండ్రును అగాదా వచ్చువలన మిల్లు మూయబడమనిపిచ్చె ను. (ఆంధ్ర)

పోలీసువారులో మిల్లుసమై

పూనా, ఏప్రిల్ 22 — బొంబాయి బట్టలమిల్లులలో ప్రారంభమైన సమై పోలీసువారు గూడ ప్రాకెను కారణములు చెప్పుచుండా కి మిల్లుల పనివారిని మారాత్తుగా పనులు మానివేసినారు. (ఆంధ్ర)

స్వామి సత్యదేవుగారు నేత్రములు బాగువడుట

శ్రీధానందస్వామి

రూ 7000 ధర్మకార్యములకై వినియోగించుట

బొంబాయి ఏప్రిల్ 22 — స్వామి సత్యదేవుగారు నే త్రచికిత్సకై జర్మనీదేశమునకు వచ్చినపుడు రూ 5000 వారికి ప్ర జను సమర్పించియుండిరి. అందు తమభుక్తులపొగా విగిలిన రూ 7000 సత్యదేవుగారు వివిధములను ప్రజాసంజలకు విరాళము గ నొసంగిరి. వియన్నానుండి బి ఎఫ్ బరూచాగారికి వ్రాసిన ఉత్తరములో నిట్లువ్రాసియుండిరి — “1928 సం॥ శ్రీతచికిత్స కై నేను జర్మనీ కరిగిన దపుడు ప్రజలు రూ 8800 నాకొసంగి యుండిరి. అందులో రూ 1500 మాత్రము స్త్రీయభివృద్ధికై వినియోగించిన రూ 7000 నాకండ్లు బాగువరకు నిలువజేసి యుంజితిని భగవదను గ్రహము వలన నేను నేత్రముల చికిత్సకై తిరిగి యూరపు దేశమునకు రావల సినవని యుండెనని నిశ్చయింపబడినది. అందుచేత రూ 7000 క్రింది విధముగ విభజించి యొసంగుచున్నాను.

కరాచి ప్రజలకై సమర్పించబడిన రూ 1000 కరాచి యందలి భారతీ సరస్వతి మందిరమునకు, మువ్వల ఆర్యసామా జికులకై నొసంగబడిన మరయొక రూ 1000 డిల్లీలో నిక్కు జాతులకొరకై. కీ|| శే|| శ్రీధానంద స్వామిలవారిచే నొసంగ బడిన డిల్లీలో ధర్మ సంస్థకు, మరియు విగిలిన 5000 లియ న్నాకు నేత్రచికిత్సకై వెళ్లదలచెడి భారత విద్యార్థుల సహాయార్థము వెచ్చింపబడుటకుగాను బి ఎఫ్ బరూచాగారి వద్ద నుంచబడును.

నవంబరు మ సములో నేను తిరిగి దేశమునకు రాగలను (ఆంధ్ర)

విమానము బద్దలగుట

వైమానికుల కపాయము తప్పట

బొంబాయి ఏప్రిల్ 22 — ఇండియా లైటుఏరోప్లేను క్లబుకు సలబంధించిన విమానము జామానద్ద నిన్ను నాయంత్ర ము పగిలిపోయెను. అందున్న ముగ్గురు మనిషులు 30 అడు గల ఎత్తునండి క్రిందికిదిమికి అదృష్టవశమున అపాయములప్పిం చుకొనిరి. ఎమానపుశాస్త్రము సంప్రద్యముగ విచ్చిన్న మయినది.

ప్రయాణికులలో నొకరగు కెప్టెన్ పట్టర్నగారు తమకు యెట్టిఅపాయము కలుగలేదనియు త్వరలో యంత్రము బాగు చేయించి పదిదినములలో వెళ్లదమని చెప్పిరి.

దాకు చాలమంది సంతోషించిగాని యెవరును ఆశ్చర్యపడలేదు. కావున నా నూతనాభిప్రాయములను వెల్లడించుటకు నా కవశాళము కల దను ధైర్యము నాకపుడే కలిగినది. కొద్దిరోజులు బొంబాయిలోనుండి పిమ్మట గోల్కొగారి చూచుటకు పూనాకు వెళ్లితిని. (మా క గాంధీ ఎంకయిండి యు. 19-4-28)

హిందూ వారసత్వ న్యాయ సవరణచట్టము

భారత శాసనసభలో 22-3-28 తేదీన ప్రవేశ పెట్టబడెను.

(1) ఈ చట్టము హిందూ వారసత్వ న్యాయసవరణచట్ట ము అని పిలువబడెను.
(2) ఇది వివాదాత్మక ధర్మశాస్త్రమునకు కట్టుబడియున్న ప్రజలకు వర్తింపను. అవి భక్తిము గాఢము, పిటవ్రాసీ యవ్వబడనట్టియు 1929 సం॥ జూలై 1 వ తేది పిమ్మటనుండి వారసునకు బోవలసియున్నట్టియు, యాద్యుల ముఖమున నాత్ర మే యీ చట్టము వర్తింపను.
(3) ఈ చట్టములో (ఏ) “హిందూ” అ “వివాదాత్మక వారసత్వ న్యాయమునకు” వర్తింపజేయున్న పురుషుడు అయ్యెను.
(4) “హిందూ” పొందుప పద క్రమము” అనగా ఈ చట్టమునకు లోబడియున్న రాష్ట్రములలో వ్యవహరింపబడుచున్న వివాదాత్మక వారసత్వ న్యాయము ప్రకారము ఒక హిందూ పునియొక్క కేవల వారసత్వము తన ఒండువులు వార సత్వము పొందెడి వరుస క్రమము, అని యర్థము.
(5) పుత్రుడు అను పదములో దత్తపుత్రుగూడ చేరి యుండును. సోదరియొక్క భర్త పుత్రుడు దత్తక యివ్వబడి నపుడు, నడరు దత్తక, సోదరి ప్రాప్తియుండగా నామె యిను మతిలో జేయబడియుండవలెను.
(6) కేవల కేవల కేవల వారసత్వ, త త్రీ సోదరినికీ మందు గాను పుత్రుని పుత్రుకీ పుత్రక పుత్రుకీ, సోదరి సోదరిపుత్రును తీరు ఒకరి నెనుకొని యింపుకొరము వారసత్వము పొంద వలెను.

4 ఈ చట్టములో నేడేయున్నగూడ (ఏ) చట్టసమర్థమును యే ప్రత్యేకాచారముగాని కలుంబు బాక్కునుగాని దేశము గూడదు. (బి) ఈ చట్టమునకు లోబడియున్న రాష్ట్రములలో వ్యవహరింపబడుచున్న వివాదాత్మక వారసత్వ న్యాయము ప్రకారము, ఒక పురుషునివద్ద నుండి యొక స్త్రీచే వారసత్వము పొందబడిన యా స్త్రీంపై “పెద్దది యిగునట్టిగాని” వేరు విధమున నట్టిగాని యాస్తికి, ఒక పుత్రును పుత్రకుగాని, సోదరిగాని పొట్ట ని స్సాడదు.
(సి) ఒక హిందూ పురుషుని మరణాంతరము ఆచార ము ప్రకారము ఒక్క వారసునికూత్రమే చెందునట్టి యా స్తికి, అనేక పుత్రుల పుత్రకులు, పుత్రకుల పుత్రకులు, సోదరి బాలు, సోదరిపుత్రులు, తీలో నొక్కరికంటె నెక్కువ మందికి వారసత్వ హక్కు నొసగగూడదు.

ఉద్దేశములు కారణములు

(1) కీ|| శే|| టి వి శేషగిరి అయ్యరు గారిచే మొదటి భారత శాసనసభలో 27-8-98 తేదీన ప్రవేశ పెట్టబడి, యామోదింపబడి, పిమ్మట కాలదోషము పొందిన చట్టమునే మరల లేవదీయుటకు యీ చట్ట ముద్దేశించబడినది.

(2) హిందూ ధర్మశాస్త్రముల ప్రాచీన నూతనల ప్రకారము ఒకరికి దగ్గర బంధువులను స్త్రీలను గల ప్రతి బంధకులను తొలగించుటకు యీ చట్ట ముద్దేశించబడినది. ఈ ప్రాచీననూతనల ప్రకారము సోదరి, పుత్రునిపుత్రుకీ, పుత్రకు పుత్రకులకు యెట్టివారసత్వ హక్కుగూడ లేనేలేదు. సోదరి పుత్రుడుమాత్రము గోత్రపరిపంజరము వన నోదకలనగా 14 వ తరమువరకు గల పిత్రసంబంధ బంధువులు లేనప్పుడు బంధువులలో క్లుచిట్టచివరకు వారసత్వము పొందగలుగును ఇదియయినను చాల యరుదగా నంకును. ఇట్టి ప్రతిబంధకము కొంత వరకు మయ్యాఖి న్యాయశాస్త్రమునకు కట్టుబడియున్న వారి నిశ్చయములో తొలగింపబడియున్నది ఇచ్చటగూడ, సోదరి పుత్రునకు హక్కు గలదని దాదాభాగములో చెప్పబడియున్న ను సోదరికూత్ర మట్టి కాట్టలేదు. పుత్రుని పుత్రుకీ, పుత్రకు పుత్రకులకు యెట్టి హక్కుగూడ లేనేలేదు. ఈ చట్టము బం గాళారాష్ట్రములకు గూడ వర్తింపజేయుట న్యాయము కాని మొదటి భారత శాసనసభ అందుకు నిశ్చయించెను. కాబట్టి మతాత్మక దేశముయొక్క రెండుర వ్యతిరేకములు యిగులంకును.

(3) హిందూ ధర్మశాస్త్రముల ప్రకారము వారసత్వము పొంద గల బంధువులలో కేవల బంధువుల ప్రాధాన్యత, పుత్రకు పుత్రకులు, సోదరి, వ రోలో చెప్పబడు యీ చట్ట ముద్దేశించ బడినది. తొందరికీకి పిమ్మట, తాద్ర సోదరినికీ మందు గాను సోదరిపుత్రును సార మొంగుచును.

(4) ఈ చట్టముగూడ, స్త్రీల బంధువులలో సనేకసంఖి అనగా పుత్రుని పుత్రుని పుత్రుకీ, సోదరిని పుత్రకు, సోదరి పుత్రకులకు వారసత్వము పొందగలగు బంధువులలో చేర్చబాల దు కాని, భారత శాసనసభలో నడివర కామోదింపబడియున్న చట్టమే యీ చట్టముగాని, అందు నూంపబడిన వానికంటె నిత్యువ విశిష్టములు యు దుగూడ నూచింపబడలేదు.

(5) వియ్యాఖి న్యాయముల లోబడియున్న రాష్ట్ర ములలోను వ్యవహరింపబడుచున్న చట్టమునకు యీ చట్ట మెట్టి భంగముగూడ కలిగింపదు.

సంవత్సర వివరము

1928 సం వైశాఖమాస 24 వ మంగళవారము

మొత్తము	మొత్తము	మొత్తము	మొత్తము	మొత్తము
గోపాల్	91	78	..	19
జానకమ్మ	88	80	..	19
కాళిదాస్	91	79	..	11
మ. శివరామ్	91	77	..	48
కందుకూరి	104	82	..	01
మర్రి	108	81	..	05
అనంత	..	..	..	..
కడప	..	..	..	..
కందుకూరి	38	78	..	0
కందుకూరి	98	77	..	01
కందుకూరి	93	78	..	0
కందుకూరి	98	77	..	81
కందుకూరి	97	78	..	20
కందుకూరి	98	78	..	28
కందుకూరి	89	88	..	08
కందుకూరి	97	79	..	18
కందుకూరి	92	81	..	01
కందుకూరి	..	..	..	05
కందుకూరి	89	80	..	27
కందుకూరి	87	82	..	58
కందుకూరి	98	81	..	25
కందుకూరి	90	82	..	82
కందుకూరి	55	71	..	04
కందుకూరి	88	68	..	16
కందుకూరి	70	52	..	78

సర్కారులు - గోపాలపురంలో పగటివేదిక 8 దిగ్గిలు ఎక్కువ ఇతరచోట్ల 2 మొదలు 5 దిగ్గిలు తక్కువ
 డిప్యూటీ - రాత్రివేదిక 8 దిగ్గిలు ఎక్కువ కర్నూలు లో 104 దిగ్గిలు ఎండగానెను
 కర్నూలుకు - నెల్లూరులో పగటివేదిక 7 దిగ్గిలు తక్కువ

ప. ప. నారాయణ అయ్యర్లు, పహాడు తాపతలపాస్త్రాధికారులు

శ్రీ రాఘవాచారిగారికి శుభమగుగాక

ఆంధ్రజింఖానావారి లేఖ

దేశవాద్య, ఏప్రిల్ 22 - దేశవాద్య ఆంధ్రజింఖానావారి లేఖ వ్రాయుచున్నార - ప్రసిద్ధిపడెనది ఆంధ్రజింఖానావారి శ్రీమతల టి రాఘవాచారిగారు వాక్యముల నాట్యకళాకాళిలమున పద్ధతులను పరిశీలించి యాంధ్రజింఖానావారి సందారము చేయనేరదున్నారవారై దేశవాద్య పాఠశాల కేంద్రము నానందముగొలుపుచున్నది ఇప్పుడు ఆంధ్రజింఖానావారి శాస్త్రముగ నెలకొనినందున దేశవాద్య పుష్కలము నీటి కృత్యము ఇప్పుడే జింఖానావారి యాధీనముననున్నందున మిమహానీయుని చేరిననే రాఘవాచారి అనిబరచుచున్నది

భారత గ్రంథసముదాయమునకు సంస్కృత నాటకములు వానివిమర్శనముల కీర్తనములై భారతనాటక సాంప్రదాయమునకు శ్రేష్ఠతమైన సాగము కలుగజేసెను. కాని ఆధునిక ప్రపంచజీవితమున నంతవేగమున గలుగుచున్న మార్పుల వలన భారత నాటక సాంప్రదాయములు మాడ ఆధునికపద్ధతుల ననుసరింపట అవసరమై యున్నది దక్షిణాఫ్రికాలో నెప్రతిమాననాట్యకళానిపుణుల రాఘవాచారిగారు అప్పుడు యూరపునకి అచ్చటి నాట్యకళాన వివరముల నెరిగి భారతనాటక సాంప్రదాయములను నూతన మార్పులను అచ్చటి పుష్కలము నొసంగదలంబు మిక్కిలి సమంజసముగ నున్నది ఈవిషయమున నీతని ప్రయత్నములు సర్వకృతములగునని మేము నమ్ముచున్నాము. ఈతనికి శుభప్రథమగుగాని యని కోరుచున్నాము

అంధ్ర జింఖానావారి.

దీనికంటే మేలెనది లేదు.

FRIGIDAIRE

ELECTRIC REFRIGERATOR

ఇదియే మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది.

ఫ్రెగిడెయిరి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన గృహోపయోగకరముగు ఎలక్ట్రిక్ రిఫ్రిజిరేటరు

వలసనగా -

నూతనమెటల్ కాచినట్లు మిక్కిలి చాకయైనది
 స్థలము విషయమున కానలసినంతస్థలము, వనితనము విషయమున మంచి వనితనమునుగూడ కలవు గాన మా రిఫ్రిజిరేటరు వీనిని నష్టము లేకుండ మరల నమ్మవచ్చును
 ఇది మిక్కిలి విశిష్టముగా ఉపయోగించబడుచున్నది ఎలక్ట్రిక్ కట్టెలు వ్యయము మిక్కిలి స్వల్పము
 రిఫ్రిజిరేటరు యూనిట్ కు ప్రత్యేక స్ప్రింగు తగిలించబడుటచే ఇది పనిచేయునప్పుడు శబ్దము యుండనే యుండదు వీటికి మింగాణిఆప్రెస్ చేయబడియున్నది మిక్కిలి అందముగా తెలుపుచు ప్రకాశమైన పెటల్ ఫిట్టింగులతో పూర్తిచేయబడియున్నది
 వీటికి చల్లనిజలముగాని లేక కాదవ్య నీటిటాంకుముగాని నవవరములేదు ఇతర రకముల గృహోపయోగకరముల రిఫ్రిజిరేటరు లన్నిటిని ఒకటిగా చేర్చిన వాటికంటె మేలెనది ఫ్రెగిడెయిరి కాచినట్లుయేల అవిశయముగా వాడుకలో నున్నవని తెలుపుటకు కొన్ని కారణములు మాత్రమే గలవు

ఫ్రెగిడెయిరిని ఉపయోగించిన 300,000 మందిలో యెవరినైనను ఒకరిని దీనిని గురించి అడుగుడు

ఫ్రెగిడెయిరి గృహోపయోగకరము రిఫ్రిజిరేటరు కాచినట్లు, పెటల్ మూలములు, మిల్క్ మూర్లు, బెన్ మేక్ ట్యూ, వాటర్ ఫూలర్లు మొలగు వాటిని గుఱించిన పూర్తివివరములకు వ్రాయుడు

VOLKART

ENGINEERS

బొంబాయి, మదరాసు, లాహోరు, కరాచి.

బార్దోలీ రైతుల దృఢనిశ్చయము

నత్యాగ్రహవ్రతము సాగుచున్నది
 బార్దోలీ, ఏప్రిల్ 24 - బార్దోలీ తాలూకాలో రైతులు శివులు చెల్లించవలసిన అవలను జప్తుచేయుటకై సర్కారువారు జప్తువారంటులను అమలుజరుపుటకై ప్రత్యేకించి అవలముగా ఉద్దేశించి ఉద్యోగులను నియమించిరి జప్తు వ్యవహారములను జరుపుటకై ఆమోదము బహులము సర్కారువారు నిర్దేశించి యుండుకొనిరి.

బార్దోలీ తాలూకాలోని తేలూడు గ్రామములో క్రొత్తగా 14 మందికి జప్తువారంటులు అందజేయబడినవి ఇందులో ముగ్గురు పార్సీలుకలరు ఈ బార్దోలీ సత్యాగ్రహోద్యమమున నడిపించుచున్న స్వభాయి పట్టుబాదు జప్తువారంటు స్వీకరించినవారి నందరిని అభివరించిరి

బాజీపూరా అను గ్రామమునకు అను నొక పార్సీ ప్రమాణమును పట్టుబాదు బార్దోలీ తాలూకా భూములు పంటలు పండిదేనియు ఈవిషయమే సర్కారువారి నెట్టియెంటు ఉద్యోగి దరియాపుచేసి వ్రాసిన రిపోర్టు అబద్ధమనియు, సరియైనవిచారణచేయుటకై భారతీయ ప్రముఖులతో కూడిన అధికారితర సంబంధ సభ్యులుగల కమిటీ ఉండవలెనని భారతీయులు కోరెనను గవర్నరు మెంటునా రీతిదలికి అనుమతించుట చాలా విరుద్ధముగా నున్నదని బాజీపూరు గ్రామమునకు గా రగు ఒక పార్సీ ప్రమాణమును స్వభాయి పట్టుబాదు గారిలో చెప్పి ఈ సంగతియంతయు కలెక్టరుగారికి ఎరింగించెదననికూడా ఆతడు చెప్పెను నెట్టియెంటు అభివరణ బాజీపూరా భూములను వచ్చిచూడక మే తనరిపోర్టు వ్రాసియుండెనట

((ప్రీ. వె. సు.))

ప్రతిదీపో కాల్ పోవుట
 బొంబాయి, ఏప్రిల్ 28 - శనివారమునాడు సిటియందు ప్రతిదీపో కాల్ పోయెను నుమారు 8000 చేట్లు తగుబడినవి, నెలరోజులక్రిందట అగ్ని బాద్యమువచ్చి పోయినవేదపతిరిగి యిదే మొదటిసారి.

((అ. వె.))

కాన్పూరు అదనపు పన్ను నిరాకరణము

ప్రజలయూదోళన
 కాన్పూరు, ఏప్రిల్ 28 - గణేశోత్సవ విద్యార్థి ఎం. ఎం. సి, ప్రతాపువ్రతికా సంపాదకులు, హాజర్ మోహని గార్లు నాయకత్వమున అదనపు పోలీసుపన్ను నిరాకరణముల కొక ఉద్యమము ప్రారంభమయినది గత ఆగస్టు నెలనెబరు మాసములలో యీ పురమున సాంఘిక కొట్లాటలు జరిగినవి దాని ఎలితముగా ప్రభుత్వమువారి పన్ను విధించిరి

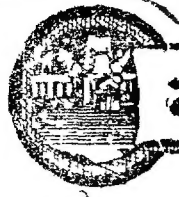
నిర్దురాత్రి పెద్ద బహిరంగసభ జరిగెను ఈ పన్ను అన్యాయమనియు, నిరంకుశాధికారియతో అనవసరముగ విధించబడినదిగాన పురవాసులెవ్వరు దీని చెప్పించరాదని పద్దలో తీర్మానింపబడిన ప్రజల్లెరు తోడ్పడవలెనని కాన్పూరు యు, గతసారి కొట్లాటల పోలీసువారే బాన్సులని విద్యార్థి గారు పన్నునించిరి కొట్లాటయందు వారుగూడ పాల్గొనిరి పలువురుపన్నునించిరి తీర్మాన ములుజరుపుటకొక ఉపసంఘము కూడ ఎన్నుకొనబడినది

((ప్రీ. వె. సు.))

గ్రామమునకు పెన్సన్లొక ఆత్మహత్య
 గావించుకొనుట

లాహోరులో నొంట్రి గ్రామమున పెదవిహమ్మరు తొంభేర్త ఆజ్ఞాపించగ యిష్టపడక ఆశు మాయమండగనే 12 ఆశు గురు లోతుగల బావిలోపడి పరణించె ఆమెను రక్షింప నూతడిగినభర్త యితరుల సహాయమున బయటవచ్చి ఆస్పత్రిలో పడియున్నాడు

నొరంగపురం శిక్షకులార్డు
 పన్నావయ్య నాయుడు గారు యిప్పుడెంతిసంపు సన్నాకు ఏప్రిల్ 28 - కరంభ పుర ప్రజలు వాటాపద్ధతిపై "బుచ్చి స్టోర్సు దుకాణము" నాపించిరి నిన్న సాంఘికము సాంఘికోత్సవము జరిగెను చాలముంది పంతోవ మతో శిక్షకులారి

మదరాసు వార్తలు

అపాలానోటిను - హార్టు డైయర్ నకు పోతుతహి...

తిరుక్కల్లెలింగంబ్రమునందుకలరా. - తిరుక్కల్లె...

హిందూయువతీ శరణాలయమువారిసభ - ఈనెల 25 తేదీ...

సొమ్మ అవహరించెనని అరెస్టుచేయుట - దొరస్వామి...

మదరాసు లామెంబరు

ది బి కృష్ణయ్య నాయకుగారు శ్రేష్ఠమధ్యాహ్నము మదరాసు...

రాకపోకలు

గొల్ల ముత్తయ్య మొదలియాయగారు, హెచ్ ఎ బి టెర్నరుగారు...

వి ఎస్ రామ్ గారు లక్ష్మీ విశ్వవిద్యాలయమునకు రాజకీయ...

మేక ఫార్ లేండు అను అంగ్లో ఇండియనుని తనబంధువుల...

స్ట్రీమరులో నౌకరు ప్రమాదమున మరణించుట - నిన్న సాయంత్రము మదరాసు హార్బరులో 'మా...

నవరస

25-3-28 తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ 9 వ పుటయందు జయపురం మహారాజాగారి పటము ఇర్విను పారశాలకు రూలత్...

ప్రపంచశాంతి యువజనసభ

హార్మన్ ఆల్బిన్ గారి ప్రపంచశాంతి యువజనసభాకార్యదర్శిగారు...

ప్రపంచశాంతి యువజనసభ ఎచ్చే ఆగస్టునెల 17 తేదీ నుండి 26 తేదీవరకు హాల్ డుల్ జరుగను అంతర్జాతీయస్వార్థుల సేవాసభ...

న్యాయస్థానవార్తలు

న్యాయవాది దుష్ప్రవర్తన

(న్యాయమూర్తులు పిలిచు, చిస్టీ, వాలకర్గ యెదుట)

టి సి అనంతాశాస్త్రి వి యె బి యెల్ మైశాస్త్రి నక్షాగాకు తమ వృత్తిలో సరిగ్గ ప్రవర్తించలేదని సీమ మోపబడి తెలుర్పవేలెంటు నె 10 ప్రకారము న్యాయమూర్తులవద్ద ప్రశంసపడెను అనంతాశాస్త్రిగారి తరపున శ్రీయుత కె భావ్యంగారు సదరు ప్రశంసనుగూర్చి విచారణ జరపు...

1 తెలుర్పవేలెంటు ప్రకారము మైశాస్త్రినందు గల న్యాయమూర్తులందరు గలబెంచియు శ్రీ ఈ ప్రశంస విచారణ పబడినతెనుగాని కొందరు న్యాయ మూర్తులే విచారించుట కధికారము లేదుగాన ముగ్గురు న్యాయ మూర్తులగుట ఈ బెంచివారు ఈ ప్రశంసకు విచారించుట అధికారములేదు

2 అప్పాలెట్టునైదు రూపునందు 8 వ రూపు ప్రకారము మైశాస్త్రిగారికి కాసనములను జేయుట అధికారము లేదు

3 ఈ విషయమందు న్యాయమూర్తివాలకర్గారు చేసిన రిపోర్టు న్యాయశాస్త్ర ప్రకారము విచారిం చుటకు పిలువలేదు ఎందువల్ల ననగా విచారణసలపునపుడు సాక్ష్యముగూర్చి గాని కేసును జరిపించువధుని గూర్చి గాని ఏరూపునకు అనుసరించ నవసరములేదని వారు నుడివి యు దిరి

4 న్యాయమూర్తి వాలకర్గారు తమ రిపోర్టు లందే తిరుర్ప తెలిపియుండిరి కేసులో కొన్ని విషయవలకుగూర్చి న్యాయమూర్తి చిస్టీ గారిలో ప్రసంగించియుంటుంటే అవికాళి మకలగుగాన ముగ్గురు న్యాయమూర్తులగుట ఈ బెంచియందు ఇద్దరు న్యాయమూర్తులు వీరే ఇందుంటుట నుండితిగాదు.

5 ఇట్టితరీ న్యాయమూర్తుల సమక్షమున వాదించుటకు పిటిషనరు తరపున న్యాయవాది వాదించుట సమజసమాకాదాయని శంకించుచున్నాడు

6 14 ఏప్రిల్ 1928 తేదీన పిటిషనరునకు సముద బారీచేయబడుటచే మొదట చేయబడిన విచారణయందు దాఖలుచేయబడిన రికార్డుకు సంపాదించి అందుగల విషయములను గ్రామ్యము జేసికొని కోర్టువారియెదుట వాదించుటకు సిద్ధముకాలేదు

కాన పైజెప్పిన ప్రకారము సమైన న్యాయమూర్తులకు యేర్పాటు జేయించి కనీసము 30 తేదీవర కయినను ఈ కేసు విచారణ జరుపుటకు వాయిదా ఇప్పించవలసినదని పిటిషనరు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాడు

ఈ విషయమునగూర్చి ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారికి పిటిషనరు పిటిషను పంపి యు న్నాడు గాని దాని మీద ఉత్తరువు లేదు యు ఇంత వరకు వచ్చి యుండ లేనందు జెప్పిరి

న్యాయమూర్తులు సరిగ్గనే యేర్పాటుచేయబడి రనియు కేసు యిప్పుడే జరుపబడవలెననియు న్యాయమూర్తి ఫిలిప్స్ గారు చెప్పిరి కేసు విచారించుటకు వాయిదా కోరవలసిన దని యే తక్షణముంట్లు కోరియుండె ననియు ఈవిషయము గూర్చి క్లకుంటు చెప్పియుండలేదు గాన తా మేమియు జెప్పటకు లేనని భావ్యంగారు నుడివి కోర్టునండి బెడలిపోయి కేసును సమర్థించుకొనుటకు దస్తావేజు సాఫలు ఇ కను తమ వద్దగ కాలేదు గాన అవస్థయు సంపాదించి, సిద్ధముగా నుండుటకయి కనీసము 30 వ తేదీవరకు వాయిదా జేయవలసినదని అనంతాశాస్త్రిగారు స్వయముగ న్యాయమూర్తులకు విన్నవించిరి

కొంతతడవాలేచించి ఫిలిప్స్ గారిట్లు జెప్పిరి - న్యాయమంగను సక్రమముగనే న్యాయమూర్తుల తీర్పునుబట్టిరనియు న్యాయమూర్తులలో వాలకర్గ రొక న్యాయమూర్తిగ ఈ కేసునందుండివలసినదని మేముతలచుచున్నాము కాని న్యాయవాదుల తరపున తీర్పునుగ వాదన చేయబడుటచేతను విచారణజరుగు సమయమందు ఈ జరైన న్యాయ వాది యిప్పుడు న్యాయమూర్తివాలకర్గగారి యెదుట హాజరగుటకు తీర్మానమును నవి తెలుపుటచేతను, ఈ కేసును వచ్చే శుక్రవారమునాడు విచారించుటకు వాయిదా వేయుచున్నాము న్యాయమూర్తివాలకర్గ తమకు కేసు విచారించుటకు న్యాయమూర్తులను మురల నేర్పరవలసినదని ప్రధానన్యాయమూర్తిగారిని కోరుచున్నాము అనాడు కేసు తప్పు విచారించబడవలెను" అని చెప్పి శుక్రవారమునాటికి గయిదావేసిరి

రైస్ గారు విల్లుయజమానులతో సంప్రదించెదరు బొంబాయి, ఏప్రిలు 24: - ప్రస్తుతము బొంబాయిలో నన్ను సర్వా రెయిసిగారు బొంబాయి విలుసంఘమువారిలో సంప్రదించెదరు సమైక్యసహాయ విల్లుపరిశ్రమకు శ్రద్ధు మువారు సహాయముచేయుటలను గురించి చర్చజరుగునని తెలియుచున్నది.

పురాణవస్తు పరిశోధనలు

పార్కులంలో అపూర్వమైన వస్తువులు దొరకినవి

కొచ్చిన్, ఏప్రిలు 21 - కొచ్చిన్ పురాణవస్తు పరిశోధనాధికారి యగు అనుబాన్ అచ్చన్ గారు పార్కులంవద్ద నొకకొండలో గుహలకు, పెద్దపెద్ద రాతిపెట్టెలను కనుగొనెను ఈ రాతిపెట్టెలలో నొకటి మూడుకోశముల తవ్వినతరువాత దొరికెను అది పూర్వము శివకుసుమాతిపెట్టు నొకపెట్టె ఈ పెట్టెక్రింద అనేకచిత్రమైన గిన్నెలండెను ఒకగిన్నెలో ఎరుకలున్నవి ఇక్కినవాటిలో వట్టి ఏవోభస్మము కను ఆపెట్టె కొకమూల ఒక పెద్ద ఇనుపబాకుగలదు ఈవస్తువుల నన్నిటిని చిత్రవస్తు ప్రదర్శనశాలకు గొంపోయినారు రెండునెలల క్రింద వాని యాంపరావద్ద టిటిజే దొరకినవి ఇప్పుడు దొరకినది క్రిస్తువు పూర్వము 1000 సంవత్సరముల నాటిదని అనుకొనుచున్నాడు.

గంగాపుష్కరమునకు శ్రీకాశీక్షేత్రమునో యాత్రకువచ్చే ప్రజలకు సౌకర్యంబులు

చిరకాలంబునుండి శ్రీకాశీక్షేత్రంబునకు వచ్చే యాత్రికులు, యాత్రేకమందు ముఖ్యమయిన విశ్వేశ్వర, అన్నపూర్ణ, వికాలాక్షి, మహాకళ్యణ, వక్రభక్తవర్మణి, ఈదేశస్థాశ్రీమంబులకు బహుదూరముందున్న, హనుమం, కేవార, క్షేమేశ్వ, వారద, దశాశ్వమేధ ఘట్ట బు యందు బసలుచేయుచు దూరంబుగా ఉడుబల్లనూ, ప్రతినిత్యం స్వామి అమృతవర్షదర్శన బసకు ఇల్లండి కలంగుటవల్లనూ, మాస్వాతథవంబుచేత బాల్యంబునుండి ఈ కష్టములనుబ్రహ్మచారి అనుభవించుచు, ఈకాశీక్షేత్రకర్త అన్నపూర్ణ వికాలాక్షి మణిర్వికా చక్రపుష్కరజీవస బహుస వివాపమందు యాత్రికులకుగాను సౌకర్యంబు, బసలుచేయుటకు ఏర్పాటులు చేసియున్నాడు ఈవజీకర్త కొత్తవసయననే యాత్ర సకల్పాది తీర్థవిధిసగయారాలు జూపించుటకు తగుమయిన యేర్పాటులు జేయున్నాడు

బహుదూరంబునుండి విశేష ప్రవృత్తయ ప్రయాసల పొంది ఈ క్షేత్రంబునకు వచ్చే యాత్రికులు వారు చేసే యాత్రలు వల్ల తరించి పెద్దలును తరింపుచేసే కర్మలలో పూర్వకాలంబునుండి యు సంకల్పతీర్థ విధులలో కాళి మణికర్ణికా ప్రయత్న కీర్తి ప్రాధమినిన్నీ కిండ్ ప్రధానకాలమందున కాశ్యాంబుజీకర్ణికాయాం బ్రహ్మనాశే దత్తమస్తు" అనిన్నీ మంత్రంబును బ్రంబుజి కృమా ముఖ్యమయిన వజీర్ణికా తీర్థమందు సంకల్పాది తీర్థవిధులు జరిపించుటకు హక్కులేదు ఇంటిపద్ధతీజరిపించుమా ధన మార్పించుటయే ముఖ్యవిషయమని భావించి యాలోపంబులను కప్పిపుచ్చుచున్నాడు

ఈలోపములను తొలగిచేయుటకై ఈవిధిగా యాత్రలు జరిపించుటకు ఏర్పాటులు చేయబడమనది.

భవిషిషాటిలక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి, రాంకుమార్ జి, వికాలాక్షి, ఘాట్ (శ్రీకాశీ) బనార్స్ సిటీ.

NOTICE.

I hereby make known that I have cancel ed the General Power of Attorney given by me to Yendluri Satyanarayana son of Chinna Veriah of Machavaram on February 10th 1928 bey a Register Notice sent to him on 19th April 1928 And all persons are hereby warned not to deal with him in his capacity as my Agent under the said power and any transaction which they may hereafter with him as such will not be binding upon me

KATRAGADDA KUMARASWAMY 4765 SON OF KOTAYYA, INTUR

పి. కృష్ణరావుగారు

మొసూరు సంస్థానమునందు భద్రావతి ఐరను వర్కు సూపరింటెండెంటు పి కృష్ణరావుగారు సర్ ఎం విశ్వేశ్వరయ్యగారి శిష్యుడై ఉక్కు గొట్టం పరిశ్రమాయములందు పరిశోధన గావించి క్రొత్తవిషయము తెలిసికొన యూరపునకు వెడలి తిరిగవచ్చిరి. మొన్ననే మదరాసు వచ్చిరి (ప్రే పో బీ)

దేశ సేవ-యువజన కర్తవ్యము

డాక్టరు అనిబిసెంటుగారి సందేశము

శ్రీ ఏ రామస్వామి మొదలియారుగారి సలహా

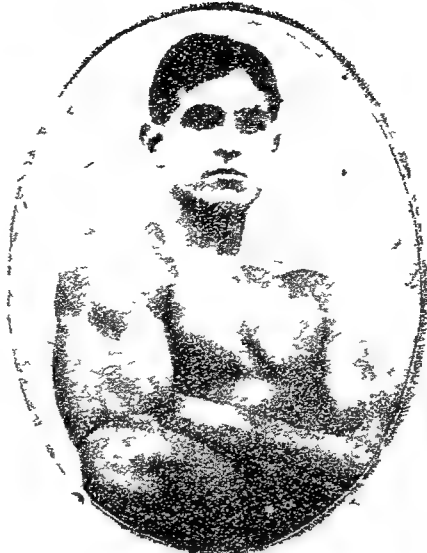
యువజన సహజసభ

ఆదివారము సాయంత్రము రాయపేట యువజన సమాజమువారి యాజమాన్యమున కరపబడిన సభయందు డాక్టరు అనిబిసెంటుగారు యువజనుల కర్తవ్యమును గూర్చి ఉపన్యసించిరి. శ్రీ ఏ రామస్వామి మొదలియారుగారు సభ కార్యక్రమ వహించి

ప్రార్థనానంతరము సహజ కార్యదర్శి శ్రీ సవత్ గారు సమాజోద్దేశములనుగూర్చి మనఃపూర్వకమున ప్రబాసేవ జేయుటయే సహజముయొక్క ప్రబాసోద్దేశమనియు, అధ్యక్షులు, ఉపన్యాసకులయొక్క ఉత్తమాదర్శములన అట్టి ప్రబాసేవను గావించ సవర్ణుల మధ్యదమనియు పల్కిరి

డాక్టరు అనిబిసెంటుగారు

మాట్లాడుచు దేశముయొక్క భావ్యభివృద్ధి యంతయు ఎవరివై నాధారపడియున్నదో దేశమునకు నిజమైన మహత్వము నెవ్వరు గావించజాలదురో అట్టి యువజనులను వృద్ధులగు తమ బోంట్లు ప్రోత్సహించి వారికి చేయూత నొసంగుటకై పైను మిగిలిన సంతసము జేరొందు లేదనియు, ప్రబాసేవకార్యములనాచరింప కుతూహలము గలవారు తా ముద్యమించు కార్యముయొక్క నిజస్వరూపమును, అంతలి సాధక బాధకములును, అంత రాయముల నెల్ల గమనింప బుద్ధింతాపకృత్యమున విస్మయభారతవర్ష మునందలి పౌరులుగానుండే భారతీయులకు స్వాతంత్ర్యమున కావశ్యకముగు విధులయందు శిక్షాబడమునలెను దేశముయొక్క ఐహిక సంపదభివృద్ధియగునకు కారణభూతముగు అధికసూత్రముల నెరింగియుండవలెను కళాశాలలయందుండే యింట్లు లీసమగ్రులం దిప్పుడుదేశ క్రోధపాపించుట వార్షింపదగిన విషయమే కాని ఈవిషయముల నాలోచించుటకు పూర్వము తమకుంటే దురవస్థవంతులను, అధోగతియందున్న తమ సోదరల కష్టసుఖములనుగూర్చి యోచించుటయు ముఖ్యవిషయము స్వాధీన భారతదేశమందు పరిణేయము, దేశపరిపాలనను నిర్వహించుటను శిక్షికోములు కీలకంపెను ఉత్తముగురువిద్య జేరొకటి యుండజాలదు యువజనులు తమ విధినిర్వహణమును విపత్తులందు భైర్యమును, అభ్యుదయముందు క్షుమము గల్గి జన సహజములను సహనముతో స్వీకరింపవలెననియు, అందుకై పార్లమెంటు సాంప్రదాయముల నవలంబించు టుచితమనియు పల్కిరి యువజనులు గ్రామములు, పల్లెలందు సంఘారమున ర్చుచు, ప్రజలకు ఆరోగ్యసౌధాముల బోధించుచు, వారిలో పములను తెలియజేయు, ప్రజలకష్టములను పరిపాలకుల కెరంగించుటాదిగాగల పనుల నిర్వహించుటవలన దేశమున కెంతయో సేవ సమగలవారయ్యుడరని వివేకముగారు ఆరోగ్యస్థూతి ములనుగూర్చి ముచ్చటించుచు వసూదికి మూలకారణములగు

జి. కె. నాడుగారు

బులుసు రామజోగరావుగారి శిష్యులు ప్రస్తుతము మదరాసులో తమ బాహుబలప్రదర్శనము జేయుచున్నారు

(ఫోటో సారం చెట్టి)

వానిని తొలగింపక టీకాలు కేసుపద్ధతిని నిరసించుచు, ఇట్టి విషయాలకు బీజములను కేరములలోని కెక్కించుటవలన దేశపాటవము క్షీణించి ఇతర విధములగు బాధ్యతల కాకరములుగ నొనర్చునని పల్కిరి

అధ్యక్షులు

శ్రీ ఏ రామస్వామి మొదలియారుగారు మాట్లాడుచు యువజన సహజమువారు జీవజీవ ఉద్యమమువంటి ఉద్యమములో ప్రస్తుత దేశస్థితియందు దావశ్యకమైనవియు, విద్యార్థులు జీవించుచున్న ప్రధాన రాజకీయ విషయముల నెరింగియుండవలెననియు మైనను, రాజకీయములకు ప్రధానముగ పాల్గొన

నర్ వి జిన్నాలాగారు

ఇండియను టారిఫ్ జోర్డు అధ్యక్షులు మదరాసు వచ్చిరి

(ప్రే పో బీ)

రాధనియు, సాంఫి సేవ రాచకీయకృషియంతటి ప్రప్రధానమే కావున విద్యార్థులందు పాల్గొనవచ్చుననియు పల్కిరి

పార్లమెంటు పరిపాలనావిధాన మిదేశమున గిరముగ నెలకొల్పబడవచ్చునది అందుచే యువజను లీపార్లమెంటు ప్రతిస్టాపనల నిర్వహణపద్ధతిని చక్కగ నెరంగుట అవశ్యకము అధ్యక్షులు విమృశించి అధికశక్తిగలతల నెల్లు గమనింపవలయునో విధానములనువించి, ఇందువలన యువకులు పెద్దవారై ఉన్నత స్థితులందుండునపుడు తమకుంటే యదృష్టవహితులగు వారియెడ తమబాధ్యతలను, విధులను గుర్తించే నుట కనుపించునని పల్కిరి

శ్రీ స్వామినాథ ముదలిగూరుగారు అధ్యక్షులకు ఉపన్యాసములకు వందనములర్పించిరి

డాక్టరు పిసెంటుగారు అధ్యక్షులు విద్యార్థుల విషయమై ముచ్చటించిన విషయమునుగూర్చి తమ యభిప్రాయమును ప్రకటించుచు విద్యార్థులు రాజకీయములందు ప్రకృతము ప్రధానముగ పాల్గొనరాదని అధ్యక్షులతో ఇకీర్తిచించుచున్నామని పల్కిరి, స్వాతంత్ర్య సునధించు ఇతర దేశములందు విద్యార్థుల దేశభక్తి ప్రకటించబడుచుండ విదేశీయ ప్రభుత్వవారి

పి. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు

పుదుక్కోట సంస్థానమునందు జనమిత్రన్ పత్రికా సంపాదకులు, రాజద్రోహపు నేరముక్తింద పైదుచేయబడి కొన్నాళ్లు జయిలునందున్న పిదప విడువబడిరి

(ఎ రత్న)

యందు ప్రస్తుతము భారతవర్ష మన విద్యార్థుల దేశభిమానము శిక్షార్థమై యుండుటకు మిగుల విచారింపబడి భారత యువకులు తమ గాఢమగు దేశభక్తిని నెల్లడింపటకు హక్కుగలిగియున్నారని తమ కుటుంబములకు హానిలేకయే అట్టి దేశభక్తిని (పకటింపజాలకుండుట పరధీనబాతియొక్క దౌర్భాగ్యము" అని పల్కిరి పిదప సభ ముగింపబడినది

అఖిలభారతదాసు నిధి

మనిలాల్ కొధారి వేయించిన విరాళము

మర్చిలింగ్, ఏప్రిల్ 28 - ఒకవారము విశ్రాంతి పుచ్చుకొనటకై మనిలాల్ కొధారిగారిచుట్టి వచ్చిరి వానదాస్ స్వామినిధికి యాక్రింది విరాళమును వేయించి

(1) రాజ్ కోట రహర్ సాహెబ్ గారు 5000 రూపాయల దేశము రూ 5000 ఇప్పటివరకు వంగదేశములో కమలైన డబ్బు రూ 55,000 21 కేదీన కొధారిగారు కలకత్తావర్యు, రాజగోపాలాచారి మొదగు నాయకులను కలసి కొని వంగదేశములో ప్రచారముచేసే డబ్బు వసూలు చేసినదని (ఆ రె)

లిపోవానమ్మ

ఈజిప్టు లిపోవా సమ్మెవారు, జనరల్ స్ట్రోక్ బాక్ సిగ్నలింగ్ డిపార్టుమెంటు యందు యితర కుటుంబములకు పోవద్దని ప్రోద్బలము చేయుచుండిరి కొంత కొంత మందిని బునరత్ పెట్టివారని తెలియుచున్నది (ఆ రె)

డి ఆల్ యిండియా విశ్వకర్మక లిబరల్ పెడరెవన్ అఖిల భారతీయ విశ్వకర్మకర్తల ద్వారా సంఘముయొక్క పదునాల్గవ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ విశ్వబాహ్య మహాజనసభ పత్తిమగోదావరిజిల్లా పాలకొల్లులో 1928 జూన్ 10, 11, 12, తేదీలలో జరుపబడును

బాపల్ల సబ్బారినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 29/1928

పిటిషనర్లు (ఇన్ సాల్వెంట్లు)

- 1 దంకంకోటి నాగయ్య
- 2 " సుబ్బారాయుడు
- 3 " వీరేశం
- 4 " వెంకటస్వామి
- 5 " భద్రయ్య
- 6 " వెంకటేశ్వరరావు

దేవాది, రావూర్ పేట శేతగాండు

రెస్ పాడెంట్లు (బుంబదార్లు)

1920 నల్ ఆప్ట 5 లోని 19 (2) కెస్ నడనవలంపై నెననువహించబడిన పిటిషనర్లు తమకు యిన్ సాల్వెంట్లు శిర్కార్లనుటకు అర్హి దాఖల్ చేసుకొనియున్నారని ఆ ఆర్డర్ విచారానిమిత్తం 9-7-28 తేదీ వాయిదావేయబడినది యిండుమూడుగా తెలుపడమైనది

సబ్ కోర్టు బాపల్ల } యన్ వెంకటసుబ్బారావు
20-4-28 } సెస్ నెంట్ సర్కిల్ క్లర్క్

సామ్రాజ్యవాణిజ్యాభిమానము

శ్రీకృష్ణ

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందలి వివిధభాగములచే నియమింపబడిన ఇంపీరియల్ ఆర్థికవిచారణ సంఘమువారు ప్రచురించిన నివేదికము మాకందినది విచారణసంఘమువారు చేసిన సిఫార్సులు ఏదేశమును నిర్బంధింపవు ఈసంఘము సలహాసంఘము మాత్రమే యగుటచే దీనిసూచనలను ఏదేశమునను అంగీకరింపవచ్చును సామ్రాజ్యపు మార్కెటింగు సంఘ మనుపేర మరియొకసంఘమును బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు నియమించి దీనిసిఫార్సులు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువానికి మాత్రమే సంబంధించి చవి ఆర్థికసంఘపు సిఫార్సులు సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించియున్నవి ఆర్థికసంఘమునకు మాకిందరు గారు అధ్యక్షులు. ఇంగ్లండుపక్షమున ఫర్టు ఆలెను వార్డ్ల మిల్స్, బ్లండెల్ గార్లను నలుపురు ప్రతి నిధులు సభ్యులుగగలరు కెనడాతరపున విల్సన్ గారు, ఆస్ట్రేలియాతరపున మాక్ డౌగ్లస్ గారు, న్యూజిలాండుకు శేమ్స్ పార్ ఛార్ సెల్ గార్లను దక్షిణాఫ్రికాకు టాయిల్ గారును ఇంగ్లండుతరపున యులాంటిగారును, న్యూజిలాండు తరపున గార్డ్ ను జూగార్లను రొడిషియాతరపున న్యూటన్ గారును, ఇతరకాలనీలు సంరక్షకసానములతరపున గ్రిండిలు హెనుగార్లను, హిందూదేశముపక్షమున అతుల్ చంద్రచటర్జీ గుబ్బేగార్లను సభ్యులుగ నియమింపబడిరి చార్లెస్ విక్ గారు కార్యదర్శిగ బనిచేసిరి

ఆర్థికసంఘమునందు సభ్యులందరును దాదాపుగ తెల్లవారే స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్న ఇంగ్లండుకును కాలనీలకును సంబంధించినవారే. హిందూదేశప్రతినిధుల యభిప్రాయము లిట్టిసంఘములో చెల్లనేరవు. వీరియినను ప్రభుత్వప్రతినిధులే యగుటచే, ప్రజాభిప్రాయము వెలువడుట కవకాశముండదు ఆర్థికసంఘపుసలహాలు, ఏదేశమును బంధింపకున్నను, సామ్రాజ్యవాణిజ్యగతిని ప్రోద్బలపరచు ననుటకు సందియములేదు అట్టిచిహ్నము లిదివరకే గనుపించుచున్నవి సామ్రాజ్యపుసరకులను విచ్చికముగ నభిమానింపవలయునని, విచారణ సంఘమువారు గోరుచున్నారు సామ్రాజ్య వాణిజ్యమును వ్యాపింపజేయుటకు పదిలక్షల సవరణలను బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు వెచ్చింపవలచిరి సామ్రాజ్యపు మార్కెటింగు సంఘముద్వారా సామ్రాజ్యపుసరకులను కొనుటకు వీలుగవనతులను గల్పింప నిశ్చయించిరి మూడుసంవత్సరములనుండియు, ఆర్థికవిచారణసంఘము కృషి సలుపుచున్నది సామ్రాజ్యపు వెలుపలి సరకులను బహిష్కరించి, సామ్రాజ్యమునందు తయారగు సరకులను కొనవలయునని, వీరు ప్రోత్సాహపరచిరి ఇందుకు సంబంధించిన కరవ్రతములను, పాత్రములను విరివిగ

ప్రచురించి ప్రస్తుతము వెలువడిన రిపోర్టునందు సామ్రాజ్యవాణిజ్యాభిమానమును నిర్బంధము మూలముచే గాక, విచ్చికముగనే వీరు పెంపుజేయవలచిరి ఇందుకై మూడువిషయములు ముఖ్యము లని, నివేదిక తెలుపుచున్నది

సామ్రాజ్యపుసరకులను కొనుటకు ప్రోత్సాహపరచుట యొకటి. సామ్రాజ్యపుసరకు లెట్టివో గుర్తించునట్లు జేయుట, రెండవ విషయము సామ్రాజ్యపు సరకులు నాణెముగను, సరసముగ వెలగలవిగను, తగినంత నష్టము యుండునట్లును జూచుట మూడవవిషయము సామ్రాజ్యపు సరకులను కొనుటకు విషయమున, తగిన ప్రబోధము జరుగవలయునని, కమిటీవారు గోరుచున్నారు. సామ్రాజ్యాభిమాన మీతరున పురికొల్పబడును సామ్రాజ్యవస్తువులను గుర్తించు విషయమున, రిపోర్టు కొన్నిసూచనలను గావించుచున్నది. శ్రేష్ఠ మగు వస్తువులను తయారుజేసి, విరివిగ నష్టముజేయు విషయము గూర్చి వ్రాయుచు, శాస్త్రపరిశోధనలు జరుగవలయు నని, కమిటీవారు గోరుచున్నారు బ్రిటీషు సామ్రాజ్య వస్తువులను గుర్తెరుగుటకు, ప్రస్తుత శాసనమును మార్చవలయును. వానిని వ్యాపింపజేయుటకు, తగిన ప్రకటనయు, పరిశోధనమును జరుగవలయును ఈపనికై సామ్రాజ్యమునందలి వివిధ ప్రభుత్వములవారును ధనమును వెచ్చింపవలయునని, కమిటీవారు గోరుచున్నారు అప్పుడే ఇంగ్లండు ధనమును ప్రత్యేకించి, పనులను కొననాగించుచున్నది బ్రిటీషు సరకులను, కాలనీల వారు రానురాను అధికముగ కొనుచున్నారని, ఆర్థిక సంఘమువారు చూచించుచున్నారు విచ్చిక సామ్రాజ్య వాణిజ్యాభిమానము విషయమున, హిందూదేశ మెటుల ప్రవర్తింపవలయునని ప్రశ్న గలదు

మిగిలినదేశము లన్నియు స్వేచ్ఛ ననుభవించుచు, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమువలన లాభము నొందుచున్నవి ఇట్టి దేశములుగూడ తగిన సామ్రాజ్యాభిమానమును జూపుటలేదు దక్షిణాఫ్రికా సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరు చున్నది ఇంగ్లండు యుద్ధములో దిగినను, తాను తటస్థముగ నుండవీలుగలదని వాదించుచున్నది కెనడాదేశము తన రాయబారుల నితరదేశములలో నియమించుచున్నది ఇంగ్లండుగూడ ఇటులనే గావించుచున్నది కొన్ని కాలనీలు తమకు గావలసిన సరకులను సామ్రాజ్యమునకు వెలుపలనుండి దెప్పించుచు, బ్రిటీషు సరకులను నిరాకరించుచున్నవి కాలనీల వైఖరి రానురాను విముఖత జూపుచున్నది ఇట్టి స్థితిలో ఆర్థిక విచారణసంఘమువారి సూచనలకు స్వతంత్రపు కాలనీలయినను విశేషప్రోత్సాహ మొనగ నని తోచదు సామ్రాజ్యవాణిజ్యాభిమానమువలన అధినివేత రాజ్యములకును ఇంగ్లండుకును గూడ పరస్పరలాభ ముండునని నమ్మవచ్చును కమిటీవారు దెలిపినట్లు, ఇంగ్లండునుండి జీవానాభారముకొరకు పలువురు కాలనీలకు వెడలుచుందురు అట్టి వారు బ్రిటీషు వస్తువుల పట్లను, బ్రిటీషువారు అధినివేత రాజ్యముల సరకుల పట్లను అభిమానము జూపుచో, ఉభయములకును లాభముగలుగును ఉభయములు రక్తసంబంధము గలవా రగుటచే, పరస్పరప్రేయము నాశించు చుందురు సామ్రాజ్యపు వెలుపలకు డబ్బు పోకుండుటకు వీలు గలుగును.

కాని హిందూదేశస్థితి యిట్టిదిగాదు హిందూదేశమున రాజకీయస్వాతంత్ర్యము లేదు. వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యమును కనుపింపదు ఇంతియగాక, వాణిజ్యరూపమున హిందూదేశధనము ఇంగ్లండుకే విశేషముగ జేరుచున్నది హిందూదేశము తయారుజేసి ఇంగ్లండుకు బంపుసరకులు అత్యల్పము బ్రిటీషుసరకులు హిందూదేశమునకు అత్యధికముగ వచ్చి పడుచున్నవి ఇంగ్లండుకు రాజకీయాధికార ముండుటచే, హిందూదేశమున తనవాణిజ్యమును పెంపుజేసికొనుటకు అనుకూలావకాశములు గలవు హిందూదేశము నెదుర్కొనుచున్న సమస్య, సామ్రాజ్యపు సరకులను కొనుట, వెలుపలిసరకులను కొనుటయననదిగాదు హిందూదేశమునుండి ఇంగ్లండుకును తదితరదేశములకును పోవుచున్న ధనప్రవాహమును ఆపు పెట్టులని యే, ముఖ్య సమస్య దేశమును క్రుంగజేయుచున్న, విదేశపు సరకులకు సాధ్యమగునంతవరకు వోటు లేకుండ జేయుటెట్లునని, యోచింపవలయును. బ్రిటీషుసరకులే దేశమును విశేషముగ నాక్రమించి, దేశ దారిద్ర్యమును పెంపొందించుటచే, వీనిని ముఖ్యముగ బహిష్కరించి, స్వదేశవస్తునిర్మాణమునకు భారతీయులు పూనుకొనవలసినయవసరము గలదు హిందూదేశమునకు సామ్రాజ్యాభిమానము జూపుట కెటు కుతూహలమెర్పడును? మిగిలిన భాగములన్నియు స్వేచ్ఛ ననుభవించుచుండ, హిందూదేశ మొకటియు పరాధీనమై యున్నది హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛనిచ్చి, సామ్రాజ్యాభిమానము జూపవలయునని కోరినకోరవచ్చునుగాని దేశమును పరాధీనముగనుంచి కాలనీలతోపాటు సామ్రాజ్యమును ప్రేమింపవలయునని కోరుటకన్నను అసహజస్థితి వేసుండదు విచ్చిక సామ్రాజ్యవాణిజ్యాభిమానమును హిందూదేశము ఏమాత్రము జూపజూదు హిందూదేశ మిసమయమున తనకు మాలినధర్మము నవలంబించుట దుర్లభము సామ్రాజ్యాభిమానముపేర ఇటీవల కొన్ని యేర్పాటులు ఇండియాప్రభుత్వపుటార్థికసభ్యునిచే సూచింపబడెను వానిని భారతశాసనసభవారు నిరాకరించిరి తెలిసినసంగతియే. ఇకముందయినను ఇట్టివైఖరినే హిందూదేశ మనునరింపక మానదు ఇంపీరియల్ ఆర్థికసంఘమువారి సూచనలు హిందూదేశమునందు తప్పాము నేమాత్రము పురికొల్పజాలవు స్వరక్షణార్థము వలయు ఏర్పాటులను హిందూదేశము గావించుకొన నిచ్చగించును హిందూదేశమును ఏవిధముననయినను ఇంగ్లండు సమాధానపరచదలచుచో, ముందుగ రాజకీయస్వాతంత్ర్యము నొసగినగాని ప్రయోజన ముండదు

పైచును కమిషను ఇంగ్లండు

బ్రిటీషువారికనయినను పైచును కమిషను కొనగిన స్వాగతముల బూటకపు స్వభావమును గ్రహించి దీని నింతటితో విరమించుట మేలు కమిషనునందలి తేబరు సభ్యులు తమయునికిని నొంపుకొనుట కింకను సకలప్రయత్నముల సలుపుచున్నారు. మేజరు అట్లీగారును, వర్మను హార్టుపారను గారును, పైచునుగారికి ప్రక్కతాళము పైచుచున్నారు పరిస్థితులు తమకు చాల అనుకూలముగ నున్నవని చాటుచున్నారు పలుకుబడి గల భారతీయులు తమకు తోడ్పడుటకు ముందుకువచ్చుచున్నారు.

11 వ ఇండియన్ కాన్ఫరెన్సు

ఈ సంవత్సరము ఇండియన్ కాన్ఫరెన్సు వైట్ల ద్వీపమునందు కాండ్రును కట్టాములో కాండ్రును హోటలు నందు 28 3-28 మొదలు 31-4-28 వరకు వూడినది సంవత్సరమును జరిగిన కొలదిసభయొక్క ప్రాముఖ్యము హెచ్చుచున్నది విద్యార్థులందరికి ఈ ప్రగతిని లగుటచేత బాగుగనే వచ్చినారు క్రిందటి సంవత్సరము ఈ ప్రగతిని పట్టాముకన్న కాండ్రును దూరమైనన, అన్ని విద్యాలయములనుండి విద్యార్థులు ఇతరులును వచ్చినారు అందులో ముఖ్యముగ లండను, లీడ్స్, ఆక్స్ ఫర్డు, కెంబ్రిడ్జి, మాంచెస్టర్, ఎడింబరో, మెస్సెస్, బ్రిస్టలు విశ్వవిద్యాలయములవారు ఎక్కువసంఖ్యలో వచ్చినారు సుమారు 250 మంది ప్రతినిధులలో 50 మంది స్త్రీలునుండి ఉత్సాహకరము కాన్ఫరెన్సునకు వచ్చినవారిలో ముఖ్యులు బర్మవాను మహారాజుగారు, కూచిబొమ్మ మహారాజుగారు పూర్తి పక్షతువాలాగారు సతీమణి డాక్టరు పరంజిపై గారు, డాక్టరు పార్థివార, సతీమణి, నిర్మల చంద్రసేనుగారు, సతీమణి, శ్రీమతి హెచ్ సి సేతుగారు

కాన్ఫరెన్సు మూడుగడుములుగ జరిగినవి 1 ఉపన్యాసములు చర్చలు, 2 వింతలు విచారములు, 3 ఆటలు

ఆటలు — బర్మవాను మహారాజుగారి టెన్నిస్ కప్పు యున్నా, కూచిబొమ్మ మహారాజుగారి హాకీకప్పుయున్నా, పింగుపాంగు (చెబిలుటెన్నిస్) కప్పుకూ పురుషులు స్త్రీలును కూడ పాటీజరిపినారు వారియాలలో ప్రతినిధులు నుత్సాహ పరచుటయేగాక ఇండియన్ మహా పక్షిమ వ్యాయాను విద్యలయందు పాశ్చాత్యులకు తీసిపోరని చూపించిరి మహారాజుగారునూ, మహారాజుగారు కప్పును బహుమతిచేసి విద్యార్థుల ప్రోత్సహించుచున్నందులకు శ్రేయాపాత్రులు

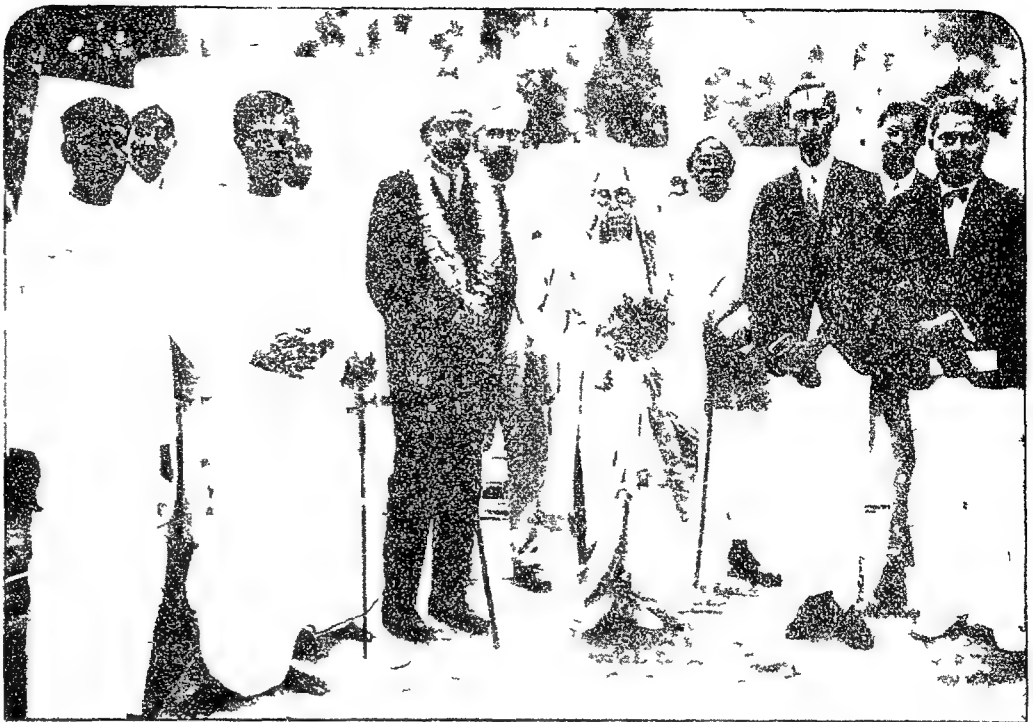
వింతలు విచారములు — వైట్ల ద్వీపము ఇంగ్లండులో చక్కని ప్రదేశములలో మొట్టమొదటిది యని ఇంగ్లండు నచ్చినవారికి చెప్పవలయులేదు ప్రతినిధులందరూ ప్రత్యేక మోటారు కోచిందు పాకినను వెంట నరు అంటి నీడిన మొదలయినవన్నియు చూచినారు బంగారియు వకిలు నిర్మలచంద్ర సేతుగారి సతీమణికింద చక్కని ప్రదర్శన చూపించినారు పంజాబువారు తమ సంగీతములతోను ఇతర ప్రదర్శనములతోను ప్రభులందరిని ఆనందింపజేసినారు డాక్టరు పార్థివార తమ సహజ సంగీత పాండిత్యమునూ డాక్టరు లంబోత్తరు సతీమణిగారు తమ రాగములతోను జి కె చెట్టూరుగారు కవిత్వముతోను సభ్యులందరూ ఆనందించినారు

ఉపన్యాసములు చర్చలు — బర్మవాను మహారాజుగారు హిందూదేశ వ్యవసాయ పరిశ్రమను గూర్చి ఉపన్యాసమును చర్చయును జరిగినది మహారాజుగారు బెంగాలునందు ఎక్కి హ్యూటివు కవులనుగ గణనందున, బెంగాలునందుంచి ముఖ్యముగనూ హిందూదేశ మునుగురించి సామాన్యముగను ఉపన్యసించిరి వారి ఉపన్యాస సారాంశమేమన, హిందూదేశవ్యవసాయమునకు జమీందారులు గొప్పగా సహాయము చేయుచున్నారు

వారు నీడుభూములన్నియు సామాన్యముగ నేద్యమునకు చెచ్చిరి ప్రస్తుతాదేశకు ముఖ్యకారములు రెండు 1 భూస్వామి 2 భూవిభాగములు భూస్వామి తన వృథాభివృద్ధిచూచునూ భూమి పనికిరావలసిన చిన్న చీలికలుగా విభాగింపబడుటవలననూ నేద్యగాని కష్టనంతయు వృథా యగుచున్నది హిందూ దేశమునకు శాస్త్రీయవ్యవసాయము అవసరమయినప్పటికిని పయి రెండుకారణములవల్ల శాస్త్రీయవ్యవసాయపు ప్రవేశము దుర్బలమగుచున్నదని నుడివిరి చర్చలో మహారాజుగారు మొదలగు సభ్యులమునందు పెరెండుకారణములు అన్నప్పటికి, స్వాతంత్ర్యముగలచేతనో, సంస్థానాధీశులు తెలివిలేమని గలనా గనుచుచేతనో, వారి పాపాపకున, త్రిటిమి ఎరిపాలనకును బే ముందువలన అచ్చట వ్యవసాయము వృద్ధిపొందుచున్నది జమీందారులు తమ సాగ్యమైనంత వరకు ప్రజల విద్యార్థిగములను విచారించుచునే యున్నారని బెంగాలు బీహారు చూచులన్నియు జమీందారులవలననే సాగైనది బెంగాలు జమీందారుగ్రామములందున్న విజరవాలు చట్టవిరుద్ధములని ముగించిరి

తీపు యయర్ ప్రసంగములు ఇంక నెక్కుగ ప్రోత్సాహపరచవలయునను చర్చకు శ్రీమతి దొరై గారు అధ్యక్షత వహించిరి సుమారు మూడుగంటలు చర్చజరిగినది స్త్రీలందరూ బలపరచిరి తుమకు ఆంగీకరింపబడినది

లండనునందు హిందుస్తాన మజిలీను యొకటి స్థాపించ ఎలయునని డా॥ కుర్మాగారు చక్కని హిందూస్తానీలోనూ, డా॥ రామగారు ఇంగ్లీషులోనూ ఉపన్యసించినారు హిందూదేశమునకు డికభావ యవసరమనియు, అట్టిది హిందీయేయనియు, దానిని ప్రోత్సహించుటకు గాను లండనులో 112 గవర్నమెంటు హిందూస్తానీ మజిలీను అనగా హిందూస్తానీలో ఉపన్యాసములు, చర్చలు జరుపుచు, విద్యార్థులలో హిందీ

యువజన సమాజము

(ప్రె. పి. నర్సిసు)

డా॥ అనిబిసెంటుగారు గత ఆదివారమునాడు సేవాసంఘమును స్థాపించిరి

ఇంగ్లాండులో మహమ్మదీయ ఉత్సవము

వాకింగు మసీదునందు సుమారు 400 మంది మహమ్మదీయులు, ఇస్లాముమతము స్వీకరించిన యూరోపియనులు సహా రంజాను ప్రార్థనలకై సమావేశమయిరి (సెంట్రలు న్యూస్)

మాట్లాడుట ప్రోత్సాహపరచుట ముఖ్యమని తలచుటచేత అట్టిది స్థాపించుట యొకటి దత్తముకొందరగాక తెక్రటరీగా నందుట కంగీకరించిరి

కెన్యా కాలనీ కాన్ఫరెన్సు మెంబరుగ నుండి ప్రస్తుతము లండనులో నున్న సెహ్రూగారు తూర్పు ఆఫ్రికాయందున్న భారతీయులనుగూర్చి సుమారు రెండు గంటలసేపు ఉపన్యసించిరి డాక్టరు రామగారు అగ్రాపసాధిపత్యము వహించిరి సెహ్రూగారు పది సంవత్సరములు అచ్చట నుండుటవలన తూర్పు ఆఫ్రికానుగూర్చి అన్నియు అనుభవముమీద నుడివిరి కెన్యాయందు రంగుభేదము కనబరచినప్పటికిని లోపలికి పోగా అసగా బాజిబాడ, యుగండా రాష్ట్రములయందు భారతీయులు బాగుగానే యున్నారనియు, అయా రాష్ట్రముల అరబ్బు కులాలు ప్రాచ్యులగుటచేత భారతీయులన్న చక్కగ చూచెదరనియు చెప్పిరి భారతీయులు అచ్చట కొంత కాలమున్న తరుపరి సంపాదించి ఇంటికిపోవు స్యామును కాదనియు నుడివిరి భారతీయులు అట్లు చేయుటచేత శ్వేతజాతులు భారతీయులన్న అనుమానముగ చూచుట జగగుచున్నదనియు, అది మన్నించుట ముఖ్యపరమనియుకూడ వాడుచుచిరి తుట్టతుడకు భారత విద్యార్థులకుకూడ అచ్చట చక్కని ఆపకాళిములు గలవనియు ముఖ్యముగ శిబిరాలు, లాడర్లు, అగ్గవులంట్లు సర్వేయరులకై నంకటగూడ అవసరమనిసలహా యచ్చిరి

తరువాత ఉపన్యాసము సెహ్రూగారి పక్షతువాలాగారు, 'భారతదేశ మెప్పుటికి పోవుచున్నది' యని నిర్మలచంద్రసేను సతీమణి అగ్రాపసాధిపత్యము వహించిరి పక్షతువాలాగారి నెరుగని భారతీయులు లేరని చెప్పవచ్చును వారు పార్లమెంటునందు కమ్యూనిస్టు మెంబరు బాటర్సెనుండి వచ్చినారు వారి ధోరణి నంగీకరించనివారకూడ వారు చక్కగను, గంభీరముగ నుపన్యసించువారిలో ముఖ్యులని యొప్పుకొనెదర పక్షతువాలాగారు ప్రపంచమును సాధారణజలయొక్క మనస్సును

వారిత్యయను ఎటుల మార్చుచెందుచున్నదో చక్కగ చూపించిరి వికోపా మహాసాగ్రామము చక్కగ నిర్మాణము కాబడిన రెండుదేశములకు జరిగిన ఆగ్నిహోరాల మనియు, అందువలన ప్రపంచమున కాశ్వర్యము గలగించలేదనియు, అందువలన సాధారణ ప్రజలతత్వము చాల త్వగగా మార్చుచెందిన దనియు, అట్టి మార్పు ప్రాక్ పశ్చిమదేశముల కన్నిటికిని గలగిన దనియు అందువలననే యుద్ధానంతరము ప్రపంచముయొక్క రాజకీయము త్వరితముగ మార్పుచెందుచున్నదని నుడివిరి సాధారణ ప్రజలందరూ తమ కక్క సవకూర్చబడిన తెలివిగల భాగ్యవంతులచేత కట్టుబడియున్నారని గ్రహించిరి ఈగ్రహింపు బలుటకు రాగనే రుమ్మదేశములో జారుచక్రవర్తి బయ్యెరుమ్మదేశమునకు మార్చుగలిగినది యుద్ధ మైపోగనే వారి పొరుగునారైన జ్యూనివారుకూడ కైజరు చక్రవర్తి పదధి స్థుని గావించిరి కాని అచ్చట రుమ్మదేశములోవలె గాక చక్కగ నిర్మాణంబున తెలివిగల భాగ్యవంతులగుటచేత వారు తమకూడ కైజరువలె నగుదురని తుంచి ప్రజలను తమ స్వాధీనములో దీ కొని వెంటనే అట్టి మార్పులు జరుగకుడ అపిలేసిరి ఈపరతియే ప్రస్తుతము ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు, ఆమెరికా, చైనా, జాపాను, ఇండియా, ఈజిప్టు మొదలగు అన్ని దేశములలోను జరుగచున్నదనియు, ఇట్లు యెప్పున కాలము జరుగుట అసంభవమనియు శక్తువాలాగారు నుడివిరి అంతట ఇండియాను ప్రత్యేకించి తీసికొను జాతీయ నాయకులు ప్రజలతోపాటు ప్రస్తుత రాజకీయమునకు వ్యతిరేకులైన ప్పటికిని, దానిని, లోలగి మలుపు ప్రయత్నించుటతోడనే తాముకూడ ఆరాజకీయముతోపాటు వదిలి ప్రస్తుతమునని భయముచేత దానిని మార్చుచేసి ఆస్థానమును తా మెక్కుజూచుచున్నారనియు దీనిని భారత ప్రజలందరూ గ్రహింపవలయునని కోరిరి అందువలన ప్రజలకష్టములు ముపుగాక ఒక యధికారిబహులు ఇంకొక యధికారి వచ్చుటయే నని తెలిపిరి భారతజాతీయ నాయకులగు గోర హోమయూలు ప్రస్తుత ఇంగ్లీషువారి యధికారమునకు బదులు హిందూదేశపు

భాగ్యవంతుల యధికారమేగాని మరేమియు గాదని ప్రజలకు తెలియజేయునని కోరిక వైయధికారమే మైదునుకవిమనగ మా ర్థిభవించిది మరేమియు కాదు. ఇందువలన రాజకీయతత్వముల ఆశ్చర్యపడలేదని తెల్పిరి యెక్కడో, ఇంకా, ఇందీయాదేశములకు డబ్బుసహాయము చేయుచుండుట స్వాభావికము ప్రకృతి, ఇంకా, ఇందు నూటికి ఎనుబదిపాళ్లు ఇతరదేశముల డబ్బు తినుచున్నదనియు ప్రపంచమందున్న డబ్బు ప్రపంచమందున్న మనుష్యులందరిదిగాని ఒక దేశమువారి దని నిర్ణయముచేసి చెప్పగూడదని చెప్పియుగించిరి.

తరువాత ఉపన్యాసములు కరండికగారు భారతదేశమునకు పుడరలు కానుకలు ట్యాంకులు కావలయునని, శ్రీమతి హెచ్. సి. నేనుగారు భారతదేశము విద్యావంతులను గావలయుననియు నుడిచిరి

అన్నిటికన్నను ముఖ్యమగునట్టిదియు, భారతదేశమునకు అత్యవసరమైనట్టిదియు నైన దాక్టరు పరంజిపైగారి 'హిందూ ముస్లిము పోరాటము' దాక్టరు తాము ఈ ప్రశ్నను చాల రోజులనుండి ఆలోచించుచున్నట్లునూ, దానియొక్క ప్రాముఖ్యమును తెలుపుటకు అది వోటుగాదనియు హిందూ ముస్లిము ముద్దియలను విమర్శించి యుండినవేగాని భారతదేశము జీవించుట దుర్భలమనియు, భారత సాగరకప్రపంచమునకు దెలియుచున్న కష్టమనియు తెల్పిరి ప్రస్తుత స్వరాజ్యపంపాదనకే గాక, స్వరాజ్యమునకుగూడ నిట్టిసఖ్యము ముఖ్యపరము అది లేనిది స్వరాజ్యము ఒక నవ్యలాటయే హిందూ ముస్లిము సఖ్యత ప్రస్తుతము 5 ప్రశ్నలమీద నిలిచియున్నది 1 కొన్ని యందు సంఖ్యలు, అందులకు ఎక్కడను 'మార్గములు 2 గొర్నమెంటు ఉద్యోగములు యేర్పాటులు, 3 మతములయందు చేర్చుకొనుట 4 గోప్య, 5 వనీకలయందు వాడ్యములు

కొన్నిలు ఎక్కడను ప్రస్తుత ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము తగదనియు, దానివలన మంచి కన్న చెడుయే యొక్కవలదనుటలో అందరితోడకీర్తిభవించునూ, ఈ యభిప్రాయమును కూర్చున్నవారు ఇదివరకే తెలియబ్బినవారి పరంజిపైగారు చెప్పిరి ప్రస్తుత లక్ష్యములందీకీ మార్పుచేయుట అవసరము దానికి రెండుమతములవారి అనుమతికూడ అవసరము ప్రస్తుత ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమునకు బదులుగా ప్రభుత్వము రిప్రజంక్షనును హిందూదేశమునకు బాగండునని దాక్టరుగారి వాదము దానికి ఉదాహరణముగా జర్మనీ, ఐర్లండు మొదలగు పోల్స్కా ప్రదేశములలో చక్కగ పనిచేయుచుండుట తార్కాణము దీనిల నచక్కని విశ్వాసమువలననుగల హిందూమహమ్మదీయులు కొన్నియనకు ఎన్నుకొనబడుటకు అవకాశముగలదు ఐర్లండులో ముఖ్యముగ ప్రోటెస్టెంటులు ఇట్టిదానివలననే రక్షించబడుచున్నారని దానివలన హిందూదేశపు మహమ్మదీయులు రక్షింపబడుటయే గాక సంతృప్తిచెందుదురు హిందువులను, మహమ్మదీయులను ఈ ప్రశ్నపై వివాదమాడి మాడవడానికి వోటిస్తుటకన్న చక్కగ ఈ ప్రశ్నను నిర్ణయించుకొని తమ గౌరవములను, తమ హక్కులను సంరక్షించుకొనుట అత్యవసరము

ప్రభుత్వము రిప్రజంక్షనును అనగా షిక్సొక ప్రాతినిధ్యమునకు అందరు హిందువులనూ, మహమ్మదీయులను అందరికిని ఓటుయివ్వవలయునని ఒక ఉదాహరణము మద్రాసు పట్టణమునుండి నలుగురుమొదల్గు కొన్నియనరావలయును. ఆ పట్టణ 100,000 ఓట్ల పోలింగునైవసనను వెళ్లి ఓటుచెసినవారినుండి అందు 80,000 మహమ్మదీయులు 70,000 హిందువులు మహమ్మదీయుల దళము లసి X యిగురుకునేయుదు అను ఒక మహమ్మదీయుని ఎన్నుకొనవలచినది తలచుడు ఈ పద్ధతి ప్రకారము మహమ్మదీయులందరు తమ మొదటి ఓటు X అను మహమ్మదీయునకునూ, రెండవది, X అనుహిందువునకునూ ఆటలబిచ్చివారికిలించెదము. ఒకప్రతినిధి ఎన్నుకొనబడుటకు 100,000/4 అనగా 25,000 వోటు మొదటి ఓటుగాను, రెండవఓటుగాని అందులో ఎక్కువగానివచ్చినవలె ఎన్నుకొనబడును ఇప్పుడు 80,000 మహమ్మదీయుల మొదటి ఓటుXకు ఇచ్చి వారనితలచియెడల, ఆయనకు కావలసి 25,000 ఓటునపోగా 50,000 నూ, y కుపోవును. ఇటుల మొసారిటీవారు వారిఇష్టమైన కాండిడేట్లను ఎన్నుకొనవచ్చును ఇప్పుడు ఒకప్రశ్న ఉన్నది 80,000 వంద మహమ్మదీయులు ఏకగ్రీవముగ కు ఇచ్చుటలంపవచ్చునగాని వారు వారిదగ్గరనుండి రెండవగానీ, మాడవగాని ఓట్లను సంపాదించుచున్నాడు కావున మొసారిటీవారు తలచినవో వారి ఇష్టమైనవారిని ఎన్నుకొనవచ్చును ఇందు సంగతులు ఓట్లులేవు.

తరువాత దాక్టరు పరంజిపైగారు గవర్నమెంటు ఉద్యోగములవిషయము మాట్లాడునూ ఉద్యోగములు కేవలము గౌరవపదవులేగాక పనియనూ, తెలివితేటలనూ, ఉదయోగింపవలసియుండుటచే దాక్టరుగారు క్రిందిపద్ధతి బాగున్నదని తలచిరి ఈ పద్ధతి మద్రాసు రాజధానియందు బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతరలకుగూడ అలంబించును మద్రాసు నాయకులుగూడ ఈ పద్ధతినలంబించినవో డిక్షిటరాష్ట్రమునకున్న ఈ

యొక్క కళంకము మాసిపోవును. ఉద్యోగములు సగమెప్పుడును తెలివితేటలయొక్క ప్రాముఖ్యతనుబట్టియే యుండవలయును తక్కినసగమును ప్రస్తుతకాలపరిస్థితిబట్టి మతము కులములప్రకారము తెలివితేటలు గలవారికే పోవలయును దీనికీగాను ఉద్యోగము లన్నియు గ్రేడులుగాభావించి ఒక్కొక్క గ్రేడునకు పోటీపరీక్ష జరిగించవలయును అట్టి పోటీపరీక్ష ఫలితముల ప్రకారము మతవివర్తత లేకయేకావలసినవారిలో సగము మొదటినుండి తీసికొనుట తక్కినసగము ఉద్యోగములను మతములు ప్రకారము అవరీక్ష ఫలితములనుబట్టి ఇవ్వబడును

ఉదాహరణము—మద్రాసు రాజధానికి 50 కిలోమీటర్ల దూరమునని తలచుడు 200 మందికిని పోటీపరీక్ష జరుగును. 50 మందిలో 20 మంది బ్రాహ్మణేతరులు గావలయునని తలచుడు పోటీపరీక్ష ఫలితములలో మొదటి 25 మందిని కలపవలయును తీసికొనబడుదురు ఈ 25 మందిలో 10 బ్రాహ్మణేతరులు లున్నారని తలచుడు తక్కినపదిమందియు పోటీపరీక్ష ఫలితములలో మిగిలినవారిలో మొట్టమొదటి పదిమంది బ్రాహ్మణేతరులు తీసికొనబడుదురు దానివలన ఉద్యోగములకు గావలసిన తెలివితేటలు పూర్తిగా అలంబించుటయైనది

3 మతములలో చేర్చుకొనుట కుత మార్పులకు రిజిస్ట్రారు యందుట అట్టిమాన్యు రిజిస్ట్రారువద్ద ఒప్పుకొనుట మొదలు తలచుటల ఇష్టములేనిది మతము మార్పుకొనకూడదు ఇది బలవంతమార్పులను మాన్యును

4 5 ఈ రెండు నూనిజమైన మార్పులు మార్పుకలిగినవేగాని పోవుటకు అవకాశములేదు పై మాడను నిర్ణయమైన తరుపరి ఇవి రెండునూ వంటకీ సమసిపోవున హిందూ మహమ్మదీయులనాయకుల దరునూ ఏకమైనవో ఈ ప్రశ్నకు వోటులేదు

తట్టకుండి దాక్టరు పరంజిపైగారు ఈ పై మార్పులు యవసరమనియు, అంతకు మినహాగా తమ కేవలము మార్పుగా గానిరీయటలేదనియు చెప్పియుగించిరి

సభయొక్క తుది యంత్యమునాది లిహారు మహారాజగారి యాధిపత్యముక్రింద ఒక చక్కని హిందుస్తాని అనుకవిత్వపు సభ జరిగినది హిందుస్తాను విద్యార్థులు పాల్గొనిరి దాక్టరు ఖురాషీగారు తమ చక్కని వద్యములచే అందరినిగూడ ఆనందింపజేసిరి

సభ జనుప్రదముగ జరుగుటకు ముఖ్యకారణముశ్రీ మత ఆలంబినిగాను వారు కార్యదర్శిగానుండి సభను చక్కగా ముగించిరి వా రెంతయు ప్రశంసాహిత్రులు

వ. గోదావరి పన్నులు హెచ్చించుట ప్రకాశంవంతులుగారి హెచ్చరిక

చివరకు నిరాకరింపవచ్చును కాడేటిగూడెం ఏప్రిల్ 28—భీమ వరమునందు గురువారమునాడును చేరువగ్రామములందు తదితర దినములందును టీ ప్రకాశం వంతులుగారును, వారాయగరాజుగారును ఉపన్యసించి నైమను బహిష్కారము కొనసాగించుటకు రె-10 వోటుల వలె వాల టీలను చేర్చి తగ్గితుల యొనంగవలె నని ప్రకాశంగాను హెచ్చరించిరి రీసెట్లమెంటు ననుసరించి పన్నుల హెచ్చించుటకు గార్చి ప్రతి గ్రామములోను సభలుచేసి తమ యిష్టములను దెలుపును అధిక శిశువులు యిచ్చుకొన లేమని తీర్మానింపగోరిరి కావన సభలలో అభ్యంతరము దెలిపి, మహజరులుపెట్టి గ్రంథ్యమువారితో రాయబారములు నడిపి, అవన్నియు విషయ మైనతరువాత పన్నుల నిరాకరణమునకు పూనుకొనవలెను అప్పుడు హెచ్చుచేయబడు పన్ను నిరాకరించుటకు నేనే ప్రారంభించెదను అంతవరకు పన్నుల నిరాకరణమునకు గడంగరాదు అని తేసినగాని ప్రభుత్వమువారు లొంగరు అని చెప్పిరి అరబిల్లి కల్లమువద్ద సత్యవాడ, కేతలి, ఉర్నూరు కొండకొల్లు మున్నగు గ్రామములకు వెడలిరి నేడు తూర్పుగోదావరి జిల్లాకు పోవుచున్నాడు

వారాయగరాజుగారి భీమవరం ఉపన్యాసముందు రీసెట్లమెంటు రిపోర్టునుగూర్చి నిపులముగ దెలిపి అందలి అసంతృప్తియు లన్నింటిని బోధపరచిరి ఈ రిపోర్టు యొక్క గ్రామములలో ప్రకటింపబడలేదు ఆ విషయము కావనసభలోను జిల్లా అధికారులతోను ఎంత మొర్రపెట్టుకొన్నను వివర గ్రామములకు ఎరుకపరచనిది వివర్య తెల్లు వెలువడగలవని రి

(ఆంధ్ర)

మొదటి ఎన్నికలు

పార్లమెంట్, ఏప్రిల్ 28.—మొదటి ఎన్నికలో 175 అభ్యర్థులు తేలి రెండవ ఎన్నిక 29 ని జరుగును విజయలలు ప్రభుత్వవత్తుమువారే తమనున్నాడు ఇంతవరకు కమ్యూనిస్టుల కోక ఓటైన రాలేదు

సర్ సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు గారు, వెల్లింగుడను ప్రభువు

ప్రాంతవైరము, ప్రస్తుతసఖ్యము

బొంబాయిసభలో అయ్యరుగారు వెలుపుట

బొంబాయి ఏప్రిల్ 21—దక్షిణభండియా సంఘము వారు నిన్నరాత్రి కొలినది దివాను రా బు టి ఎస్ నారాయణయ్యరు, సర్ సి పి రామస్వామిఅయ్యరుగారు విందు చేసిరి ఆ సందర్భమున ఉపన్యసించుచు రామస్వామిఅయ్యరుగారు కొన్ని ప్రాశంసాచ్చట్ల నెరింగి చిరి అంకొటి విల్లింగుడను ప్రభువుగారి నెదుర్కొనుట "జెల్లింగుడను ప్రభువుగార ప్లట్లో కేంద్రపును ఇప్పుడు మిట్రాలు" ననిరి హాం యాలు అంకొకన సమయమున సి పి రామస్వామిఅయ్యరుగారు ప్రభువర్యాయము బొంబాయి వచ్చియుండిరి గవర్నరుకు విల్లింగుడను ప్రభువుగారువారిగూర్చి చెబువారల విన్నవించున పీలిచి ఆపురమునందుపన్యసించ రాదనిరి అయ్యరుగారు తిప్పకఉపన్యసించెదనని చెప్పి అట్లేయొనర్చిరి సభ జరుగనియనని గవర్నరుగారు తెదరించి యుండిరికాని నిరర్థకమయ్యెను అందుచే జిల్లింగుడను ప్రభువుగారు మదిరాసు గవర్నరయినపుడు రామస్వామిఅయ్యరుగారికి పోలీసు శాఖాధికార మిచ్చిరి (ప్రీ ప్రె)

కరననాయిలు కంపెనీల పోటీ

కొన్ని చురతులకొరుట తక్కినవి వలదనుట

టారిఫ్ బోర్డువారు రంగూను చేరిరి

రంగూను, ఏప్రిల్ 23—సర్ సి పి జిస్వాలాగారు ఇండియను టారిఫ్ బోర్డు అధ్యక్షులు నేను మదరాసునుండి వచ్చిరి కేవలినండి నూ నెపరీక్రమ విచారణ ప్రారంభించెదను బర్మా టిలావా రీఫైండర్లు, బర్మా ఇండియను చేబరు అప్ కామర్స్ స్టాండర్డు అయి.కం నివాడు సంతకముగ ప్రతికూలముగను, బర్మా అయి.కంపెనీ ఇ.ఇ. బర్మా టెట్రోలియం కంపెనీ తదితర కంపెనీలు సంతకము కొరెదరు (ప్రీ ప్రె)

కలకత్తా చేబరు నిరసనలేఖ

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 28—కలకత్తాలో ఇండియను చేబరు అప్ కామర్స్ (వాణిజ్యసంఘము) కార్యదర్శి టారిఫ్ బోర్డు నూనె విచారణ సంఘమువారికి విచారణ తొందిరగ జరుపుచున్నందుకు నిరసనము దెలుపు దీర్ఘమున లేఖవ్రాసిరి టారిఫ్ బోర్డువారు రి రోజులలోనే రిపోర్టు చెయవలసినయన్నగి నోటిసాక్ష్యము తప్ప వ్రాతముగముగ సాక్ష్యముల గైకొనరాదు ఈ పద్ధతి ననుసరింపవచ్చున దీనివలన కరననాయిలు ఉపయోగించువారు సంతకముగ ప్రతికూలముగ నేమియు జెప్పకొనటకు నిలండుడు ప్రస్తుతము నిరూని చేయుచున్న గలమునకు 25 అకాలనుకం మే అవసరము చాల లాభమువచ్చుటకే కరననాయిలు పరీక్షను యొక్కటికినవ్వు పోడు అత్యధిక ఉత్పత్తిదారులకు ఎర్హాఅయిలు కంపెనీయందు ప్రభుత్వమువారికి అధికారముగలందున నష్టముండుడు వారు తమ కను ఖర్చులనుగూర్చి దెు వాయ్యకొన కండుటయే సంతకము వారికెట్టి హక్కులేదని దెలియుచున్నది ధరహెచ్చినవో ప్రజలను బాధించు కావున దేశీయ కరననాయిలునకు విదేశీయలనుకు వచ్చుదానికి పూర్తిగా పోటీయొడవచ్చుట టారిఫ్ బోర్డును లనవసరము ప్రస్తుతము సంతకముగోరు పరీక్షలు ఎంతమాత్రము దేశీయములుగావు కావున సంతకము అనవసరమని దెల్పిరి మహారాష్ట్రవాణిజ్యసంఘమువారుగూడ యట్లే వ్రాసిరి (ప్రీ ప్రె)

మధ్యరాష్ట్రముల జాతీయ పక్షము

"సైమనుతో సంప్రదింపులమాట అనర్థము"

బి జి ఖపర్వగారి వ్యతిరేక

మొర్రులు రాజీనామా ఇవ్వ నవసరముండదు

అమరావతి, ఏప్రిల్ 28—బి జి కపర్వ మధ్యరాష్ట్రముల కావనసభ ఉపాధ్యక్షులును జాతీయపక్షమునకును అగు పేరు ప్రస్తుత మంత్రివర్గము పోవునని భావపడినవిర అవసరము లేదని ప్రకటించుచున్నాడు మైసూరు కిరీమను విషయమున కావనసభలో తమ పతమువారి ప్రవర్తనవలన యిట్టి పరిస్థితులు సంభవించవు గాని తాంబిగారు జేషములు గారు తిరిగి ఎచ్చినపుడు జూడదలచిరను మూలగూడ అసఖ్యమని జెప్పిరి (ఆంధ్ర)

వీ రెవ్వరో తెలియదు. సక్లత్ వాలాగారు దెలిపి నటుల, హిందూ దేశ స్థితిని జూచుటకువచ్చిన బ్రాహ్మణ్య, వర్సెలు, హల్సువర్సె, మార్టీజోన్సు మున్నగు లేబరు సభ్యులు హిందూ దేశమునం దన్ని పక్షములవారును కమిషనును బహిష్కరించినటుల చాటినను, అట్టి ప్రభుత్వం లన్యధా బలికిన నేమివిలువ యుండును? హిందూ దేశనాయకులలో నెవరును బహిష్కారము నకు ప్రతికూలురు గారని, గ్రహం పోలుగారు లండనులో నుపన్యసించుచు బలికిరి. కమిషను సభ్యులు తప్ప, మిగిలిన బ్రిటిషువారెవరును ఎట్టి ఆశజూపుట లేదు. ప్రాధానరు వెబ్స్టరుగారు నేషనుపత్రికలో వ్రాయుచు, హిందూ దేశమున కమిషనుకు సంపూర్ణపరాభవము జరిగె నని సూచించిరి. మితవాదులు గూడ ఎదురుదిరిగి రని, వీరు తెలిపిరి. ఉక్కుచట్టపు సిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించిన లాయడు జార్జిగారు, వెనుకటి యూహలను విడనాడక, ఇండియా యొకజాతి గాదనియు, స్వపరిపాలనోద్యమమును న్యాయవాదులు ప్రారంభించిరిగాని జనసామాన్యమునకు దీనితో సంబంధము లేదనియు, స్వయంస్థిర్యయస్థిధాంతము భారతీయులలో నూతనాశల బెంచె ననియు, భారత వర్షము కమిషనును బహిష్కరించుట శోచనీయమనియు, “మాంట్రిలు డెయిలీస్తారు” పత్రికలో వ్రాసినను, సైమను కమిషను సభ్యుల శక్తిసామర్థ్యముల గూర్చి అనుకూలాభిప్రాయము నొసగలేదు. కమిషనుసభ్యులలో నెవరును, హిందూ దేశసమన్వయ పరిష్కరింప నమర్థులు గారని, లాయడుజార్జిగారితలంపు. హార్టుషారనుగారికి బాగువిషయముదప్ప మరియొకసంగతి తెలియదట. బరక్ హోం ప్రభువుగారు ఎక్కుడు భయము జూపునుగాని, సాహసము జూపనేరరట. సైమనుగారు ప్రసిద్ధన్యాయవాదులయినను, నాయకుని లక్షణములు వీరియందే కోశమునను గనుపించవట. వీరు సాహసవంతులు గారట. అసాయము గనుపించుచో, దానిచుండి తప్పించుకొనుమార్గము జూచెదరట. రాజకీయవ్యవహారములలో సైమనుగారు సాహసించి ముందుకు బోక, ఒడ్డునే అంటిపట్టుకొని యుందురట. ఇట్టివారిని, హిందూ దేశ వ్యవహారములను నడి నముద్రములో దింపిన, వీరికెంతకష్టముగ నుండునో యూహింపవచ్చును. హిందూ దేశమునందలి బ్రిటిషువారికి, స్వపరిపాలనమనిన బనికీరాదు. అందుచే సైమనుగారు వీరిపై నాధారపడి లాభములేదని, లాయడు జార్జిగారు దెలుపుచున్నారు. రాజప్రతినిధిగారును, ఇండియామంత్రిగారుగాని, సైమను గారికి త్రోవజూపబోరని, లాయడు జార్జిగారు సూచించుచున్నారు. రాజప్రతినిధిగారిని గూర్చియెనను, లాయడు జార్జిగారు సదభిప్రాయము నొసగుటలేదు. వీరికి స్వయంప్రతిభగాని సాహసముగాని లేదని లాయడుజార్జిగారితలంపు. ఇట్టిసంస్కర్షములలో తెల్లకమిషను ఉత్కృష్టమయినదని చెప్పట కెవరికయినను వీలుండునా? ఇంగ్లండు ఇకముందయినను సైమను కమిషనును తొలగించి రౌండుటేబులు సమావేశము నేర్పాటు జేయనిచో, భారతీయులు బహిష్కారమును పట్టుదలతో కొనసాగింపవలయును. తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘమువారు బహిష్కార ప్రచారమును చురుకుగ జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. ఆంధ్ర దేశము

గూడ బహిష్కారసంకల్పమును నిర్విఘ్నముగ నెరవేర్చుకొనునని నమ్మెదము. మధ్యరాష్ట్రమంత్రుల మధ్య చీలిక గలిగెననువార్త నిరాధారమని బి. జి. కవర్తిగారు ప్రకటించుచున్నారు. జాతీయపక్షము వారు సైమనుగారికి తోడ్పడబోరని వీరు తేటపరచిరి. సమయమునకు దగినబహిష్కారసంకల్పమును దీక్షను వివిధరాష్ట్రములవారును గనుపఱచి పేర్కొనచెదరుగాక యని కోరెదము.

ప్రజా సేవకసంఘము, లాహోరు

లాహోరు ప్రజా సేవక సంఘమువారు చేయుచున్న సేవగూర్చి వెనుక నొకసారి వ్రాసియుంటిమి. 1927-28 సంవత్సరపు నివేదికము విశేషాభివృద్ధిని గనుపఱచుచున్నది. గ్రంథాలయభవనమును ఉపన్యాస మందిరమును నిర్మించుటకు జేసెడి పయత్నములు విజయము గాంచుగాకయని కోరెదము. సేవాసంఘమునకు, లాలా లజపతిరాయిగారు మూలాధారులు. వీరే యీసంఘమును స్థాపించిరి. ఇప్పటికిని వీరిప్రోత్సాహమే అభివృద్ధికి హేతువగుచున్నది. సేవాసంఘమువారు, పంజాబు, సంయుక్తరాష్ట్రములు, ఒరిస్సా, కత్తియవాదులలో కృషి నలుపుచున్నారు. వీరి యాజమాన్యముక్రింద “పీపిలు” “బండేమాతరం” పత్రికలు నిర్వహింపబడుచున్నవి. నిమ్నజాత్యభివృద్ధికై వీరు దీక్షతో పాటుబడుచు, హిందువులలో ప్రబోధము గలిగించుచున్నారు. నిమ్నజాతులను తమమతముతో గలుపుకొనుటకు గాక, వారిసాంఘిక ఆర్థికాభివృద్ధికొరకుమాత్రమే వీరు పాటుబడుచున్నారు. ఒకవంక ఉన్నతజాతి హిందువులలోను వేరొకవంక నిమ్నజాతులలోను గూడ వీరు ప్రచారము నలుపుచున్నారు. ఇరువురను చేరువకు తెచ్చుటయే వీరి ముఖ్యద్దేశ్యము. ఇదిగాక, నిరుద్యోగమును బాపుటకును, సహకారసంఘములకు తోడ్పడుటకును, కృషిజరుగుచున్నది. ట్రామనివారణకై వీరు ఒరిస్సా, కత్తియవాడు మున్నగు ప్రదేశములలో నలుపుచున్న కృషి మిగుల శ్లాఘాపాత్రము. ఒరిస్సాలో ట్రామనివారణకు కద్దగును సాధనముగ గైకొనిరి. కాగ్నికుల స్థితిని చక్కబరచుటకు, వీరు పట్టుదల సూపుచున్నారు. ఇట్టి సేవ నొనర్చుచున్న సేవకసంఘమునకు భారతీయు లెల్లరును ధనసహాయము నలుపుట ధర్మము. లజపతిరాయి మందిరమును త్వరలో పూర్తిగవించి, వారి నామమును ప్రజలు శాశ్వతముగ స్మరించునటుల జేయుట యవసరము. స్త్రీల యభ్యుదయమునకై సేవాసంఘము వారు పాటుబడుట ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. విద్యాభివృద్ధి కొరకును, వితంతువుల దుఃఖనివారణకును ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇట్టిసంఘము లెన్నియుద్భవించినను హెచ్చుగావు. నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహింపవలయు నని హెచ్చరికలు వినుపించుచుండును. స్వరాజ్యనిర్మాణము జరుగవలయునని యడుగువారు పలువురు గలరు. నిరంతరదీక్షాపరితృప్తి లగు సేవకు లున్నగాని యిట్టికార్యములు నెరవేరవు. హిందూ దేశమునందు ఉపన్యాసములకు కొదువ లేదు. సభలకును సమావేశములకును కొదువలేదు. కాని కార్యదీక్ష చాల వెరుకబడి యున్నది. ఇది పెరిగినగాని దేశమునకు ముక్తిగలుగజాలదు. కార్యదీక్షనువహించు సేవకులును దేశసంఘములును బయలు

చు సేవకులును దేశసేవకసంఘములును బయలుదేరి స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడవలయును. లాహోరు సేవకసంఘము చూపుచున్న మార్గము దేశమందంతటను ఇట్టిసంఘము లుద్భవించి పాటుబడుటకు ప్రోద్బల మొసగు నని నమ్మెదము.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు ఎన్నిక

స్వరాజ్యపక్షసభ్యుని విజయము

శ్రీయత ధన్వాద రామచంద్రరావుగారు (స్వరాజ్య పక్షసభ్యులు) కృష్ణాజిల్లా స్థానికసంస్థ తరపున తమకు ఎన్నికయగు కె. వి. రమణయ్యగారిని (జైనుపక్షసభ్యులు) ఓడించి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనేటుపథకు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

బెంగాల్ రాష్ట్ర హిందూమహాసభ

ముగ్గురు మహమ్మదీయులు హిందువు లగుట

మైసూర్ సింగ్, ఏప్రిల్ 21:— బెంగాల్ రాష్ట్ర హిందూ సభ యీ ఉదయము మహామహాపాధ్యాయ ప్రమథనాథ తారకభూషణుని యగ్రాపకాభివృద్ధిమన చూడెను. చాలమంది ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. ఇథలో డాక్టర్ మూంజీ, భాయ్ పరమానంద్, పర్వరాజ్ జెయిన్, రామానంద భట్టర్, డాక్టర్ నునీతి చటర్జీ, డాక్టర్ కాళిదాసుబాగ్, మగన్ లాల్ నేన్ మొదలగు ప్రముఖులు, ఆ సేక పండితులును సభ సలంకరించిరి.

సభా భవనమున ముగ్గురు మహమ్మదీయులు హిందువులైరి. కట్టరాము మొదలగు సాములు చేయబడెను (అ. పేను.)

మైసూర్ సింగ్, ఏప్రిల్ 20:— మైసూర్ సింగులో జరుగుచున్న బెంగాల్ రాష్ట్ర హిందూ మహాసభ రెండవ వాడు సమావేశమయ్యెను. సింధు రాష్ట్రాధిపతయ, శార్దు వెస్టు ప్రాంటియర్లు శాసనముల నిర్మాణము 40వంతును గవర్నమెంట్ గారు తెచ్చిన తీర్మానముమీద నాలుగు ఘంటలు తీవ్రమైనచర్చ జరిగెను. తీర్మానమునకు చాలమంది వ్యతిరేకముగానుండిరి. అభిప్రాయ భేదములవలన చర్చ అప్పటికి ఆపు చేయబడెను.

మహాసభి ఉదయము విషయవిస్తారమున సమావేశమై అభిప్రాయభేదములు హెచ్చుగానున్న తీర్మానములను మైసూర్ సంఘ బహిష్కార తీర్మానము తో బాటు వదలి జేసిరి.

అనివారమువాడు సభ శాంతముగాకూడెను సభకుట నశుద్ధి, విధివానివాహము, ఆస్పృశ్యతలను గురించి తీర్మానము లామోదింపబడెను సభ ముగిసెను. (ప్రీ. పేను.)

హిందూవారసత్వ న్యాయచట్టము

ఒకసవరణ

నిన్నటిదిన (28-4-28) సంచికలో ప్రైవేట్ క్రింద గానింపబడిన ప్రకటనలో “మైసూరు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడెను” అని పొరబాటున ముద్రింపబడినది. ప్రైవేట్టు మైసూరు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడును అని పొరబడు లూహింతుడుగాక ప్రైవేట్టు శ్రీయత కె. టి. భాష్యం (శాసనసభ్యుడు) గారిచే పెట్టబడును. (ఆ. పే సమాచరకును.)

ఎస్. వి. ఆర్. కూలీలకష్టములు

కోయంబత్తూరు, ఏప్రిల్ 21:— ఎస్. వి. ఆర్. లేబర్ సంఘాధ్యక్షుడు ఎన్నెన్ను కరుణగారు గురువారమునాడు తిరుచనాపల్లిలో రైల్వే ఏజంటును చూచి, కూలీలకష్టములను తెల్పెను.

ఏజెంటుగారు తానెన్ని సంగతులకు కనుగొనెదనని చెప్పెను. అందువలన ఇదివరకు తలచినట్లు రాయబార మహాసభము జేకపోయెను. జూన్ మాసములో రైల్వే యూనియన్ ఆవళర సమావేశము జరుగునని తెలియుచున్నది. (ఆ. పే.)

రామకృష్ణ విద్యార్థిగృహమునకు విద్యార్థులు

వెంకటగిరి మహారాజావారు పరిశ్రమల యభివృద్ధికొరకు మైసూరు నుండి రామకృష్ణ విద్యార్థిగృహమునకు రు. కోట్ల సంవిరాళము నొసంగిరి.

బొంబాయి మిల్లునమ్మె

కాల్పులు మొదలగుట

1 దు చచ్చెను 1 దు ఆనుపత్రిలో నున్నాడు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 28 — ఈ శోభన యొక్క 11 మిల్లుల సమ్మెలో చేరను ఇప్పుడు సమ్మెలో కలిసిన మిల్లులు 40 మిల్లుల జమానల సంఘము పరిసితుల శాలోచించుటకు 2-30 ఖంటలకు కూడుకు (ఫ్రీ ప్రెస్)

1 దు చచ్చెను 2 దు దెబ్బలు తగిలెను

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 28 — పెరేట్ డగ్లర్ పోలీసు వారు కాల్పుల చేతి ఒకడు తల్లి గామే చచ్చెను ఇద్దరికి దెబ్బలు తగిలినవి ఇదివరకు చేరిన క్రొత్త మిల్లులు కూడా సమ్మెలో చేరినవి కూలీలు మిల్లుల వద్ద చేరి యితరులను పనలను మానమని ప్రోద్బలము చేయించుండిరి పోలీసులు ఆళ్ళుడు కాల్పిరి 60 మిల్లులకు పైగా మూయబడి యున్నవి (ఆ ప్రెస్)

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 28 — పోలీసు సార్వేంటు హోటెల్ వద్ద గారు కాపురమున్న యింటి వద్ద చాలమంది కూతలు చేరి యింటి మీద రక్తుల పడిరి అతని భార్య పిల్లలు పారిపోయి యింకొక చోట నుండి బయటికి వచ్చెను

ఉదయము నుండి మిల్లులన్న ప్రదేశము వద్ద కూలీలు ఉండే కళూరితులై యున్నార సమ్మె చేసిన మిల్లులు 48 అందరి కూలీలు లక్ష దాటిరి సమ్మెదారులు కూలీలను బలవంత పెట్టుట చేత 12 పెద్ద మిల్లులు చేరవలసి వచ్చెను అమిల్లుల పేర్లు (1) డిస్ చాపెటిట్ మిల్లు (2) బొంబాయి కాటన్ మిల్లు (3) డెస్టర్ ఇండియా మిల్ (4) యూనియన్ డాన్ మిల్లు (5) యూనియన్ మిల్లు (6) టేయో మిల్లు (7) పార్డార్ మిల్లు (8) మహాస్త్రి బహా మిల్లు (9) అహ్మద్ మిల్లు (10) రూబీ మిల్లు (ఫ్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 28 — ఈ ఉదయము మిల్లుల సమ్మె మానభయంకరరూపమున దాల్చెను పోలీసులు తుపాకులను కాల్పిరి ఒకడు చచ్చెను ఒకనికి దెబ్బలు తగిలెను కాలా చాక్కి వద్దనున్న బొంబాయి కాటన్ మిల్లు వద్ద కాల్పులు జరిగెను పోలీసువారి మాటల ప్రకారము 6,100 కూలీలును, కూలీల మాటల ప్రకారము 400 ను ఆచ్చట చేరి మిల్లుల వారిని పనలకు పోవీ యకుండ రక్తుల విస్తరిం బొంబాయి కాటన్ మిల్లు కూడా కూలీల శోషమునకు గురియ్యెను పోలీసువారు సమ్మెదారులను వెళ్లదని చెప్పిరట కాని యెవ్వరకు కదలలేదు దీనికి ఫలితముగా పోలీసు సూపరింటెండెంటు బుర్ గారు రివాల్యరు తిసి రెండు గుండ్లు ప్రేత్తెను తల్లి గామే ఒక కూలీ చచ్చెను ఒకనికి గాయములు తగిలెను (ఫ్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 28 — ఒక ఫ్రీ ప్రెస్ విలేజిరి యొక్క క్రింది విషయమును తెలియబడుచున్నాడు

సమ్మె మొదలయిన డెలివరీ రోడ్డు వద్ద యిప్పుడు కాంతముగానే యున్నది దాదాపు 7 గడిచిడ జరుగుచున్నది ఇంతయుకు 58 మిల్లులు సమ్మెలో చేరినవి సమ్మెలో చేరిన వారు 1, 20, 000

డిలవరీ రోడ్డు వద్ద సమ్మెదారులు నాగుసయాజీన్ వాడీ వద్ద పథ చెసి నైగావద్ద సమ్మెదారులు రాళ్లను రుద్దిరి, గనుక తాము కాల్పుల పనిచేసినదని పోలీసులు చెప్పిరి పంగతులుకను గొనగా ఉదయము 8-10 లకు పరకురాంసరీ బాయను పంకు వాడు చచ్చిపోయెనని తెలిసెను భగవాన్ సఖారామ్ అను నతడు ఎడ్వర్డు మెమోరియల్ ఆనుపత్రికి గొంపోబడెను

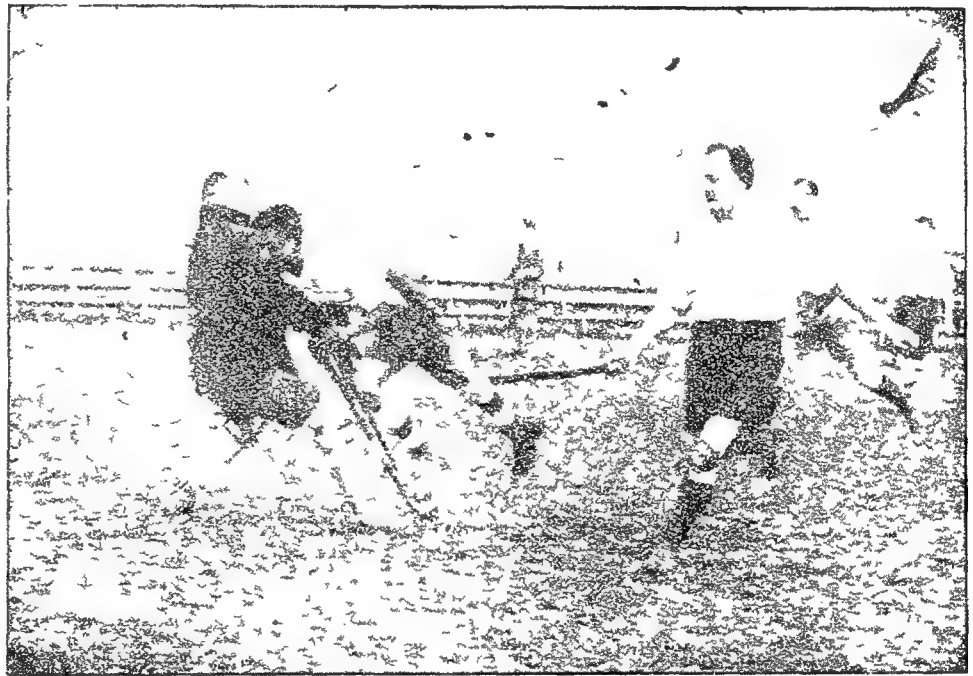
కాల్పుల విషయమై రెండు వికల్ప వార్తలు చెప్పబడుచున్నవి కూలీలు రాళ్ల వాన కురిపించిరనియు, ఉపద్రవమునుండి రక్షించుకొనటకు తాము కాల్పుల పనిచేసినదియు పోలీసులు చెప్పుచున్నాడు సమ్మెదారులను పోలీసులు ప్రోద్బలించుండి బాదలు పెట్టి రనియు, పంగతి పందర్బములను విచారించటకు తాము రాళ్ల గనిలో చేరగా పోలీసులు సిమ్రారణముగా తమను కాల్పిరి నియు సమ్మెదారులు చెప్పుచున్నాడు తమ్ము భయపెట్టి, సమ్మెను మాన్పుటకు పోలీసు లిట్టుచెసిరని వారు తెల్పిరి

మధ్యాహ్నము రెండు గంటలకు పరితులు మరల విషమరూపమున దాల్చెను పోలీసులు చచ్చినవానిని తీసికొని వెళ్లగొరిరి సమ్మెదారులు విచారణ అచ్చటనే జరుగవలెననియు, తామె యతనిని తీసికొని వెళ్లవలెననియు పట్టుపట్టిరి సింజే కార్, మిరజ్ కర్, సమ్మెదారులతో చాలసత్తుకు చెప్పిరి కెల్ల (పోలీసు కవి ఎవర్) వచ్చి ఫీట్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటును తల్లి గామే రమ్మని ఫోనుచేసెను జబ్ బాలా, బ్రాడ్వీ తరువాత వచ్చిరి వీరందఱు వచ్చినతరువాత సమ్మెదారులే శపథము చేయిరోడ్డు గుండా తీసికొని పోవలసిట్లుగా నిర్ధారణచేయబడెను

సాయంత్రము పంచాయతీ జరిగెను చచ్చిపోయినవాని కల్లి తనకు నూడుడు ఉదయము వెళ్లెననియు, సాయంత్రము కాల్పుల జరిగిన ఘోర వార్త తానుగనవలసినచేసినదియు చెప్పెను అముసలిగి పుత్ర శోకమాచే పరితపించుచు, కోర్టులో నిలబడలేక పోయెను అమె చెల్లెలు పట్టుకొని నిలువబడెను అమె చిన్న

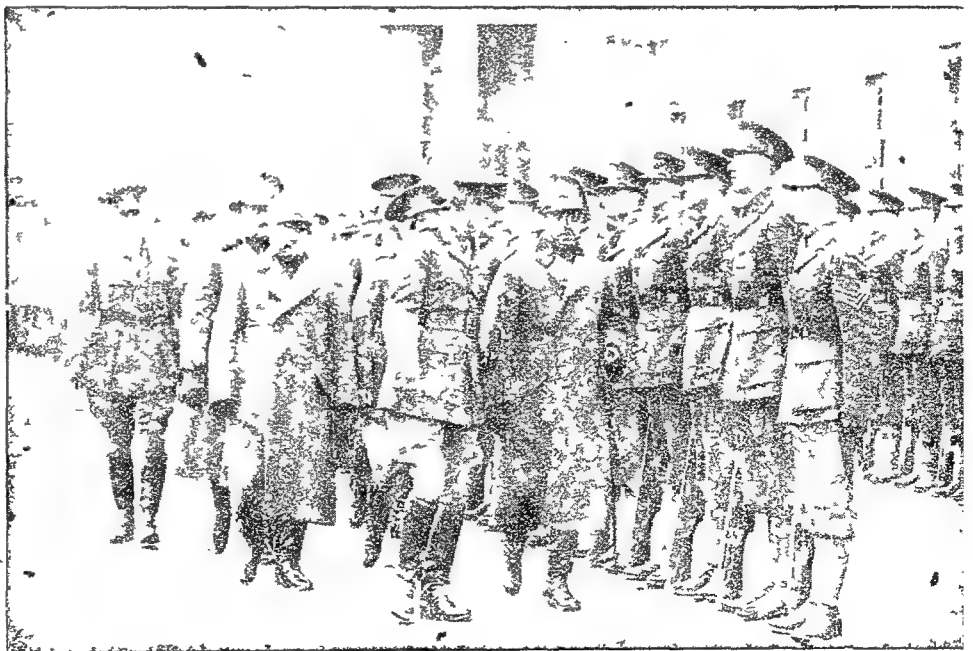

అమనుల్లారాజుగారు జార్జి రాకుమారునితో నెల్సను సౌక యుద్ధము జేయుటను గాంచుట (సెంట్రలు న్యూస్)

ఇండియను హాకీ జట్టు

ఇండియను హాకీ జట్టువారు ఆంగ్లో స్కాటిషు జట్టును ఓడించుట దయనుచందుగారు ఆంగ్లో స్కాటిషు గోలుకీడరును ఎదుర్కొనుట (సెంట్రలు న్యూస్)

అమనుల్లారాజుగారు సాండుహార్టు మిలిటరీ కాలేజిని జూచుట

(సెంట్రలు న్యూస్)

మనమరాలు లిక్క-చుఖము వేసికొని యుండుట జూచి, శోర్టులో నన్న వారికే కడుపు తరుగుకొనిపోయెను

తిరుగత పోలీసు సరన్ మెహతాగారి నివేదిక చదువబడెను ఆరోగ్యవైద్యుడైనవాడు గంధుదెబ్బచె చచ్చిపోయెనని యతనియల్లి యును గుండు ఎడమకొరితగుండా మెదడు తోడూగి కుడికొరితగుండా ఒయటివచ్చెను

విచారణ 7 తరీఖుకు వాయిదా వేయబడెను

ఆనుపత్రిలో 46 గొనగా భగవాన్ సఖారామ్ అను

22 ఏండ్ల యువకుడు పక్కయెమ్మలకోసంకి గుండుదూరి

పోవుటచేత గాయపడెనని తెలిసెను అదృష్టవశాత్తు ఎముకలు

విరుగలేదు అతనికి తి మునుపటికంటె బాగుగవచ్చెనని పరకురాం మారిబాన్ గారి శివము రాత్రి 8-30కు పృథానమునకు గొనిపోవబడెను కూలీలు అతనియెడల గౌరవనూచకముగా యీ రోజున జరిగవలసిన చాలసభలను మానివేసి సమ్మెదారులు రేపు ఉదయము నాగుసయాజీన్ వాడీలో పథ చేసెదరు

(ఫ్రీ ప్రెస్)

హ్యన్లీ యువని కలు

(అంద్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలం)

లండన్, ఏప్రిల్ 28 - కార్మిక పార్టీ మొట్టమొదట...

ద్రాసు లామెంబరు

వేంకట్రామశాస్త్రిగారి రాజీనామా అనుకోర్టులే నివాస జెప్పెరి

(అంద్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలం)

లండన్, ఏప్రిల్ 28 - ద్రాసు లామెంబరు వేంకట్రామశాస్త్రిగారి రాజీనామాను గూర్చి...

గిర్రుకు చేయుపకలకు కాన్వల్యూషన్ గా త్రవ్వారు...

వాయవ్యసరిహద్దు రాష్ట్రము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 28 - వాయవ్యసరిహద్దు రాష్ట్రములో...

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 28 - గౌ. సర్ భూషేంద్ర నాథు పిత్రిగారు ఇండియా ప్రభుత్వ చరిత్రకవర్ణనను...

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 27/1928 (4759)

పిటిషనరు - (బుద్ధిమంతులు) తాడిపత్రి అంజిరెడ్డి, చిట్టికలం, చందూరు

ప్రతివాదులు - (బుద్ధిమంతులు, కొట్టి నుబ్బాపిడి

1920 సం|| రం 5 వ ఆక్టోబర్ 19 (2) సెక్షను నమోదించి పైన నుదహరింపబడిన పిటిషనరు తనను ఇన్స్పెక్టరుగా...

సబ్-జడ్జి, బాపట్ల } యస్. వెంకటసుబ్బారావు, 18-4-28 } డిప్యూటీ సబార్డినేట్ జడ్జి

NILGRI HILL PRODUCTS.

"Double DISTILLED EUCALYPTUS OIL for internal & external use @ Rs 1 8 0 per 12 fluid ozs tin Pure Nilgri HONEY 1 1/2 lbs in weight @ Rs 1 12 0 per tin...

మగనలాలు గాంధీగారి

అంత్యక్రియలు

నెం 23 తేదీని పాట్నాలో జరిగినది

పాట్నాలో శంభుశర్మ వర్మగారి గృహమునకు కడమండి శ్రీ మతోన్మాది గృహనాథుడు వెళ్లిరి కాస్తా కరీంనీ అంత్యక్రియలు జరుపబడెను...

ఇంమారు మహారాజుగారు

నూతన సత్సవశేతముగ్గయ్యారపుబోవుట

కాచి, ఏప్రిల్ 28 - ఇంమారు మహారాజుగారు నూతన సత్సవశేతముగ్గయ్యారపుబోవుట...

రాయలు కమిషను

కార్మికసభ్యుల సహకారము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 28 - నేడు పార్లమెంటు కార్మిక పక్షమువారి ప్రయత్నము సహజము జరుగుచు అత్తడు కార్మిక కమిషనుకు నివేదికను పట్టించెదర.

రాయలు కమిషను సన్మానములు

బూటకములు!

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 28 - సెక్షన్ కమిషను సన్మానములను అన్నియు బూటకములని రుజువు చేయుటకు కామన్వెన్యలో...

నోటీసు

రేవల్లె డి|| ము|| కోర్టులో

అనలు నెం 257/28 ఇ. ప. 27

వాది - సుఖవాసి నారయ్య

ప్రతివాదులు - కన్నా బ్రహ్మయ్యకుమార్డు బసవయ్య వగైరాలు

యీ నెంబరులో సివిలుకోటీసుల నిమిత్తము నునె 150 రు రూపుప్రకారం టైటిల్ డిక్ల్యు ప్రాద్యూసునిమిత్తమునూ వాదిపాటకు పర్మిషను నిమిత్తమునూ 7-6-1928 తేదీకి వాయిదా నియమించివున్నారు...

రేవల్లె } ప్రభుల సుబ్రహ్మణ్యముగారు 28-4-28 } వాదితరపు ప్లీడరు

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 25/1928 4760

పిటిషనరు - (బుద్ధిమంతులు) అన్నం రంగనాయకులు వైశ్యకుల, వర్తకవనం, చివరగాం

ప్రతివాదులు - (బుద్ధిమంతులు) గొల్ల వెంకట్రమణిమణిగండ

1920 సం|| రం 5 వ ఆక్టోబర్ 19 (2) సెక్షను నమోదించి పైన నుదహరింపబడిన పిటిషనరు తనను ఇన్స్పెక్టరుగా తీర్మానించుటకు ఒక అర్జీని దాఖల్ చేశాని యున్నాడు...

సబ్-జడ్జి, బాపట్ల } యస్. వెంకటసుబ్బారావు, 14-4-28 } డిప్యూటీ సబార్డినేట్ జడ్జి

ప్రకటన

గుంటూరు పి|| డి|| ము|| కోర్టులో

O S 51/1927

వాది - ముదిగొండపేర లింగయ్య

ప్రతివాదులు - 1 ముదిగొండ కామాక్షమ్మ

2 నందిగామ ఆనందరావు

3 ముదిగొండ బసవశంకరయ్య

4 ముదిగొండ భోగయ్య

యీ నంబరు దావా 4 ప్రతివాదికి నోటీసు నిమిత్తం 14-6-1923 తేదీ వాయిదాలయివున్నది అలాగే ప్రతివాది కోర్టుకు హాజరుకానియడల యక్కుపార్టీ చేయబడును

పాటిబండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు

వాది ప్లీడరు

విభవ, శుక్ల, ప్రమోదూతి, ప్రజ్ఞోత్పత్తి అను రాబోవు

౪ సంవత్సరముల పంచాంగము

దశవర్షకాగితములు పుస్తకరూపమున ప్రకటింపబడినది దీనియందు పంచాంగములకు అత్యవశ్యకములగు విషయములు మాత్రమే కాక ఆశాచరితయము దశాభుక్తి వివరము, నూరోక్తి దయాస్తమయ ఘటికా వివరము మున్నగు అనేక విషయములగుట కొలది ప్రతులే నిల్వలవు నెం 0-12-0.

క. మార్కండేయశర్మ

ఎడిటరు స్వస్వర్ణ ప్రకాశి, 82 పూసపల్లి హైకోర్టు, బొంబాయి, కీలుపాకపాస్, మదరాసు 147 4

ఒకేఒక మూలబిందుచే రక్తమూలమును ఆపుదు ఎంతకాలమునుండియున్నన, ఎంతకాలముగా నున్నన పరవాలే యిట్టి 1 కి దరరు 2, తపాలు ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

విడియల్ ఫార్మసి, ఫ్లవర్ బజారు, జి.టి. మద్రాసు, ఆర్థును పంపునప్పుడు ఈ ప్రతికేదను వ్రాయుడు.

విదేశవార్తలు

ఆంగ్లం నుండి

ఇంగ్లం ప్రభుత్వ మూడవరసల భూమిని అటవీ కట్టించి

లండనునుండి పోలీసులకు ప్రతివారము పై మునికపయనము జరగను అట్టిచర్యవరకు పాగును

పనివాని దురంతము

భోజనశుగంధిలో అధికారిని జూపుట

మిస్టర్స్ మ్యూసెన్, ఏప్రిల్ 22 — పనివాని నండి తన భర్తరపుత్రులను కోపముతో ఒక పనివాడు డైరెక్టరులు, కాఫాధికారులు భోజనము తేయుగదిలో ప్రవేశించి వారలకు లులదగ్గర కూర్చుండి తేత తేపును చప్పి వారిమీద గాల్చుటకు ప్రారంభించెను చెండుచేతులతోను పన్నుసాచివలె గాల్చి దొంగెను మిగ్గుల డైరెక్టరులకు తగిలెను ఒకడు పనివానియను ఇంకొక డిప్లొమేట్ తననుగ చెప్పలు తగిలెను

స్టాండర్డు చదువకం పెనీవూ సోవియట్ లలో క్రొత్త ఒకవంకను తేసికొని చార్లసు మేయరును అన్యాయునిగ ఎత్తుకొనిరి దీనివలన రానులు దచ్చి పెన్ను కంపెనీకిని వీరికిని తగాదా పెరిగిపోవుననుచున్నార.

మెస్టర్ ప్రభుత్వ అబ్జెక్ట్ క్వీవిద్యాలయ చార్జీలకుగ నిమిషంపడెను

అమానుల్లాగారి భూరివిరాళము

దెర్లను, ఏప్రిల్ 22 — దెర్లను ఆస్పత్రిలో గదకాయలను శస్త్రచికిత్సకు బొంది ఆరోగ్యముగ నున్నందులకు ఆతడా ఆస్పత్రికి శస్త్రచికిత్సకు దీపపు యంత్రముల ను 10 ఏడ్లవరకు కోగుతు స్థానము లుండుటను భూరివిరాళము నిచ్చి ఆస్పత్రి తనకు నేపజీని ప్రతిష్ఠాపని వలవారికి గూడ 20 పానులు చెవికి బహుమతి నిచ్చెను ఒకరోజులో 706 మెల్లపయనమును గావించి ఇరాకు ఎదానెంతను పైకి విడువదు చూచివచ్చెను.

న్యూయార్క్ లో చదువు మోపపుకేరములో సింక్లెను గారిని వదలిపెట్టిరి

“అంతర్జాతీయ ప్రేడ్ యూనియను”

లండన్, ఏప్రిల్ 22 — బ్రిటిషు ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ వారు సోవియట్లు ప్రేడ్ యూనియను ఉద్యమముతోగాని మరితర జాతీయ ప్రేడ్ యూనియను ఉద్యమముతో గలిసి ప్రాపంచిక ప్రేడ్ యూనియను ఉద్యమపని నేర్పాలు తేసి అంతర్జాతీయ ప్రేడ్ యూనియను నేర్పాలు తేయలెనను, తీర్మానమును స్కాటిషు ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసువారు నిరాకరించిరి

పడవటి ఆఫ్రికానుండి తే హెచ్ థాన్ గారు, భార్య రక్తవిరేపనులతోను, మాతుకు మృత్యువుతోను బాధపడుచుండుటచే లండనుకు తిరిగివచ్చిరి

జేహసలెములో గాజావద్ద పోలీసువారుగాల్చుచే ఇద్దరు ముసల్మానుల స్వల్పముగ తుత గ్రాతులైరి దుకాణములన్నియు మూయబడినవి లెల్లరులేకయులేవు ముసల్మానుల తమ అసహ్యులని చెబుతుటకు పమ్మెగట్టి.

బ్రిటెక్ వైమానులు గ్రిన్విచ్ పయనకు బయలుదేరిరి

కనడా కార్మికమువారి పోరాటము బ్రిటిషు కొలచి యా విద్యుచ్ఛక్తి లైలుకు ఆమోదిందిరి

ఏప్రిల్ 22 వ తేదీ సాయంకాలము భూంపయనాలుగు గోట్ల కన్పించెను భీష్మ ప్రజలు వీరిలో ఎమిగూడుచున్నారు.

సోఫీయాలో 20 తేదీని మల భూకంపము గన్పించెను దా.కింద గొప్పగ్గులు తీలెను ప్రారంభమయ్యెను మరింత మప్పులకు చెచ్చిపెట్టెను గదారములలోను ప్రజలు కాపురము తేయుచున్నారు

చీనాకు జపాను నేన

చీనా కోపము

మ్యోంగ్ హే, ఏప్రిల్ 22 — జపాను మ్యోంగ్ హే నేనల వంతుటచే జాతీయ ప్రభుత్వము, డికింగ్ ప్రభుత్వమువారు ఒకే మోస్తరు ఆక్షేపణను చెలిపిరి దీనివలన ఉపద్రవము గల్గెనని జాతీయ ప్రభుత్వము చెలియజేసెను

బగ్దాదులో అల్లరి

బగ్దాదు, ఏప్రిల్ 21 — బగ్దాదులో చెండు రాబడియ పక్షులులవారు ఎన్నికలలో కలహించి ఒకరిపై ఒకరు కాల్చుకొనిరి ఇద్దరు చనిపోయిరి రి గురికి 400 పోల్సు చెబ్బలు తగులుటచే ఆస్పత్రికి గొంబడికి 10 మందిని అరస్తుతేసిరి వ్యక్తిత్వములే గాని రాజకీయభిన్నాభిప్రాయములే కాల్చుటకు కారణము గానెట

నల్లమందు విచారణ

జనీవా, ఏప్రిల్ 21 — ప్రతినాలున మ్యోంగ్ హేలో 20,00,000 పానుల ఆదాయమున్న వంతులను నల్లమందుని లభముగారు దిక్కిరీ మార్చును వదార్చువరిసితులు ఎకింక పాడిగువన్నులు చీనాలో నల్లమందు తేతమునకు బ్రిటిషు వారే యాత్రవాదులు ప్రజలు నమ్ముచున్నారు దొంగవ్యాపారము శకుంధ యావచ్చుక్కిని వినియోగించుచున్నదని లభముగారు చెలిపిరి కాని ఎన్నియోచిట్ల అన్నవనిరి చీనాలో 1400 కిలోల నల్లమందు, మత్తువదార్చుములను బట్టి కొనినెట పెరిషియాలో, లన గని పెట్టినగాని నల్లమందుకంటే ప్రయత్నములు నిర్ధారముగ నడుచున్నారు

వెలింగ్ ప్రభుత్వం దిక్కిరీ నేను శిఖులో గూడు కొన్న దగుటచే ప్రస్తకములు తేనికే ఏమి చెప్పటకు వీలులేదనిరి

చీనాయుద్ధము

రెగ్గి, ఏప్రిల్ 22 — షీగో చీన నేనల పురోవృద్ధి కొంతవరకు ఆగిపోయినది షీగో చీన నేనల పట్టుకొన్న సిక్కింను మల బట్టుకొనిరి చెంగుగారు కడమరక మరలి పోవుచున్నారు షీగో చీన నేనల నేనాతో కలియు ననుచున్నారు కింక సరిహద్దు గొప్పపొరలును సాగుచున్నది ఉత్తర చీనానేనలు ట్యూముంగొప్ప పోగొట్టుకొని రన్నపంగతి నిజముగాదు వరు చాంగ్ కి కొద్ది మెల్లమారుములో నున్నార తూర్పుచీనాలో పురోవృద్ధి గాంచెట

జేహసలెములో మితులదెండు ఉత్తరముఖముగ పోవుచున్నది టైబీయామారుగ పోవుచున్నది ప్రజలు వీధులలో కి పరుగెత్తిరి డబ్బాలును వాయింగు మితుల ను పెదవించుచు రేకును తేసిరి 500 మంది పోలీసుతోకే, మలను బరవుచారి నిమిత్తము జేచియున్నారు

బ్రిటిషు ఆర్థిక ప్రయత్నము

రెగ్గి, ఏప్రిల్ 22 — రేపు ఆర్థిక ప్రయత్నము ప్రవేశ పెట్టెను అమెరికతో అంగరము జేచియున్నారు

బెంగాలు ఆర్డినెన్సు నిర్బంధితులు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 23 — ఇంగ్లం నుండి బెంగాలు ఆర్డినెన్సు నిర్బంధితులకు నున్నారని తర్జిసుగారిగ గణపాలకుండు 11 గ్రామములందు 25, ఇండ్ల 11 తిరి బెంగాలు ర జభానిలో 16 గురు యుక్తారవి వింటర్ట్ ప్రభుత్వం చెలియజేసెను ఇందులో చాలవంది ఆరు నెలలకు పైగా నిర్బంధములో యుక్తారవి తర్జిసుగారికి బదులిడిరి

జాతీయమిత్ర అసంబ్ధి

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 22 — జాతీయమిత్ర అసంబ్ధికి భారత ప్రతినిధి జాతీయవాదిని బంపలెనని పోయిన అసంబ్ధికి ప్రవేశ పెట్టెనని కేడు కామన్సువర్గలో ల్యూకసురిగారు చెలిపిరి జాతీయమిత్ర అసంబ్ధి భారత ప్రతినిధికి ఎత్తుకొనుటలో వారి వివక్షలకు అడ్డుగడండు వీతిర్యావము ఇండియా మెట్రి యు ఇంకిత ప్రభుత్వము ఆమోదించరని వింటర్ట్ ప్రభుత్వం చెలిపెను ఈ సంవత్సరపు రెండో విషయమై ఆలోచించుచు న్నామనియు పర్యవసానమును త్వరలోనే ప్రకటించె మనియు నెడిరి

రాజ్యోత్స కార్మిక సాంఘిక

అంతర్జాతీయ మహాసభ

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 21 — రాజ్యోత్స అంతర్జాతీయ కార్మిక సోషలిస్టువర్గలో భారతదేశము ప్రాముఖ్యముగ స్థానమును వహించును సభాసమావేశము బు సెయ్యలో జరుగును ఆగస్టులో ఎఫ్ డి జరుగును డెడ్ల కాల్క్షి మునుతో గూడుకొన్నది ఇండియా లిజమును గూర్చి వారివారి బావములకు డెంపులని ఆయా కార్మిక సోషలిస్టువర్గముల ప్రక్కావలి పోయినది వారి తజాతులకు తమవైఖరిని అదికారకేభ్యా జెలుపలె ననిరి ఆయాపాలితదేశముల రాచకీయ ఆర్థికవంశికులకు దెనుపలె ననిరి సామ్రాజ్యవ్యవస్థలను గూర్చి ఆలోచించు చలహానంబు మును భారతదేశవర్గములకు దెనుపులె బ్రిటిషు కార్మికవర్గమువారు పురహాయింది

గోవాలో పట్టువడిన

హిందూమత ప్రచారకులు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 22 — గోవాలో పట్టువడిన హిందూ మత ప్రచారకుల ప్రవాసములను ర్చి తెలుపుడని కామన్సువర్గలగా రడిగిరి ఆ విషయమై విదేశాంగ మంత్రి కి కలుగు అంగిలే దని యు, పండిల ఆనందము ర్చిని వారి సమాధులు ఇద్దరిని అరస్తుతేసిరి యు పోర్చుగీసు ఇండియానుండి ప్రవాసితులకు తేసిరియు 4000 రోమును క్యాథలిక్లను హిందువులను తేర్చుటచే ముల ఆదేశమునకువచ్చునో యావజ్జీము శిక్షించెన వనరని యు చెలిపిరి ఇండియాలో సంపూర్ణ మతస్వాతంత్ర్యముతో పోర్చుగీసు క్యాథలిక్లకు ప్రజలు, మతాదాత్త్య మునుండి హిందువులపై ఇట్లు నిషేధము ఉత్తరువు తేయుటకు గూర్చి పెంచి ప్రభుత్వమువారిలో తేప్పుట కాలోచించెదరా యని యడుగ, ఇండియావంత్రి సివిలయమై విచారణ సల్పుచుని విదేశాంగమంత్రి గోరుచున్నావని బయలిడిరి

ఇండియాలో నిమ్మజాతు అవశివారిసాఖ్య అఖర జవాభాల్కల ప్రకారము 48000000 గలదని తర్జిసు, వెల్లకు గారడిగిన ప్రశ్నకు బదులిచ్చిరి ఇందులో 29000000 అస్పృశ్యుల అదిమును పరిగా నిర్వచించుటకు వీలులేనందున వారి సంఖ్యను వ్యవస్థాగ ఇంతని జెప్ప వీలులేదట

కలకత్తా కాంగ్రెస్

పనులు ప్రారంభించినారు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 22 — కలకత్తాలో డిసెంబరులో జరుగు కాంగ్రెసుకు బెంగాల్ నాయకులు పనులు ప్రారంభించినారు కాంగ్రెస్ జరుగవలసిన స్థలమును మొదట వారచూచి దేశభధు పార్కు సభలకు తగియున్నదని అభిప్రాయ పడిరి స్వరాజ్యవాదులు కలకత్తా కార్మికేషన్ సభలో సభిక సంఖ్యకులై యున్నప్పుడు మొదటిస్వరాజ్య మేయరగు దాను కేర నిపార్కు సావించబడెను దేశభధుపార్కు అనుపేరును వరిత్ర ప్రదమైన ‘మహారాష్ట్ర డిప్’ అను కొలనును యాధలమున కెక్కుడు గౌరవమును సమకార్థులవు

కాంగ్రెస్ ముమును ఖాదీ ప్రదర్శనకు మాత్రమే గాక, భారతదేశములోనియరగు నన్నివస్తువులను ప్రదర్శింపబడెన

(ప్రేమెను)

వంగరాష్ట్ర నిర్బంధితులు

తర్జిసుగారి ప్రశ్న

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, ఏప్రిల్ 23 — కామన్సువర్గలో తర్జిసుగారికి ప్రత్యుత్తర విచ్చుచు బెంగాలు బ్రిమిటలు ఆర్డినెన్సు కింకను 60 మంది నిర్బంధములో యుక్తారవియు నలువరిని 1848, మూడవనిబంధన ప్రకారము కెలపాలకుండున్నారనియు, ప్రాంతక చాలమంది అరు నెలలకుపైగా నిర్బంధములో యుక్తారవియు కెలర్ట్ ప్రభుత్వం చెలిపెను ఇండియాలో ముక్తాద్భావ మేర్పడుటకు వారినిందరిని విడికెట్టెరాదాయని యడుగ నిర్బంధితులు విడుదలతేయబడుచున్నారనియు, ప్రజాతేయమునకు భంగములేదని వీచి నపుడు విడుదల తేయుచున్నారని వింటర్ట్ ప్రభుత్వం ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను

వృత్తాంతలేఖలు

కర్నూలు (స్వకీయవిలేఖరి)

బాలభటులు

కర్నూలు 21-4-28 — 19 వ తేదీరాత్రి కర్నూలు ఉన్నతపాఠశాల బాలభటులు మండలబాలభటుద్యమ కమిషనరుకు తాళిబిడిని విరంగాశ్విగాడికి పీడికోలుగొరవలను జరిపి తమవిధిని పెరచేర్చిరి

కమిషనరుగారికి జేవాదాను రాష్ట్ర సభాసభ్యులవద్ద విచారణలకు బాలభటులు తమసంతోషమును వెల్లబెట్టిరి బాలభటుద్యమమునకు కమిషనరుగారు ద్రవ్యరూపమున బాలభటులు తమసంతోషమును వెల్లబెట్టిరి బ్రాహ్మణుల చేసిన సహాయమును కొనియాడి జేవాలయ ఉత్సవకాలములలో బాలభటులు కావలసియుండును కారణమున కమిషనరుగారు బాలభటుల సంబంధమును ప్రాధికారముగా ట్టుకొనలేదని బాలభటుల జ్ఞాపకముచేసిరి ఒకగంటకాలము వారిని ఆటపాటలలో సంతోషపరచి ఉత్సవకాలముగా జేసిరి

కమిషనరుగారు బాలభటులు ప్రదర్శించిన ఆటపాటలకు సంతోషమును వెల్లడించుచు, తాము బాలభటుల ముద్రను నియమించుచు నిరంతరము బలపఱచుచున్నామనియు, ముఖ్యముగా కర్నూలుజిల్లా జేకలముల స్వయముగా విచారించుటకు నిర్ణయించుకొన్నందున ఆప్యవృత్తును మరలమానునదియు తెలిపిరి

మరునాడు ఉదయము పాలభటులు కమిషనరుగారికి కూడా ఛాయాపటము తీసికొనిరి

విశాఖపట్టణము (స్వకీయవిలేఖరి)

పేదల సంరక్షణ

ఏప్రిల్ 20 — ఈ నగరమునది ఆర్య వైశ్య రామ శేనా సంఘమువారు మొన్నటిదిగమున నుమారు 8 వేల మందిని పేదజనమునకు ఆహారమును గాచించిరి ఏక గత శ్రీరామలీలా మహోత్సవములకుడ చక్కగ పాల్గొని యుండిరి

సాంఘిక సేవాసమితి

ఏక నిరుపేదల సంఘములకు, పురపాలకపోయి ఆరోగ్యవిషయమై, పారిశుధ్యముగూర్చియు, పాటుబడుచున్నార. ప్రతి ఆదివారమును సంఘసమావేశములను హిందూ ధర్మ మండలమున జరిగించి తన కార్యక్రమమును సాగించుచున్నార.

సాలూరు - జయపురములైలు

ఇతరులముందు పోవలసినపుడు రైలులై నునకే కాకుండా జయపురమునకు రైలు వేయవలయునని కంపెనీ వారుహిందీయించిరి కాని ఆచారి జయపురమునకు తక్కువ ఛార్జీలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునకు శ్రీ జయపురము నుండి సాలూరుకు రైలువేయవలయుననియు, అట్లుచేయవలయుననియు, రైలువేయవలయుననియు తాము ఉచితముగ నొసంగెదమనియు చెప్పిరి అంతరైలుకంపెనీ అధికారిగారిచి ప్రస్తుతము డిమాండ్ను జరిగియున్నదని తెలియుచున్నది కేలము పర్యవసాని ప్రెజిడెంట్ ధూమకేటము పోలెసియును టిఫ్ రం జవలలో రైలు ఎంపికలలో చెప్పవచ్చును

కైకలూరుతాలూకా వార్తలు (స్వకీయవిలేఖరి)

గుడిపాడ భీమవరము రైల్వే

ఏప్రిల్ 21 — ఈ రైల్వేలైను ప్రయాణీకుల రాకపోకలకుగాను రాబోవు సెప్టెంబరు 1 వ తేదీన తెరవబడునని తెలియుచున్నది కైకలూరుయొద్ద స్టేషనును ఎగైరాలు మరుగుగా నిర్మింపబడుచున్నది

తెలూకాబోర్డు మీటింగు

ఈ నెల 26 తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ఈ తెలూకాబోర్డు మీటింగు తాలూకాబోర్డు ఆఫీసులో జరుగునని

తెలియుచున్నది మామూలువిషయములు మాత్రము చర్చించబడునని ప్రస్తుత సామన్వేషబోర్డు రాబోవు మే నెల 9 వ తేదీతో ఆంధ్రప్రదేశ్ నవీయు 10 వ తేదీతోడి ఎల్ల ను జరుగునని డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆధిపత్యము వహించుననియు తెలియుచున్నది

దొంగలభయము

కైకలూరులో నుమారు పదివేలమంది ప్రతిరాత్రి దొంగలు యొడ్లలో ప్రవేశించుటయు గృహములను ధిక్కారముగా కలిగించుటయు జరుగుచున్నది ఈ విషయమై పోలీసువారు శ్రద్ధవహించి పనిచేసి దొంగలను గ్రామములకు భయములేకుండా చేయవలసియున్నది

కాల్యలు తెరచుట

డి. పి. డబ్బు వారు ఈసంవత్సరము మే నెల 18 వ తేదీన కాల్యలను నీరువదలెదను మామూలుగా జూన్ 1 తేదీన వదలెడివారు ఈ అవకాశమును రైతులు గైకొని యిప్పుటి నుండియు వ్యవసాయ సంబంధమైన అగత్యుపగతుల కృషిచేసి మరుసవత్సరములకు పొట్టుడు భూములను ముందుగా సాగుచేసికొని లాభమును సాంపెదరుగాక యని మెచ్చరించడ మైనది

గ్రామపంచాయతీస్థాపన

కైకలూరు గ్రామములో 11వందల పంచాయతీవార్డులో 1920 సంవత్సరము మద్రాసు గ్రామపంచాయతీల నె 15 కు ఆట్ట ననుసరించి ఒక గ్రామపంచాయతీ స్థాపించబడి పోరాంధ్రీపబడినది తెలియుచున్నది ఆపంచాయతీకి మరొక్క గాలిక్ సాపాక్ బహద్దూరుగారు ప్రెసిడెంటుగా నెన్నుకొనబడిరినియు తెలియుచున్నది

బందరు (స్వకీయవిలేఖరి)

కృష్ణాజిల్లాబోర్డు

బందరు, ఏప్రిల్ 22 — చిట్టచివరికు మాజిలాబోర్డు కలెక్టరుగారి స్వాధీనమైనది మొన్న 20 వ తేదీన కలెక్టరుగారు చార్జీ పుచ్చుకున్నారు మీక ప్రెసిడెంటుగ నండు అరుమానములలో జేక్కుగారిని ప్రెసిడెంటుగ నుండురని డిమాండ్ తెలియుచున్నది మే 9 నంది తాలూకాబోర్డులు కూడ డిప్యూటీ కలెక్టర్ స్వాధీనమగునని తెలియుచున్నది

సెనెటు యెన్నిక

కృష్ణా లోకల్ బోర్డుకరవున సెనెటుకు శ్రీయుత ధన్వాడ రామచంద్రరావుగారిని రెన్నుకొనబడిరి మీకి ప్రత్యక్ష రిగ నిలచిన కొల్లిపర రమణయ్య నాయుడుగా రవజయము సొందిరి

కృష్ణా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు

ఏకారణమువల్లనే తేదీ మదిలేపట్టాం కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకుకు పడిపోయి మానములనుంచి డైరెక్టర్ల యెన్నికలు లేవు గత భాగస్వాముల వధిలో నిందలకు పంక్తిపై బాగుగ వ్యక్తమైనది ఇప్పుడు మరి పడిపోయింది యెన్నికలు జరుపుటకు మీటింగ్ జరుగవలసినదిగ నోటిసు నిచ్చినట్లు తెలియ వచ్చుచున్నది

ప్రమాదమువల్ల మరణము

రెండు దినముల క్రితము ధాన్యపుబండి యొకటి బొజ్జి పేటలో కాశ్యోక్ స్వామివారి ఆలయమును దునున్న కొడుమీడుగ పోవుచున్నది అప్పుడే ముయొక ప్రక్కకుండి సినిమా నోటీసులు పంచిపెట్టు బడి పోవుచుండెను ఈ రెండుబడ్డెలు కలుసుకొని నొక మోటారు వచ్చుటయు, ధాన్యపు బండి యెడ్లు బెదిరి ప్రక్కకు లాగుటయు, సినిమా నోటీసు తీసికొనటకు వచ్చిన జాలుగేండ్ల మహమ్మదీయ బొజ్జి ధాన్యపుబండి క్రింద పడి ఒండిచక్రము తలమీదుగ పోయినందున తలమీది మరణించుటయు జరిగినది మిగిలిన బంధువులు బండివానిమీద కేసు లేవచ్చురట మిగిలిన మరణమున కౌగనావరాజుకు లైన్ కొండకు మహమ్మదీయులు బండివానిని కొట్టిండురు బండి వాడు వారిపై చార్జీ లేవచ్చుటకు కూడ దెయ్యుచున్నది

హిందూ ఛాత్రశాల

హిందూ మైక్రాము కళాశాఖ మార్పుటకు నిర్ణయించబడిన 45 వేల రూపాయల వసూలయినవి కొలదికాలములోనే వైస్ చాన్సలరుగారు వచ్చి విద్యాలయమును పరిశీలించెదట

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp
Apply to —
IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE,
4689 DELHI

శ్రీ శంకరనిలయము - మండలకొత్తూరు
విభవనామపవత్సరము చిత్తిరై నెల 12 వ తేదీన శ్రీ శంకరనిలయములో శ్రీ కాశీహిందూయూనివర్సిటీ మీమాసా శివరాత్రి మీమాసా ప్రాసెడరు చిన్నస్వామికాస్త్రీగారి అగ్రాసవాధిపత్యమున శ్రీ శంకరజయంతి ఉత్సవము అనివైభవముతో జరిగి పడుచు
ఈ తరగతిలో ఆశీర్వాదములు సత్వములనుబడు నుండి ప్రపంచము చేయుచు
ఎ. రామనాథశాస్త్రి,
కార్యదర్శి.

వైశ్యయశివవిద్యాలయము

శ్రీనయ్యజు - గుంటూరు

విభవనామపవత్సర వైశాఖ శు ౧౦ లు ఆదివారము 29-4-28 శివరాత్రి సాయంత్రము 2 గంటలకు శ్రీ కన్యకా మేళన అమృతాధిపత్యమున వైశ్యయశివవిద్యాలయ వార్షికోత్సవము జరుగను

కాళంగి కేవలము

కార్యదర్శి

కావలి హైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థి సంఘము
వై సంఘమువారి సాయత్సరికోత్సవము 20-5-1928 (ఆదివారం) న జరగవలెను.

మహారాష్ట్ర వోంగంటి వెంగట గుబ్బియ్యగార, వియే ప్లిడర, అగ్రాసవాధిపత్యమున కంగీకరించి

పూర్వవిద్యార్థి లండరును దయచేసి తమ సలహాను కార్యదర్శిగారికి త్వరలో పంపవలయును

శింగంపల్లి వెంగటసుబ్బారావు, బి. ఏ,

కార్యదర్శి

ఒక విజ్ఞప్తి

మార్చి నెలములోపల పెనల్ నిర్మలను గడించి జిల్లాధికారుల యొద్దకు రాయబారము పెట్టుటకు మేము యొక్క పవ్యధినిచ్చి నోటిసులు ప్రమరించుకొరణముచేత తగినన్ని రైతుసొదరుల అర్జీలు రాలేదు 18 మాత్రం వచ్చినవి అవి క్రొలూరు, గన్నరం, బెజవాడ, బందరు, గుడివాడ తాలూకాలందుమాత్రం వచ్చినవి అందు పెనల్ నిర్మల, నూకన ఆయకట్టు దరఖాస్తులు, జొంకలలోని నీటిపారుదల బోరుకు పెనల్ నిర్మల, నాకొగూరలోదీ దరఖాస్తులు మొదలగునవి గలవు. ఇంకను మాకు పూర్తియగు సంబాంషీలు కావలసి యున్నది గనుక పెనల్ నిర్మల మొదలగు విషయములు 'మే మాసాంధ్రము వరకును తెలియవరకు గోరుచున్నాము అవసరమగునదల అర్జీదారుల కోరికను ప్రత్యేకముగా మేము, వచ్చిచూచి జరగలేదనుపట్టుగా, రైతులసంఘ మీటింగ్ లో తీర్మానమునకుకట్టి పదరు బాధలనుండి రైతులు విడుదలగుటకు పూర్తియగు ప్రయత్నము లొనరించెదము

కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘ కార్యదర్శులకు, బందరు అని వ్రాయవలెను

బందరు ది. వె. హనుమంతరావు,
కార్యదర్శి

లిజరుకలము
నుమారు 100 రకములలో
తయారు చేయబడుచున్నది
మీకు తెలిసినది
ఒకటి గలదు
మామూలు 10 ఆర్ నేటి 100 పి
నెల్లు-ఫీల్డింగ్ 40 ఎఫ్.
HP Co LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 3434
MADRAS.

మా చెట్టునీడ మచ్చలు

శ్రీరామనవమి

29-3-28 వాడు గురువారము శ్రీరామనవమి ఆది శ్రవణసారథి కాలమేయైన పంతులకాలపు సాధాగ్రముకంటె జీవించాలపు తీర్థతయే నన్నుముగా గానిమించుమండెన పంతులకాలపు లన్నియు మగి మనవృత్తికి దాదాపు రెండుగంటలైరి అంత నొరంబు నొకరము కనవు కంకమ చందన తొంబూలాలు, ఒడపప్పు పొకములు పుష్పము, దాదాపు మూడుగంటలు మా చెట్టునీడక తేరితిమి నాటి మా సమావేశమునందు మేము శ్రాత్రుగా దెప్పించి ఆంధ్రవార్షికి రాసాయణమును జరుపుట కారంభించుటయును మాన కార శ్రమ మొందుండెను అందులన మేముగాక వాడు యుగ జూరుగు శ్రీరామనవమి వ తీర్థంబును విల్చితిమి వాడును వచ్చిరి మేమును చెరితిమి మే వివిధముగా రామాదానపరవా ప్రారంభము నేయిపోవుండ మామృగాను తాదెచ్చిన తిలిగవత్రికను చూచి "శ్రీరామమువై మీరు గానించి మున్ను నకు తీ మగు సమాధాన మీయిండును చూచిరా అనెం ఏది, అట్టి ముదలికన మృగార మూత్రో చేయచాటిరి "ఏమి ర్వలలో కలగింకముగా నన్ను" ఎట్టి దుర్బలవిషయములను వినినను నాగ్రహంపనని యభిజుచ్చిన నిచ్చెదనని మారమ్ము గారనిరి తిప్పకనిచ్చితిని కనకమ్మగారు యిటువలెను నవును ఆమె చెటిలోని పక్షికను లాగుకొనిరి ఆమె పక్షికను తీసి కొనియే తడవుగ వదులుట, చూపునని మేము తొందరించి తిమి కనకమ్మగారు వ్యాసమును జరుపుట కారంభించిరి, వ్యాసాంశముల నాంచినకొలది యుద్ధకముతి యగు మంగళాంజగారి శీత్రము లకణరాగాంచియు లగుమడ పృథుల వ్యాసయదుగు మారమ్ముగారి శీత్రముల శ్రుతికములగుండెను గంభీర చిత్తయయ్య కల్యాణ మ్మ వన మర్జిష్టామగు మండెన. కాని కాంతిస్వభా యగు కనకమ్మగారి రెట్టి భావ వికారములకు ప్రాసగాతడవట కామె దరహంభానుర వన వారంబుమే తార్కాణగా నుండెను వ్యాసమునునట మగి యుటతోడనే ఏమేమియో పుంకవలెనని మానసము తొందరించుటచే గాబోలు మంగళాంజగారి పెదవులు మాటిమాటికి చలింపుచుండెను కాని యేకారామునో వాదామె యంతి రాధనములు వాగ్రూపమును మాత్రము చెందలేదు బహుశఃకన కన్యాయే సమాధాన మిచ్చున యీమనసుని యంత రాత్రి యామెను పలుకనీయకండ రోధింపుచుండెనేమో!

ఆ వ్యాసమువై వెట్టి దీర్ఘ రినుట్టనము గానించునో యనెడి యాతురతతో మే మెల్లరముకన మృగా మోమునక నే తిలకింపుచుంటిమి నవని సిత పద్మముల కనకమ్మగారి వననము ప్రకాశింపుచుండెన సకాళాంబునకు దానలులు లై యుండెడి యామెశీత్రము లా సమయమున నపూర్వతేజ ముతోడను తీక్షణతతోడను ప్రకాశించెను క్రమముగా వామె పెదవులు చలించెను శోరు తెనవకెడ ఒదా వాటిసాట్ల సీమయై యె పెప్పి మామె ఆహ్వాగమునకి ఈద్యవాన్లు లు వెలవడె "ఇంతవలె సీత కొట్టిందిచ్చి క్రికనలేదు వివలేదు నేను వి తిమి సీతారాములు కారాజుమ్మం రత్న సహరణమే కర్తవ్యముగా బట్టి చాల ఈ వాక్యములు నవ నాగరికులు నమ్మకపోయినను పూర్వాచారపరాయణ తెల్లగు విశ్వసించుచున్నది గదా అంకలలు అంకలుచేసి సీతారాము ల నడవికిలివ కైకయే నిరవరాధినిగా నెన్నుబతున్నది ఇక సీత యున్నతదివ్వ వలసనా, వారి కాపడలుపంభించినది?

కారవపాండవులకు గల వైర మాబాల్య ప్ర కృద్ధ ము ద్రావడిస్వయంవగమనకు పూర్వమే పాండవుల పగముంప రారాజాచేసిన ద్రోహప్రక్రియ లసంభావకములు అత్తిరొ ద్రావడి యుక్తుతవివ్వలన నాపాండవుల కిచ్చానుకరింప పంచమాడ యపరసము అపరసము దేవతత్వలని విందును ఆమె చెప్పిన శ్రీరామవిషయముల తనజాతివిషయమేమో గాని కులాంగలవిషయముగాదు మన భారత శ్రీరామ యము మొదలే గాదు మన భారతమహాభారముల నవ్యభా వము పాల్గొనత్యహ, విశ్వవిఖ్యాతము, ముంతేకంకణమున కర్ణ మెందులకు? పరపుత్రమ పుర్యనంబున కోడి ప్పుని తిర్ప లుగా నగ్గినిబుగ్గియై ఆర్యులుగావాల పాశ్చాత్యమును నిరూ పించుకొన తలంపుట నూర్వని దిడబోయోజూతులవలె హాస్యా స్పదము సహసకోటి సూర్యప్రభాసంకాకెద్యతు తో పె లింగెడి భారతరమణీయముల సహజమన జోహోలాది వృత్తాం తములు భారతేతిహాసమున నన్నంతకాలము మన శ్రీరా శీల తన ప్రత్యేకోదాహరణములచే నెల్లడించుకొనవలసిన పనియే లేదు అది యట్లుండ వారమనివిషయము నాకాశ్వర్యము గలుగుచున్నది భారతభాగవతాది పురాణ గ్రంథములలో గల పత్తిలంబుకీత్రములలో పెట్టింటియందు నా ప్రవేశము కన్పట్టుచున్నది సావిత్రిని గొనముల ప్రోకయని

ప్రకాశించిన వాడు వారాధా, శ్రీకృష్ణకులాభార సంక గ్ధమున రిక్కిలేదీ పాశ్చాత్యులను పతిర్జిని ప్రకాశించిన వాడు వారాధా పాశ్చాత్యుల మహిమతో రాక్షు కనగలుగా చేసి యోగిని పురుషింప కమ్మగా తినినవాడు వారాధా మహాతత్వని యగు అచూగు చేవి త్రిమూర్తుల మవ్యుర పనితాలరతే మహారీకే తేడలనో, తెప్పనవ వాడు వారాధా తాదాధముగా శ్రీరామ మహిమను, నుత్తమాత్మను స్వభావ మను నీయించి వారాధా ఉంచుమాడ యావిధముగా శ్రీరామభావమును జ్ఞాంపుమండ నెట్లారాననో, ఈనతీ వలెయుగో నొక్కరివ యమైన నాయనకు జ్ఞాపకము రా లేదుకాబోలు నగ్గినన అమ్మ అంరననతోమను! మంచి స్వభావముల శ్రీరామగూడి కొంద టువ్వారని యుండదా? వారాధనక జ్ఞాపక రాకపోయినను కనర్వకై నను స్వభావ మచేతనే శ్రీరామభావమునవ్వడైన జ్ఞాపక రావలసియుండే కాని వారికిని రాలేదు ఇది మన గురద్యమముగాని వారిప్రమా దచిత్తమాత్రము గాదు సాధారణముగా స్వభావమున శ్రీరామభావో తె పుటకు పారాణి చారిత్రికోదాహరణము లొక్కయ్యో యుండ దేవతత్వయగు పంచమాడ పలుకు ఒదా వరామగోజు కొంట కడుంగలు స మంజ సమా, శ్రీరామభావమును గర్హించగలవరు ప్రాణముకంటె మాను ప మే మిన్నయని త్వణ పా యము గానక పుల వెట్టింపిన సతీమి తలులగాని వేశ్యాగనలలో ఉదాహరణవ్యములు పరమవీచ వైవచి ప్కంపగాని ఉచ్చరింపరానిని మాతృభావంబున పం భావింపవలసిన శ్రీరామగూడి వెట్టి మే యాభిప్రాయముల గలిగి యుండట మాతృద్రోహమేగాని వేశ్యాగాదు మతీయు నీ గంద గ్ధమున మన మింకొక యయమునగూడ జ్ఞాపకమునుకొనవ లెను పంచమాడయవ పేరతో వేల్చిన వాత్ర శ్రీరామని ప త్రించినకవి పుకమడే కానపంచమాడగ్గోమ శ్రీరామ యముల నే శ్రీరామ సీధముగా శ్రీరామభావము నిర్ణయం పవనియే నా దృడాభిప్రాయము

ఇక తక్కినవిషయములు వట్టి అని కనకమ్మగారి కంకను నేమియో చెప్పవోవుచుండ కోపస్వాంతమును మంగళాంబాదినె గా రామెమటకడనుచ్చి "చెట్టి" యనిగట్టిగా బల్లిరి అంక కనకమ్మగారు కొంచెముగా నవ్వెను ఇట్టి యాదృత విషయ ములకు సమాధానమిచ్చుటలో మన యమూల్యకాలమును న్యర్థ ముచేసికొనుట బాగుగలేదు నేటి వన ఎద్దివ్వ కార్యము మ హాత్మ్యమై మెదది దాని నపకమింతిమని చెటిలోని పత్తి నావలెచి రామాయణమునందొకనిరి అంత మారమ్మగారి వైసమచాచి "నేను వనము రామాయణమును జరుపుట కారం భించినను అందు శ్రీరామజనమవరతైనను చమజాలము ఇంచువల్ల సగా సంతకపూర్వపుగాదయే పెక్కుపుట లన్నది పంకరాముగానైన శ్రీ రామచరితెల్ల నీ పుణ్యదినమున ప్కంబులర్చిముకాన ఈ రామాయణమునందు కొంచెముగాజదివి భాగవతములోని శ్రీరామచరిత్రను చదివిన బాగుగాజండునని రి అపు నల్లుచేయిలయే వాగ్దా నన్నదని మేముదల వి త్రి యుపదేతిమి అట్లీచేయవచ్చును దాని కేమిభాగ్యమని కన కమ్మగారునిరి

ఆ మారాయణము జనువబోవును జంతును సిగ్గును ప్రక టించెను చూపుతో మమైకసారి పాకించి కనకమ్మగారు తొండుకు నిరి ఎప్పుడునలేని భీతివిడియముల పడువంటిలేల యని శంకటిని ఏదయో విశేషముగలని పంకరాంబాగారు న విరి రామాయణ ప్రారంభసందర్భమున చిన్నపద్యములు కొన్ని వా తిరి అవి మీకు వినింపవలెనని యాత్మాహము కలుగుగాని దానిలో భంధ వ్యాకరణాదిదోషము లెన్నిగనవో యని చదువుటకు సిగ్గుపడుచున్నానని కనకమ్మగారునిరి తెల్ల గుపద్యములకు చందోవ్యాకరణ నియములు బాటింపు కాల మెప్పుడుదోహానది యతిప్రావలు గూడ ప్రయాణమునకు మూలగట్టికొని మునివాకి నిచియున్నవి ఇప్పుడు పద్య ములు వ్రాయుటకు ప్రకటింపుటకును జంకేల యని నేనంటిని

వాని మాసింట్టుకొని తక్కుండనేమోనని సందే హించుట లె పెక్కి చెల్లడించుటయే వందిది ఏనందురా? నున చెల్లినదమున్ను లాగ్రహితి యంగు ప్రకటింపగనే వానియందు దోషములు నెనుమటకెట్లుగ్రులును పండిత ప్రకాండులను కను భార తందకో యెదురుమాచుచుండుగ గదా అప్పుడు మీపద్యములలోగల తప్పులు సవరించుకొన వచ్చుని కొల్లొణమ్మగారునిరి తక్కుండేన సందనిండు స్రగ్ధమప్రయత్నముతో తప్పు తేరికండ ఏ మారమ్మగారునిరి "చదువుకు చదువుడివి మంగళాంబాగారు తొందరించి అంకకన కమ్మగారు శంకింపుడు సిగ్గుపడుచు త మవ్రాసిన పద్యము లిట్లు చదివిరి

పురుషులలోన పుణ్యంకు పూజ్యుడు రమ్య ధగ్ధులని రామయ్యై శింశులలోన సీతమ్మ ఘనరాలు వారి కెవకసాటి? వసుధయందు

అట్టి బాసకీరాముల యనలవరిత పారమేలేని యంబులు భాతిమిగుల విపుల యాత్మాభిభావనా కలసితిలు దానియగంబు తెలులంగదరమె వాక

చదివినట్టివరువు చాలగా కొంచెంబు అర్థమై పుణ్యమున నవలె గున్న యున్నదోకామ యువచారక క్రియే యెటులదిక నో మ దీప్తికంబు

అనిచదివ కనకమ్మగారు రామాయణము చదువుట కొం భించిరి అయిదారుపుటలైనవన కనకమ్మగారు రామ యణ నూపలనుంచి భాగవతముని శ్రీరామచరిత్రమును జదివిరి అందు కట్టడట సీతకీము యాషించుచు శ్రీరామతన క వీం డ్రుడు వ్రాసిన యాక్రిక పద్యములు చెడను

శ్రీరామమున కాద్య ప్రాయముల మేము భాగించితిమి ఆ "సిగ్గువడటగల్గి సింగరమునగా భ కిగల్గి చాల భయముగల్గి నయమువ్రేయునగల్గి సరసాఖు చిత్తలు సీదనవవళెను నేసికొయె" ఆ, "సీతనద్దరాలు చిత్తవాక్కరంబు లందు సత్యమూర్తి యమలవరిత పుణ్యసాధ్యవిడువ బోలుచుచోను రవికలాభివంద భావగల్గెన"

అప్పటికే దాదా వైదుగంబురాజిన కాన వీపుక పెక్కుకంఠముతో సీతారాముల కొక్క మంగళగీతమును బాడి మగించితిమి అంత వచ్చిన శ్రీరామ కనుపు కంతును చదవన తొంబూలాడలతోడన, ఎడమ పాద ముతోల పక్క రించి నాటియుత్సమును మగించితిమి వారి యుగ శ్రీరా మజయంతిపటి పర్యరాజ మొందులేడుగదా! పక్ష్యకాన్యు భిసోభనంబు.

అట్టి

ప్రపంచశాంతి యువకులసభ

భారతయువకుల ప్రాతినిధ్యసభ

భారత యువజన కాంగ్రెసువాదులు బాంబాయ్ పంపు మవారు నీ క్రిందిగతుగ ప్రాయముగా నచ్చే ఆగస్టునెలలో హైదరాబాదు లో పట్టుచు న ప్రపంచశాంతి యువజనమహాసభ జ గుక ప్రారంభమం దన్న దేశములనుండి యావధున బాటిట్లగే నలు చేరండ ప్ర తిగధులేగెదురు క్రిందటి విరోధానుభవ గ్రామము యువకు ల నంతరింపజేయుటకే జరిగెనని చెప్పబడి దాని మూలం గ్రామమేనుములు విశేషముగ కన్పించుచు భారతదేశము కూడ క్లిష్టదశలోనున్నది భారతదేశము స్వత్ర ప్రతీకముగా లేక కాశ్వత్రమగ నిట్లు బానిస శత్రుక సండునాక నునది ప్ర త్న స్వతంత్రమనొందుట కులంబును రక్షక కును మా ర్గములా లేక భారతపర్యమే సర్వ గాదు యామించువం డ పాశ్చాత్యదేశ శత్రుండి కాంతివాక్యమును నవస్మించుచి. ప్రపంచ శాంతియుజన సభన గు భారతయువక సంఘమునకు కూడ ఆహ్వానముపిరి భారతదేశపు భావిస్థితియు యువకులపై నే యాధారపడి మున్నుదా ఘోషించు నాయక బృంద వివితరు ణమున సాంకేషిక శ్రీభారతయువజనసంఘముతనపున ప్రతిని ధులను పంపవలదా? శ్రీరామ మూడ కాను టిక్కెట్లమీద బాగలరు ప్రతిరాష్ట్ర మందుండి మిక్కిలియోగ్యులే ప్రతిని ధులుగ నెన్నుకొనెదము ఈవిషయమున మాకు రోడ్డిదితమసా నభూతిని దెలపగోరువారు భారత యువక కాంగ్రెసు కార్య దర్శిగానికి మెల పూరు వ్రాయగోరు చున్నామ

వాపట్ల సబార్సినేట్ ఇడి కోర్టులో

వి వి నెం 33/1925

ఇన్సాల్మెంటు - తిలిక రింపాహం, దాపు లూరు, తెలాలి తాలూకా

1920 సెల్ ప్రావీణి కల్ యిన్సాల్మెంట్ అప్పలైని 87 వ తేదీ ను నవనెంబర్ నెననదరా రంబడిన ముఖజాని 29-8-26 వ తేదీన గుంటూరుజిల్లా ఆఫీసికల్ రికిమగారు యిన్సాల్మెంటుగా తీర్మానించిన ఆర్డరున, సదరు యిన్సాల్మెం టు నియమితకాలములోపల విడిచిదిలికొలర దరఖాస్తుచేయ నంజన, యా కోర్టువారి 16-2-28 వ తేదీని రద్దుపరచిరిని యందుమూముగా తెలి శపర్చుచునది 4756

చోకోర్టు } యస్. వెంకట సుబ్బారావు
వాపట్ల } డిక్టేటర్ సబార్సినేట్ ఇడి

దేన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ ఏప్రిల్ 24-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

దేన్నపురి బజారు

వసుడు తెనాలి ౧౧	వ 42 కంబులు	12 12 0	14 8 0
కల్లూరి ౧౧	దీటా	15 0 0	16 0 0
శీర్షి ౧౧	దీటా	15 0 0	17 0 0
కాగులు ౧౧	164 బస్తా 1-8	11 8 0	12 0 0
శుభ్రము ౧౧		20 0 0	22 0 0

2. ధాన్యమువస్తువులు

కందులు బస్తా 1-8 కట్టె 505		15 0 0	16 8 0
తెనాలి ౧౧	దీటా	12 8 0	13 8 0
తెనాలి ౧౧	దీటా	14 0 0	16 8 0
వినుమల ౧౧	దీటా	14 0 0	17 0 0
తెనాలి ౧౧	ర 195	11 0 0	11 8 0

3. నూనెవస్తువులు

శుభ్రము కా 1-8		150 0 0	155 0 0
నెయ్యి కా 1-8		14 0 0	21 0 0
వినుకా తనకనగవస్తా కా 1-8		50 0 0	52 0 0
చేతికోకొట్టిన ౧౧		48 0 0	46 0 0

తెనాలి నూనె కా 1-8 118-0 వినుకా నూనె 110

అమలము కా 1-8		101 0 0	108 0 0
--------------	--	---------	---------

4. చిల్లరవస్తువులు

కాయకనక కా 1-8		88 0 0	90 0 0
కాయకనక ౧౧		60 0 0	70 0 0
వినుకా తనకనగవస్తా కా 1-8		91 0 0	98 0 0
దరియాల ౧౧	కా 1-8	91 0 0	98 0 0
గుంటూరుపాతకట్టు నీలిమందు ముంగుర 1-8	ర 40, 41		
కాకనా క్షిపాంకట్టు ౧౧			50, 51
కల్లూరి కా 1-8		28 0 0	50 0 0
అమ్మలక్కర బస్తా 1-8		29 11 0	29 14 0
వినుకా కా 1-8		28 0 0	60 0 0

5. ఇనుము

వట్టారక కా 1-8		29 0 0	31 0 0
చదరం ౧౧		28 0 0	29 0 0
కట్టెలు ౧౧		28 0 0	29 0 0

6. నూలు

నెం 20 చెన్ని నీలంబం యాజ్	న	7 5 0	
నెం 6 ౧౧ కట్టె		4 9 0	
నెం 24 ౧౧ లాజ్		6 0 0	
నెం 20 $\frac{1}{2}$ కట్టె		6 3 0	
నెం 40 బామ్మల 10 పా		10 9 0	
నెం 44 సాంబో		5 6 0	
నెం 40 రాజ్		9 4 0	
నెం 4 చెన్ని నీలంబం		4 6 0	

7. చూడి

చోంబానెట్ట కాదం 1-8	న	879 0	
---------------------	---	-------	--

8. లోహములు

నెం 100 రులం 1-8	న	60 14 0	61 4
బజారు రులం 1-8		21 0 0	21 2 0
నవరం 1-8		18 9 0	
ఇత్తడి కా 1-8		284 0 0	286 0 0
ఇత్తడి కా 1-8		285 0 0	300 0 0

9. తిరిగి

తిరిగి వస్తువులందు అరిజెయిన్ సింహం			
పిటా 1-8 గ్రాండ్ 20 8	న	6 0 0	
నీలిక 1 కలి		1 12	
14 రులం		1 11	
28 రులం		1 12	
56 రులం		1 10	
1 అందర		1 10	
ఇత్తడి బామ్మల కాదం అనగా (బిల్లి-రెడ్డు)	8	8	
కాంగ్ 8 8		1 0	
నవర 4 8		1 2	

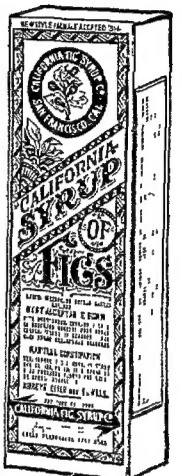
తల్లీ! బిడ్డకు మంచి విరేచనకారియొది.

కాలిఫోర్నియా అత్తిపండ్ల పర్వత్తు.

"California Syrup of Figs"

బిడ్డకు మలబద్ధకము, పిత్తము మొదలగు వాటి వల్ల జ్వరము తగిలినప్పుడు ఒక స్పూన్ కాలిఫోర్నియా యా ఫిగ్ సిరప్ ను (California syrup of figs) యిచ్చిన, జీర్ణకోశమునందు మంచి ఆకలిని పుట్టించి, మలమును అపానవాయువులను కఠినమునండి తొలగించును. జీర్ణకోశమును శుభ్రపఱచును, బొత్తిగా హానియేమియు చేయదు, మత్తుపదార్థము తెవ్వియు యిందు చేర్చబడవు.

కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ (California syrup of figs) కొఱకు మీకెమిస్తును అడుగుము. పిల్లలకు పెద్దలకు వైద్యపాన విషయము లన్నియు సవిస్తరముగా సీసామీదనే వ్రాయబడియుండును. కెమిస్టు లందరివద్దను దొఱకును, తల్లీ మీరు కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ నే కోరుడు లేనియెడల యిమిటేషను నొకదానిని బడయుదురు.

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ

సాధారణ వార్షిక కనభ

అధికార రిపోర్టు

ఈ కంపెనీయొక్క వాటాదారుల సాధారణ వార్షిక కనభ గత కేని వారము సాయంకాలము న (14-4-28) కంపెనీ ఛైర్మను సర్ ఎం. సి. టి. ముత్తయ్యశెట్టియారుగారి యధ్యక్షతన జరిగెను. 69 వాటాదారులు హాజరయిరి.

అధ్యక్షుడు ప్రొఫెసర్ పి. వేంకటేశ్వరమూర్తి మే. క. నరసింహయ్యగారు "కార్యక్రమములోని 1 వ యంశము తుట్టుకు దకు విచారించబడవలె" నని నూచించిరి. నరసింహయ్యగారి నూచన విచారించబడు ముందుగా అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము ముగింపబడవలెనని సభనారు నిశ్చయింపగా అధ్యక్షుని క్రిందివిధమున సువన్యసిందిరి:

81-12-17 తో ఆంతమున సంవత్సరమునకు కంపెనీ లెక్కల ఆడిట్టు నైట్లు మెంబరు డైరెక్టరుల రిపోర్టును మీయామోదమునకై సభయెదుట బెట్టుచున్నాను. ఇంతకుపూర్వ మే సంవత్సరములోను గూడ జరుపబడవలసిన వ్యవహారము గత సంవత్సరములో జరుపబడుట మీరు తృప్తితో గమనించి యుండవచ్చును. ఈ కంపెనీయొక్క పాతకబడి వానాటికి వృద్ధియగుట కిదియే నిదర్శనము.

కాలదోషమునొందిన పాలిసీలు

ఈ సంవత్సరములో ఒక వాటాదారు, యిరువదియైదు రూపాయల రూపాయల క్రింద వ్యవహారములో పదునాలుగు రూపాయల పాలిసీని కాలదోషము పొందియున్నవని, చెప్పియుండెను. అట్లు చెప్పగలగుట కెట్టి యాధారమును లేదు. అట్లు కాలదోషము పొందిన పాలిసీ మొత్తము 1 లక్ష 28 వేల రెండు రూపాయలు మాత్రమే.

ఇక పెట్టుబడుల విషయములో, పాలిసీహోల్డర్ శ్రేయమున కెట్టి భంగమునాటిల్లకుండుటకుగాను "సురక్షిత మన్నిటికంటే ప్రధానము" అను నూత్రమే యొక్కవగా నడువరింపబడుచున్నది. ఈ విషయములో దేశభక్తి పూరితులయొక్క

సలహా వేరవిధముగానున్నది కాని వారిసలహామీద నున మొదలయ్యారాపడవలసి యున్నన, వైమాత్రముమాత్రము మరువలదని, నాయనభవముబట్టి చెప్పుచున్నాను.

పాలిసీహోల్డర్ల బ్రహ్మభండు

ప్రస్తుత పాలిసీహోల్డర్లనుండియు ప్రజలనుండియు చెప్పున సహాయముగొరటను ముందుగా, ముద్రానుమోదము బ్రష్టిని, యాగంపెనీ పాలిసీ హోల్డర్ల బ్రహ్మభండు యొక్క బ్రష్టిగాజేయు మీదైరెక్టర్ల నిశ్చయించియున్నాను. బ్రహ్మభండు యీసభలో మీచే విచారింపబడవలసియున్నది.

అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము ముగియగానే కె. నరసింహయ్యగారు సభాప్రారంభములో జరుపబడిన తీర్మానము ఓట్లుకు పెట్టిబడి యోచిపోయెను.

డైరెక్టర్ల రిపోర్టు ఆమోదింపబడెను

డైరెక్టర్ల రిపోర్టు, కంపెనీ లెక్కలు, ఆమోదింపబడవలెనని అధ్యక్షులు అనుబాదించిరి. తీర్మానము కొందరిచే యనుబాదించబడెను. తీర్మానముయొక్క చర్చకు సభసారోక కమిటీగా యేర్పడవలెనని యొకసభ్యుడు గోరగా అట్లే కమిటీయే రప్పడి తీర్మానమును చర్చింప ను సాయంకాలము 6-45 గంటల సమయమున నొక వాటాదారుయొక్క కోరికపై కమిటీపోయి మరల సభయేర్పడెను.

పిమ్మట మియొకసభ్యుడు "సభ వాయిదా వేయబడవలెను" అని ప్రతిపాదించెను. ఈ ప్రతిపాదన యోచిపోయెను. పిమ్మట రిపోర్టు, లెక్కలు, మరల చర్చింపబడి యామోదింపబడెను. చెల్లింపబడిన యసలు మొత్తముపై ని సంవత్సరమునకు నూటికి 6 వంతున డివిడెండు 1927 సం॥ న కొనగబడెను.

శ్రీయుత ఎం. కె. డండేకర్, జి. నరసింహంగార్లు కంపెనీ ఆడిట్టర్లుగా ఎన్నుకొనబడిరి. ఈ క్రిందివారు కంపెనీ డైరెక్టర్లుగా ఎన్నుకొనబడిరి, సర్ ఎం. సి. టి. ముత్తయ్యశెట్టిగారు, రా॥ బి॥ వి. వజ్జుగంగుడలియారు, రా॥ బి॥ వి. తిరువేంగడశెట్టియారు, ఎ. కె. నుబ్బారావు, కె. సి. నరసింహాచారియారు గార్లు.

బ్రహ్మభండు కొన్ని పవరణలతో సభనారి యామోదము పడవెను, డిడ్డు రిజిస్ట్రీ చేయుచుటకు డైరెక్టర్ల కధికారము సగబడెను. రాత్రి 9-15 గంటలకు సభ ముగిసెను.

Printed and Published by K. Nageswara Rao, Editor, Andhrapatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.